

Knjižnica Velenje
Titov trg 05

3320 Velenje

1
2
3
4

stran 6:

Ali tresejo tudi cene
komunalnih storitev?

stran 12:

Sveta birma

Pranja glave je na vseh
koncih dovolj.

Milojka Komprej

LETO VIII ŠT.4 25.APRIL 2002 200 SIT

POSLOVNI SISTEM

PREMOGOVNIK VELENJE

Zaposleni v poslovnem sistemu Premogovnik Velenje
čestitamo občankam in občanom Šoštanja
ob 27. aprilu, dnevu boja proti okupatorju,
in 1. maju, prazniku dela.

**VSEM ŽELIMO
PRIJETNE PRAZNIČNE DNI!**

PROIZVODNJA IN TRGOVINA d.o.o.

Ob 1. maju prazniku dela čestitamo vsem krajkankam in krajanom občine Šoštanj
obenem pa jih vabimo v svoje prodajalne v Šoštanju in Velenju,
kjer jim po ugodnih cenah nudimo:

- usnjene jakne od 25.000,00 SIT dalje
- nogavice 5 parov-barvne 650,00, bele 600,00 SIT
- sobni copati 160,00 SIT
- jeans hlače iz lastne proizvodnje in v različnih barvah že od 4.900,00 SIT

Vsem občanom in občankam
občine Šoštanj
čestitamo ob 27. aprilu,
dnevu upora proti okupatorju
in 1. maju, prazniku dela.

LIST

Glasilo Občine Šoštanj

Prva številka LISTA je izšla 13. aprila 1995. Svet Občine Šoštanj je za redno izhajanje časopisa dne 6. 2. 1996 sprejel Odlok o ustanovitvi javnega glasila Občine Šoštanj. Člen 2: *Javno glasilo Občine Šoštanj se imenuje LIST in izhaja v slovenskem jeziku.*

Izdaja

Občina Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj

Fotografija na naslovnici:

BAST

Odgovorni urednik

Peter Rezman

Uredniški odbor

Jožica Andrejč
Danilo Čebul
Marjana Čelofiga
Brane Guzej
Milojka Komprej
Peter Rezman
Andrej Starič

Lektoriranje

Jožica Andrejč

Priprava redakcije

Milojka Komprej

Oglasno trženje

Vp Studio
telefon: 031/347 391
Taja Pejovnik
e-pošta: vpstudio@email.si

Oblikovanje in grafična priprava

Vinko Pejovnik ml.
e-pošta: vinko@eurograf.si

Tisk

Eurograf d.o.o.
Stantetova 17, 3320 Velenje
www.eurograf.si
e-pošta: info@eurograf.si

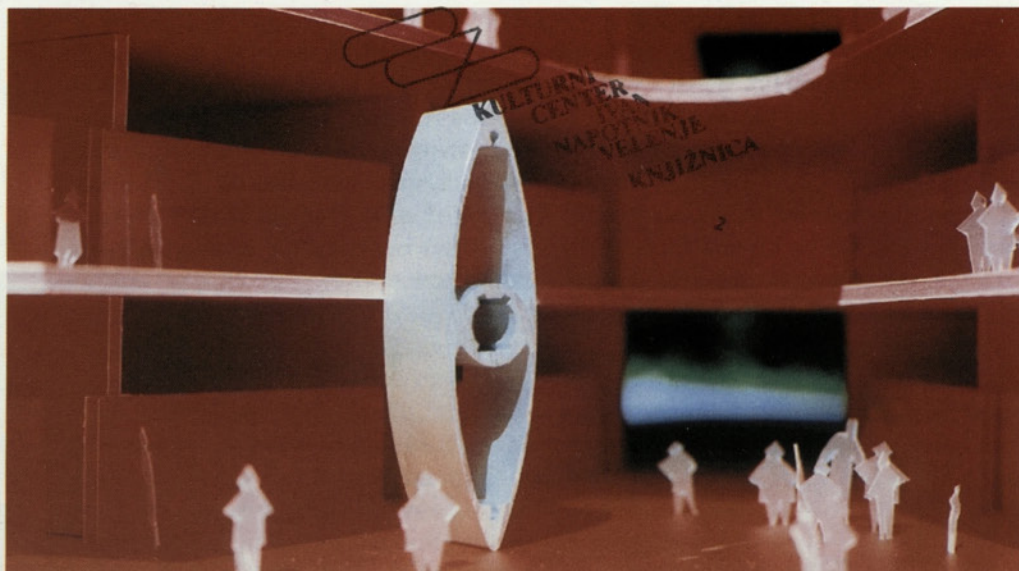
Naslov uredništva

Trg Svobode 12, p.p. 4, 3325 Šoštanj
telefon: 03/89 84 334
e-pošta: list@sostanj.si

Uradne ure

vsak torek od 10.00 do 12.00
vodja priprave redakcije Milojka Komprej
vsak petek od 18.00 do 20.00
odgovorni urednik Peter Rezman

Vse sodelavce prosimo, da prispevke za LIST št. 5 (maj 2002), pošljejo ali dostavijo najkasneje do 15. maja 2002.

Notranost nove šoštanjske osnovne šole.

Avtor: Nande Korpnik

IZ VSEBINE TE ŠTEVILKE**Fotografija meseca**

4

Uvodnik

5

Naša občina

6

*Ali tresejo tudi cene komunalnih storitev?***Krajevne skupnosti**

8

*Zbor bi bil sklican tudi brez podpisov***Upravna enota**

12

*Res ne gre brez njih?***Utrinki iz življenja Cerkve**

14

*Sv. birmi ob rob***Dogodki in ljudje**

16

Intervju

22

*Božidar Pezdevšek***Prostorske informacije**

25

Kmetijstvo

26

Izpod klobuka

29

Povabljeni na kavo

30

*Edvard - Edi Borštnar***Termoelektrarna Šoštanj**

32

*Čebele v biomonitoringu***Internet**

34

*Svetovni splet in Šoštanj***Kultura**

37

*Podobe "Podobarja"***Literatura**

38

Planinci

40

Šport

41

Poskrbimo zase

44

Razvedrilo

45

*Prvomajska nagradna križanka***Po svetu**

46

*Kitajska: Peking in pot domov***PRIREDITVE V MESECU MAJU**

30. april od večernih ur dalje
Kresovanje pri Vržišniku.

Živa glasba. Zastonjski bograč ob pijači.

organizator: Vržišnik

1.maj

Tradicionalni pohod na Forhtenek z golažem od 12. ure dalje in glasbo Tria Pogladič na prostoru pod gradom. Tudi srečolov.

organizator: TD Pristava

4.maj

pohod na Forhtenek in urejanje poti Forhtenek -Velunšek.

organizator: Kulturno turistično društvo
Kulturnica Gaberke

4.maj ob 20.00 uri

**v Kulturnem domu v Zavodnjah
Koncert Okteta Zavodnje ob 25.
letnici delovanja.**

**Gostje: Cerkveni ženski pevski
zbor Zavodnje in Šentjernejski
oktet.**

organizator: Oktet Zavodnje

8.maj (ura naknadno)

**v Domu krajanov na Konovem
Svečana seja s podelitvijo priznanj
aktivistov RK in krvodajalcem**

organizator: RK OO Velenje

18.maj

**v Športni dvorani Šoštanj
Turnir veteranov v sklopu 50. let-
nice rokometu v Šaleški dolini**

organizator: Veterani RK Šoštanj

26.maj

**na športnem igrišču v Gaberkah
Tradicionalni kolesarski izlet v
velunjski graben:**

**Gaberke-Rihter-Gaberke, z
zaključnim dru abnim srečanjem**

ČAKAJOČ NA JUTRANJI SVIT

Zapiral sem oči,
da se ne bi več zaprl v hrup in bes.
Ostale besede so se vlekle
kot prostor v tišini,
prazen, brez smeri.
Kaplje so poplesavale po šipi
v ritmu duha.
Besede so oživele,
spreminajle pomen,
napravile so like,
ki so vstopili v moje akvarele.

Berjac (Podobar)

Včasih se zalotim, da bi rada koga kaj podučila. Kar nehote mi uide kakšna pametna (vsaj meni se zdi, da je) ali pa svoj članek zaključim z dvoumnim vprašanjem, ki bi naj bralca vzpodbudil k razmišljanju ali pa k lastnemu zaključku. To zadnje mi pride pogosto zelo prav in si štejem celo v dobro. Naj si vendarle ljudje izoblikujejo svoje mnenje! Ne vem pa, kako bralci sprejemajo take zadeve. **Pranja glave je tako že na vseh koncih dovolj in kar se tega tiče, je za tovrstno pranje preizkušeno boljši brezov šampon.** Kar pa se tiče lastnih zaključkov, je zadeva spet tvegana. Včasih imam ljudi malo na sumu, da kaj radi sprejmejo tuje mnenje. Ni treba, da je to mnenje večine, dovolj je, če je to mnenje zasukano tako malo v negativno smer pa je že dovolj, da velja za edino pravo. Spet sem pametna, ampak roko na srce: katera novica je bolj brana in boljša. Tista, ki hvali sosedovo Micko, ali tista, ki nam razkrije, da je sosedov Janez lopov in goljuf in morebiti še kaj drugega. Tisto "morebiti še kaj drugega" je sploh krasna zadeva, ker nakazuje še na hujše stvari, kot so razkrita ali pa dokazana dejstva. Tako dam bralcu v roke orožje, da še sam ustrelji kakšno puščico. Kajti ubija vedno človek, ne orožje, to tudi velja vedeti. In iz "morebiti še kaj drugega" potem pride, da je sosedov Janez vojni zločinec in priložnostno tudi kurji tat.

Pred kratkim sem se, namreč znašla v zadregi. V Slovenskih novicah (glej glej, kaj ženska prebira) sem 9. februarja na peti strani zasledila članek o Šemsi Novak, ki je med smetmi našla denarnico s 350.000 tolarji, ki jo je, polna poštenja, nemudoma nesla na policijsko postajo in predala varuhom reda celotno vsoto v svetem spoštovanju do tuje lastnine. Če naj za nameček še povzamem, da živi Šemsa v majhnem stanovanju na neki terasi v Ljubljani in da brska po smeteh in prodaja star papir, da lahko mesec poveže z mesecem, bi vam bilo lahko približno jasno, o čem članek govori in kaj je nauk tega zapisa. Toda ni bilo tako. Več kot o Šemsi, o, za njene razmere in za naš današnji čas, skoraj nedoumljivem poštenju, je bilo napisano o lastniku izgubljene denarnice, ki je ta in ta in se piše tako in tako in mu pravijo Kitajec in je pomočnik strežbe v znani gostilni tej in tej in je bila zraven objavljena velika slika, s katere se nam izza šanka srečno smehlja in nam nazdravlja s kozarcem rujnega. In še marsikaj je bilo dodanega o njem, tako da pri najboljši veri nisem znala razbrati, kdo je junak članka. Srečkovič z vrnjeno denarnico ali Šemsa brez denarja, pa s poštenim srcem. Tako se je nekaj lepega, kar je naredila Šemsa, zameglilo z besedičenjem o gostilniški ponudbi, in skoraj bi verjela, da je junak tisti s polno denarnico. Da je članek napisan zaradi njega, ker je slučajno bolj znana osebnost. Šemsa pa ... no ja!

Pa še nekaj je z novicami. Zelo pomembno se mi zdi, v kakšnem vrstnem redu zadevo zapišem. Če karikiram: tudi v članku, ki govori o vremenu, lahko čisto enaka dejstva zvenijo zelo različno. Če začnem, da je sijalo sonce in da je bilo morje toplo in da so bile plaže polne veselih ljudi in končam s tistim znamenitim stavkom, ki se ponavadi začne s TODA in zasuknem vse prej lepo povedano v strašno divjanje orkana, ki je pometel vse živo v morje, odtrgal jadrnice s priveza, razkril hiše in uničil celo sezono, imam na koncu članek, ki sporoča bralcu katastrofo. Če pa začnem najprej z divjanjem orkana, ki je povzročil vso prej naštetjo grozo, in zaključim z novico, da je kmalu spet posijalo sonce, da se je na plaži spet zbralo nekaj ljudi in da so hiše spet pokrite, imam na koncu zadevo, ki čisto opravičuje pregovor, da za dežjem posije sonce, in ne, kot bi kazalo iz prvega sporočanja, da za dežjem vedno pridejo poplave. Vidite, tako te stvari ležijo na papirju.

In kaj sem pravzaprav hotela povedati? Nič določenega pravzaprav. Bolj razmišljujočega. Bolj nasplošno o tem, kako in zakaj pišem jaz. O ljudeh, o vrednotah, o vremenu, o pisanju, o svobodi, ki si jo lahko privoščimo s tiskano besedo. Ta pa ima tudi meje. Tako kot vsaka svoboda. Pri svobodi drugega ■

Ali tresejo tudi cene komunalnih storitev?

Uredniško redigiran zapisnik 26. redne seje Sveta Občine Šoštanj, ki je bila 25. marca 2002. Sejo je vodil župan Milan Kopušar, zapisnik je pisala Milojka Plamberger.

Po "rutinskem" uvodu, sprejemu dnevnega reda in potrditvi zapisnika prejšnje seje je svet potrdil Program ukrepov na področju ravnanja s komunalnimi odpadki v Šaleški dolini, ki ga je predstavila ga. Marija Tekavec. Med drugim je pojasnila možnosti, da bi na predvideno kompostarno vozili odpadke iz drugih občin, kar je vprašal svetnik Anton Skornšek. Ker bi to lahko zavleklo gradnjo kompostarne, to ni predvideno. Marjanu Vrtačniku pa je na vprašanje, za koliko se bodo povišale cene, povedala, da zagotovo ceneje ne bo, kajti ko bodo ti objekti zgrajeni, jih bo potrebno tudi vzdrževati, plačati bo treba zaposlene, trg sekundarnih surovin pa ne prinaša dobička. Kakšni bodo stroški izvajanja del teh javnih služb, bo potrebno kontrolirati, to pa bo naloga občine.

Nato je svet dokončno sprejel **Odlok o ravnanju in odlaganju komunalnih odpadkov ter predlog tarifnega pravilnika o ravnanju in odlaganju komunalnih odpadkov** je bil dan v razpravo. Za tega pa je Marija Tekavec povedala, da je izjemno pomemben, kajti na osnovi tega pravilnika bodo občine točno vedele, kakšne stroške povzroča ena ali druga

javna služba s tega področja, kako se cene spreminjajo, zvišujejo itd.

Vojko Krneža ni bil zadovoljen z odgovori vodilnih Javnega komunalnega podjetja Velenje.

Foto: Zdravko Kočevar

Predlog **Odloka o spremembi in dopolnitvi Odloka o ureditvenem načrtu odlagališča pepela, žlindre in produktov odzveplanja**, na podlagi katerega bo mogoče zgraditi kompostarno, je sprejet brez pripomb.

Na prejšnji seji je svetnik **Vojko Krneža** zahteval natančna pojasnila glede **podražitev komunalnih storitev**. Na njegova vprašanja se je odzvala skoraj celot-

na vodilna ekipa Javnega komunalnega podjetja Velenje. Najprej pa je dobil besedo pobudnik razprave, Vojko Krneža. Povedal je, da je problematika za to točko dnevnega reda jasna, zato je ne bo ponavljal, želi pa dodati nekatera dejstva. Predvsem ni zadovoljen s pojasnili, ki jih je v pisno posredovalo Javno komunalno podjetje (dalje JKP).

Cene komunalnih storitev bi morale potrditi tudi Svet Občine Šoštanj, ki je sicer to prenesel kar na župana, kar pa je seveda sporno. Ne glede na spornost pa bi morale biti cene objavljene vsaj v uradnem glasilu občine, pa tudi tega se ne dela.

V pojasnilu JKP tudi ni jasno navedeno, ali je KP dobilo od vlade RS odobritev za zvišanje cen ali ne. Spregovori tudi o porabi komunalnih dobrin, zakaj obračunavanje števnine in raznih drugih postavk na položnicah, PRR prispevek ipd., kakšen vpliv ima občina Šoštanj pri izbiri izvajalcev za investicije, ki jih KP izvaja, zanima pa ga tudi, ali KP Velenje sovlaga v izgradnjo medijske hiše NČ Velenje in če, iz katerih sredstev.

V odgovoru je direktor JKP Velenje **Marjan Jedovnický** povedal, da so pred dobrim letom in pol svetnikom predstavili strategijo obnov in posodobitev obstoječe komunalne infrastrukture in takrat se je tudi napovedalo, da bo prišlo do povišanja cen komunalnih storitev. Več

argumentov je, da je prišlo do tako visokih zneskov na položnicah. Predvsem je to zelo visoka poraba toplotne energije, ker so bile v mesecu decembru 2001 zunanje temperature izrazito nizke. Tudi poraba vode je izredno visoka, tu pa bi verjetno lahko sami občani največ pripomogli, da se poraba zmanjša, seveda pa ne izključuje možnosti, da je prišlo tudi do kakšne napake, le te pa se lahko preko reklamacij tudi ugotovijo in upoštevajo. Seveda pa je problem v Šoštanjju tudi ta, da je toplovodni sistem že zastarel. Objavljanje cen v Uradnem listu pa ne predstavlja nobenega problema in se to v bodoče lahko objavlja.

Vojko Krneža s trditvijo direktorja KP ni bil zadovoljen, ker ga njegova izjava, da so bili zneski na položnicah zelo visoki zaradi izredno nizkih zunanjih temperatur v mesecu decembru, ni prepričala, kajti januarja in februarja pa so bile zunanje temperature dosti višje od decembra, položnice pa nič manjše.

Nekaj pojasnil okoli porabe toplotne energije, o toplotni infrastrukturi, ki je že zastarela in pa o dejavnikih, ki bi lahko pripomogli k varčnosti porabe energije in s tem tudi manjše stroške (položnice), poda g. Miran Zager.

Ker dodatnih vprašanj na pojasnilo predstavnikov JKP ni, župan to točko dnevnega reda zaključuje.

Svet Občine Šoštanj je še pred sklicem zborov krajanov (o katerem obširno poročamo v našem časopisu) **obravnaval poročila o tresenju tal in pokanju objektov v Šoštanjju.** (Vprašanja občanov in odgovor Premogovnika Velenje smo objavili v prejšnji številki Lista).

V razpravi je **Danilo Čebul** poudaril, da je dogajanja, ki se je pojavljajo v Šoštanjju v zadnjih dveh mesecih, potrebno vzeti zelo resno.

Iz poročila Urada za seizmologijo je namreč razvidno, da se na našem področju vendar nekaj dogaja, čeravno nimajo na razpolago opreme, ki bi omogočala zanesljivo ločevanje med naravnimi in umetno povzročenimi dogodki.

Anton Koren pove, da so ga tudi krajanje Topolšice opozorili, predvsem tisti vzhodno od Kolavterja, da čutijo te tresljaje, čeravno on sam dvomi, da bi to bila posledica rudarjenja, ker je ta del že precej odmaknjen.

Matjaž Cesar je kolege seznanil z datumi in urami, ko je zaznal oz. čutil močne tresljaje. Kot najvažnejše je navedel potrebo po natančni ugotovitvi, kje je žarišče in kaj se resnično dogaja, ali je posledica rudarjenja ali "smrekovski" prelomnice.

Marjan Tamše, predstavnik Premogovnika Velenje, pove, da težko daje odgovore na vprašanja, postavljena v razpravi, ker ni moč ugotoviti, zakaj je to postalo ravno sedaj tako aktualno in pereče, saj je položaj najbližjega odkopa takšen, da bi seizmične pojave težko povezovali z njim. To, da trese ljudi tudi v Topolšici, gotovo kaže bolj na to, da gre za neko seizmično aktivnost kot pa za posledico rudarjenja.

Marjan Vrtačnik je predlagal, da se dobi nevtralna institucija, ki bo ugotovila, kdo je povzročitelj teh tresljajev.

Po razpravi so svetniki oblikovali dve pobudi, in sicer:

- 1. da se formira pri občini sklad za povrnitev škod, ki so nastale zaradi rudarjenja, z opozorilom, da to ni mogoče, dokler ne bo ugotovljeno, kaj je vzrok poškodb.**
- 2. da se pridobi pomoč nevtralnih institucij, po potrebi iz tujine, za pridobitev nespodbitnih dokazov o povzročitelju tresenja.**

Proti koncu se je poveljnik **Civilne zaščite Danilo Čebul** svetnikom predstavil njeno organiziranost, nato pa je bila samo še pobuda svetnika Antona Korena, da Občina Šoštanj predlaga ureditev stanja v registru parcel z dejanskim stanjem kultur na parcelah, ki so bile ali pa še bodo predmet prometa ■

OBČINA ŠOŠTANJ

UPRAVA

Trg svobode 12, 3325 Šoštanj,
telefon: (03) 89 84 300, fax: (03) 89 84 333

OBČINA ŠOŠTANJ
v sodelovanju s
KREKOVO BANKO d.d. Maribor
objavlja

R A Z P I S
POSOJIL ZA POSPEŠEVANJE RAZVOJA
MALEGA GOSPODARSTVA
V OBČINI ŠOŠTANJ ZA LETO 2002

1.

Za posojilo lahko zaprosijo samostojni podjetniki in male gospodarske družbe, ki imajo kraj obratovalnice in kraj investicije na območju Občine Šoštanj.

2.

Skupni okvirni znesek posojil znaša 30.000.000 SIT.

3.

Posojila se dodeljujejo za naslednje namene:

- nakup, graditev ali adaptacijo poslovnih prostorov;
- nakup nove opreme;
- nakup trajnih obratnih sredstev;
- ekološko sanacijo obstoječih dejavnosti oz. tehnoloških procesov;
- uvajanje novih tehnologij.

4.

Posojilni pogoji so naslednji:

- doba odplačila do 5 let;
- obrestna mera TOM + 2,5%;
- stroški in zavarovanje posojil v skladu s pogoji banke;
- posojilojemalci morajo biti kreditno sposobni.

Vse informacije o najetju posojila in potrebni dokumentaciji so na voljo v Krekovi banki, PE Šoštanj, Kajuhov dom, pri gospe Venišnikovi, telefon 898 68 80, in na Občini Šoštanj, Trg svobode 12, pri gospodu Nežmahu, telefon 898 43 00.

Vloge oddajte do 17.5.2002 v Krekovi banki, PE Šoštanj.

V roku 30 dni po končanem razpisu bo sprejet sklep o dodelitvi posojil, ki bo posredovan vsem prosilcem.

OBČINA ŠOŠTANJ in KREKOVA BANKA d.d

Zbor bi bil sklican tudi brez podpisov

Na pobudo 132 krajanov Šoštanja je župan Občine Šoštanj g. Milan Kopušar sklical zbor krajanov. Podpisniki so zahtevali, da se na zboru obravnava problematika "potresov" v Šoštanju, kaj konkretno pa naj bi podpisniki zahtevali, pa iz pobude ni mogoče razbrati. Župan je kljub formalno nepopolni zahtevi ocenil, da lahko zbor krajanov na to temo prinese pozitivne rezultate oziroma razjasni zahteve občanov o tej zadevi. Zato je zbor sklical za torek, 9. 4. 2002 ob 18. uri v Domu kulture Šoštanj ter sam tudi prevzel vodenje zbora, pridružila pa se mu je predsednica sveta KS Šoštanj mag. Cvetka Tinauer, pri tem pa je poudaril, da bi zbor sklical tudi, če teh podpisov ne bi bilo, saj je zadeva res zelo pereča. Na zboru pa sta aktivno sodelovala predstavnik Premogovnika Velenje Marjan Tamše in predstavnik pristojnega državnega zavoda za seizmologijo Jure Bajec.

Župan je prisotne še enkrat informiral, da je zadevo obravnaval na zadnji seji tudi Svet Občine Šoštanj, kjer so sklenili angažirati neodvisno strokovno institucijo, po potrebi tudi mednarodno. Povedal je, da so ravno v tem obdobju v kleti občinske stavbe montirali en seizmograf, za drugega pa so takrat lokacijo še usklajevali s carinsko upravo, saj bi bilo mogoče v carinskem skladišču v Velenju seizmograf priključiti tudi na mrežo tako, da bi bili zaznani dogodki isti hip posredovani že v Ljubljani. Dogovori so potekali tudi za mobilni seizmograf, ki bi ga predstavljali na različne lokacije in na ta način skušali bolj točno, kot je to možno sedaj, določiti mesto oziroma razloge za tresenje, ki ga zaznavamo v Šoštanju.

Potem je župan pozval predstavnika podpisnikov g. Vojka Režena, da odpre razpravo in pojasni svoje zahteve.

Sledila je bogata in zelo konkretna debata med krajanji, predstavnikom Premogovnika Velenje, in strokovnjakom za seizmologijo. Nekaj značilnih nastopov je spodaj objavljeno v magnetogramskem zapisu, povejmo le, da je kljub veliki skrbi

krajanov in nemoči stroke, da bi pojasnila, za kaj v resnici gre, "dvogovor" tekkel na visoki kulturni ravni, tudi po zaslugi vodenja zbora, ki ga je v tem primeru prevzel župna občine kar sam. Po uro in pol dolgem zboru so krajanji sprejeli in z aklamacijo potrdili zaključke:

- Pripravijo naj se ankete, ki se razpošljejo Šoštanjčanom za pridobitev bolj popolnih podatkov o tresenju na celem območju, ne samo posameznih ulicah.
- Čim prej jetreba zaključiti postavitev seizmografov. Lokacija se lahko usklajuje s krajanji Šoštanja.
- Za sprotno obveščanje javnosti o izsledkih je potrebno ustanoviti komisijo, v kateri bodo vključni domačini, ki bodo preverjali verodostojnost tako pridobljenih informacij.
- Pridobiti je treba neodvisne strokovne institucije, ki naj preverijo kvaliteto nasipa med obema jezeroma in dejanskim stanjem v rudniku ter višinske točke, in ugotoviti, ali se ne pogreza celo območje Šoštanja.

Na koncu pa je zbor krajanov izbral štiri predstavnike, ki bodo sodelovali v komisiji za spremljanje te problematike. To so g. Marko Brvar, g. Konrad Nahtigal, g. Stane Mazej in g. Vojo Režen.

Iz razprave:

Vojko Režen, predstavnik podpisnikov, krajan Šoštanja:

"Mi smo za sklic zbora pač ubrali to pot, ki je bila trenutno možna. Jaz sem najprej poskušal na krajevni skupnosti, a gospa predsednica ni bila dosegljiva, ker je bila v Novem mestu, potem sem hotel dobiti župana, je bil v Ljubljani, potem sem govoril s podpredsednikom krajevne skupnosti Marjanom Vrtačnikom, pa mi je rekel, naj počakam še štirinajst dni, in sem rekel ne, predlogo smo čakali, ne bomo več čakali in smo na pobudo tajnice župana začeli zbirati podpise."

"Kako mi Šoštanjčani doživljamo tresenje, je malo povedal že župan. Treslaji so se pričeli najprej pojavljati na Koroški cesti. Potem so se širili na Cankarjevo, del Kajuhoval, kasneje so se pa razširili tudi na del Aškerčeve ceste. To je pa tudi vse, kar se v Šoštanju zana. S tega vidika kot laik trdim, da to ne morejo biti potresi. Če bi bil epicenter potresa v Šoštanju, kot govorijo predstavniki rudnika, potem bi se stresel ves Šoštanj, poleg tega še del Florjana, Lokovice, Gaberk in Raven. Tudi tektonska prelomnica ne more biti

kriva, ker če bi bilo to, bi potres najprej začutili ljudje izpod Smrekovca.

Zato z gotovostjo trdim, da so to posledice rudarjenja, to pa zaradi tega, ker se boste vsi starejši spominjali vprašanja: Jama Šoštanj: da ali ne?! Že od takrat naprej nam rudnik podaja vedno enake izjave, v bistvu se pa, če jih dobro poslušate, razlikujejo. Tudi za Pesje se je govorilo leta in leta, da to niso posledice rudarjenja. Na koncu je gospod Tameš v svojih izjavah po časopisu sam povedal, da so ravno na osnovi zahtev krajanov Pesja začeli načrtno spremljati te treslaje. Takrat so govorili in ravno danes je bilo v oddaji na Radiu Velenje to ponovljeno, da Plevelovo jezero, ki je umetno ustvarjeno, zadržuje Pesje, da ne drsi, kar se je že dogajalo. Upam, da me bo g. Tamše popravil, če nimam prav.

Glasnogovornik 132-tih podpisnikov, Vojko Režen.

Foto: Z. Kočevar

V Šoštanju pa, če gledamo Gorice, vidimo, koliko so se ponižale. Enostavno ne more biti to nič drugega kot posledica rudarjenja. Smatram, da gre za nenadno pogrezanje velike količine zemlje v odkopne jame, ki ostanejo nezapolnjene. Vse povsod po Evropi takšne jame zapolnjujejo, pri nas pa ostaja tako, kot je. Preberete izjave gospoda Mavca in gospoda Tamšeta. Na istem oddelku delata in na istem

področju, v bistvu se pa njune izjave razlikujejo. Eden trdi, da to niso posledice rudarjenja, drugi pa pravi: dopuščamo možnost, je možno, ne vemo, ... to za nas ni izjava!

Kaj hočemo mi danes doseči? Da se jasno pove, ali so to ali niso posledice rudarjenja. Kako daleč to pelje? Ko se Šoštanjčani srečujemo, si priznamo, da nas je strah. Bojimo se za svoje hiše, ki smo jih leta in leta delali, sedaj pa kaže, da se bomo morali izseliti.

To naj še rečem. Danes je bilo rečeno, da se rudnik korektno obnaša do krajanov, ki so na ogroženem območju. Iz svojih izkušenj vam lahko povem, da je bilo pri nas rečeno, sicer ne v moji hiši, ampak v hiši mojih staršev: če ne boste prodali za takšno ceno, kot vam mi rečemo, vam bomo pa nacionalizirali. To za mene ni korektna izjava. Šele ko so se kriminalisti iz Celja vključili v to zadevo, takrat se je pa naredilo tako, kot je bilo treba. Pred leti je rudnik odkupoval hiše po tako nizkih cenah, da bi si danes lahko za takšen denar naredil drvnicco. Izsiljevali ste ljudi. Celo vrsto jih lahko naštejemo. Tudi to je tresenje!

Še to naj rečem, potem bom pa zaključil. Predstavnike rudnika bi vprašal, če že trdite, da so to potresi, ne pa posledice rudarjenja, kaj se lahko zgodi s krajanji Šoštanja, če se podre pregrada na Plevelovem jezeru? Danes ste sami povedali, da je to do 124 ha veliko jezero, do 60 m globoko in gladina pa je 7 m nad Šoštanjskim jezerom, ki tudi ni majhno. Kaj se lahko zgodi, če se to jezero prelije v Šoštanjko jezero? Šoštanj bi odneslo kot škatlice vžgalic, soteska Penk pa takšne vode zanesljivo ne bi mogla požirati. Toliko za uvod."

Marjan Tamše, Premogovnik Velenje:

"Očitno se bom moral takoj odzvati, saj je bilo v uvodu povedano veliko stvari, negativnih za Premogovnik. Ne vem tudi, če bom znal odgovarjati po vrsti. Najprej naj rečem, da mi nismo nikoli trdili, da je to, kar se sedaj dogaja, potres. V tisti naši izjavi smo zapisali, da dopuščamo to možnost, ker je urad za seizmologijo v istem času, ko se je to dogajalo, zabeležil dva potresa. Zato smo zapisali, da je ena od možnosti, da je to predpotresna oziroma popotresna aktivnost. Takšno izjavo smo dali in hkrati tudi dopustili, da gre za posledice rudarjenja, vendar se pojavlja v nepravem času, saj smo z odkopi na takšnih lokacijah, ko je neverjetno, da bi se to pojavljalo sedaj; ko smo bili pa z odkopi veliko bližje Šoštanja, pa tega ni bilo. To so dileme, ki nas mučijo, in ko se je začelo to dogajati, tudi v Pesju, ki je bilo omenjeno, že pred petnajstimi leti poskušali sami ugotavljati s seizmografii, kaj se tukaj pravzaprav dogaja. Žal mi tega ne znamo ugotoviti."

"Jaz bi danes tukaj sicer težko odgovarjal na navzkrižna vprašanja, hotel sem pa reči, da ne bomo danes razčistiti tega, kar je postavil gospod Režen kot zahtevo, namreč da moramo danes dokončno razčistiti in reči, da je za to kriv Premogovnik Velenje; jaz tega ne znam! Mi smo

za javnost z našega vidika že pojasnili, kar vemo, in to je vse objavljeno. Danes ne vemo nič več. Zato smo se poskušali z Uradom za seizmologijo dogovoriti, da bi tudi oni pomagali pri teh raziskavah, in če bomo ugotovili in rekli: da, Premogovnik je povzročitelj, potem je pa to druga stvar. To je lahko moj odgovor, lahko pa, če želite, ponovimo vse, kar smo že posredovali javnosti, kako mi te stvari vidimo.

Za moje izjave in izjave gospoda Mavca, za katere pravite, da so si nasprotujoče, je pa šlo v bistvu za imenovanje "šoštanjkega" preloma in "smrekovškega" preloma. Gre pač za to, da je "šoštanjki" prelom nekako sestavni del "smrekovškega" preloma, zato se enkrat pojavlja en izraz, drugič pa drugi. To se mi niti ne zdi pomembno, saj gre bolj za to, ali gre za neke seizmične aktivnosti ali je to posledica tega, kar počne Premogovnik. Dvomim pa, da bi danes uspeli razčistiti čisto vsa vprašanja, ki se bodo pojavila."

Stanovalec Koroške ceste:

"Jaz sem "knap" in imam občutke, kaj se dogaja, ko se pride do prelomnice. Ravno pri nas gre progga proti štadionu in ko "rukne", se strese drugače kot takrat, ko je potres, ko se zemlja maje. Po moje je to vse od "jame". Bili so tudi drugačni potresi. Takrat je majalo in je tudi hiša malo počila. To pa samo "rukne". Drugi problem je pa cesta. Tam so same jame in ko pride tovornjak mimo, pošteno strese celo hišo. Tam bo treba cesto urediti! Največ škode naredi "rudnik", potem pa tovornjaki."

Anton Čas, krajan Florjana - bivši Šoštanjčan:

"Mene vsi poznate kot starega Šoštanjčana. Jaz sem bil ogrožen na Goriški cesti in imam danes tukaj knjigo, ki bi jo moral dobiti v roke vsak ogroženec. V njej točno piše, kdo je bil ogroženec, ne piše pa, kdo je imel na ogroženem območju zemljo. Jaz sem bil tudi rudar. Od starega jaška do Šoštanja. Gospod Tamše in župan velenjske občine Meh - mi smo včasih skupaj delali. Oni lahko vse potrdijo, ampak mi moramo videti načrte, te pa skrivajo. Zračni jašek je pri gasilskem domu, moral bi biti pa na nogometnem štadionu zato, da bi se premog izkopal iz smeri Topolsice proti Šoštanju. Oni to vse zanikajo. Naj pokažejo načrte, saj imam tukaj knjigo, v kateri vse piše. Knjige so delili rudarjem v Velenju, da so jih metali proč, nam ogrožencem jih pa niso dali, ker so hoteli zadeve prekriti."

Konrad Nahtigal, krajan Šoštanja:

"Ne mislite si, da se trese samo pod Goricami. Tudi na Trgu bratov Mravljakov nas trese. Imamo vse zabeleženo: točno dneve in ure, kdaj se je treslo. Tudi po trikrat na dan! Poleg tega vemo, da se je v Šoštanju govorilo o "šoštanjskem trikotniku", zato bi prosil, da se nam v naravi pokaže, kje je ta "šoštanjski trikotnik". In kje točno se nahajajo pod zemljo. Ali imajo še vedno tisti plan gospoda Žganka, da se gre pod Šoštanj in se ga čim prej uniči?"

Milojko Kumer, krajan Šoštanja:

"Mislim, da sem od vseh krajanov jaz na udaru prvi in upravičen, da dobim povrnjeno škodo od rudnika. Jaz sem najbližje te podrtije, hiša je že počila, zdaj bom še malo počakal, potem bom pa poklical "rudarske škode", da bodo prišli pogledat, ko bo tako daleč, da jih bo potrebno poklicati. Lahko pa povem, da se je nad mojo hišo gradil "varnostni steber". Jaz vem, kako se je gradil, in ko bo čas, bom povedal, kako se dela. Meni se zdi, da se ni delalo prav in ko bo tako daleč, bomo povedali, za danes je to dovolj, da ne bomo slučajno kašne hiše dali zastonj."

Zvone Čebul, krajan Šoštanja:

Govori Zvone Čebul, desno Mitja Ocep.

Foto: Z. Kočevar

"Jaz sem se ves čas zelo zanimal za ta vrtnja in se pogovarjal z vrtalci, čeprav vsi niso hoteli vsega povedati. Pod Goricami je premoga okoli 80 m in nad samim premogom je pesek. Pred Goricami, do Stropnikove hiše, tam je pa prelomnica in tam se nahaja premog precej nižje. No in do tja se sedaj koplje, kolikor je meni znano. Ker se sedaj odkopava zelo hitro, se pesek usipa, zato pa tako "ruka". Drugače do tega ne bi prihajalo. Sedaj se koplje prehitro, naredijo se prevelike jame in pogoji so takšni, da enostavno pride do takšnega groznega sunka, da imamo vsi razpokane hiše. To bi morali odkopavati bolj postopoma, da bi mi lahko ta svoja življenja še preživeli na tistem območju. Mislim, da to vedo na Premogovniku, bojim pa se, da ne bodo priznali; je pač tako pri nas."

Marko Brvar, krajan Šoštanja:

"Jaz sem se v mesto priselil in sem od starih Šoštanjčanov izvedel, da je tresenje, ki se pojavlja, pač od rudnika. V svoji hiši pa sedaj opažam dve

vrsti tresenja. Res je tako, kot je rekel gospod župan, da mi danes tukaj najbrž ne bomo mogli najti, kdo je v resnici kriv, da se trese, ampka bi morali najti neko rešitev, saj ne vrjamem, da se bo kdo sedaj od odgovornih dvignil in rekel: mi smo krivi. Takšnega heroja ni. Rad bi pa, da moj otrok ne bi govorili, da je doma od tam, kjer je izginilo pol doline in se kar naprej trese."

OBVESTILO

Vse zainteresirane obveščamo, da se lahko zgoščanka (CD) s celotnim posnetkom zbora krajanov naroči v dopoldanskem času na telefon 898 43 34. Cena je 2.300,00 SIT.

Stanovalka s Tovarniške poti:

"Tudi jaz sem se preselila sem iz Velenja, kjer sem prej živela v 8. nadstropju in sem doživljala potrese in vem, kako to trese. Tukaj živim v četrtem nadstropju in so to čisto drugačni tresljaji kot ob potresu."

Cvetka Tinauer, krajanica Šoštanja:

Župan občine Šoštanj Milan Kopusar in predsednica scta KS Šoštanj mag. Cvetka Tianuer.

Foto: Z. Kočevar

"Najprej naj rečem, da nas je vse strah, kaj se pravzaprav dogaja. Premlada sem, da bi lahko rekla, da se spominjam močnejšega potresa, ki je bil okrog leta 1960. Bila pa sem na Tajvanu, kjer sem doživela pravi potres in ga ne bom nikoli pozabila. In to, kar doživljam tukaj, ni podobno takšnemu potresu, čeprav vem, da se občutki ob tresenju zaradi različnih razlogov ločijo med sabo.

V bistvu vemo, da je za to, kar se pojavlja tukaj,

kriv Premogovnik, vendar jaz sem mnenja, da se mi nismo zbrali tukaj, da bi se prepričevali, kako se trese, ampak vidimo, da imamo težave z lociranjem, kje vse se trese. Zato bi moral biti eden od sklepov današnjega zbora ta, da skušamo z anketami ugotoviti po celem Šoštanju, kje in kako močno se pojavlja to tresenje.

Drugo stvar, na katero pa želim opozoriti kot pravica, je dejstvo, da je težko kar tako enostavno reči, da je kriv Premogovnik. Tudi jaz lahko utemeljeno sumim, da je to res Premogovnik, a če bi bilo tako enostavno, mi morate verjeti, da bi jaz imela danes tožbo že vloženo. Tožila bi za moralno škodo, ker me je strah, in tožila bi tudi za že povzročeno materialno škodo, ki sem jo utrpela.

Predlagam, da danes zadolžimo občinsko upravo, da poišče vse možne institucije, ki nam bodo pomagale razjasniti razloge za tresenje, saj brez natančne ugotovitve razlogov ne bomo mogli ukrepati. Želim, da župan zadolži občinsko upravo, da najde ustrezne službe, ki bodo našle razlog. In če se to tresenje ne bo končalo, naj se zadolžijo pravne službe in se pričnejo vlagati tožbe."

Tone Leber, krajan Šoštanja:

"Mi vsi vemo, da se res trese. To ni nič novega. Ker pa vidimo, da se sedaj dela resna škoda, predlagam, da se na ravni občine imenuje neka komisija, ki bo prva dobila podatke od meritev aparatov, ki se in se še bodo nameščale, in da bomo v kontaktu z njimi, postaviti jim je pa treba rok, do kdaj je potrebno te podatke in informacije pridobiti. Skratka, določimo komisijo in določimo čas, do kdaj nas morajo obvestiti. To se ne more nadaljevati v večnost in moramo izvedeti, kje smo!

Rezka Mazej, krajanica Šoštanja:

"Jaz moram reči, da je bilo v zadnjem času, odkar skrbno beležim te potrese, čeprav mislim, da to ni pravi izraz, šest močnejših in deset milejših. Zadnji močnejši sunek je bil v soboto ob 14. uri in 55 minut; sedela sem za mizo in sem se tresla s stolom vred, mislim, da približno 25 sekund. Rada bi prosila prisotnega strokovnjaka, da nam v "Merkalijevi" lestvici poveste, kako močni sunki so to. Opozarjam, da imam vse potrese, ki so bili izmerjeni z državno mrežo merilnih naprav, tudi sama zabeležena, vendar bi prosila, da se njihova jakost navede v "Merkalijevi" lestvici, ne v "magnitudah", ki jih širša javnost ne razume."

Vojko Krneža, krajan Šoštanja:

"Zdi se mi, da se malo preveč vrtimo okrog istih zadev, zato predlagam tri konkretne faze, ki bi jih izvedli za razjasnitev tega problema. Mi vemo, da Premogovniku, odkar vrta pod nami, nihče ne zaupa. Zato predlagam, neodvisno komisijo oziroma inštitucijo, ki bo naredila kontrolo, kje ti rovi dejansko so.

Druga zadeva je ta, da se res postavijo ustrezni merilni instrumenti.

Tretja zadeva pa je, da vendarle dopustimo

možnost, da tresenje ni posledica rudarjenja. Kaj v tem primeru potresi pomenijo za nasip med jezeroma? Ali bi ta nasip zdržal dva, tri močnejše potrese? Tudi kontrolo nasipa bi morala opraviti neodvisna institucija, saj iz neuradnih virov vem, da pri vzdrževanju tega nasipa precej škripa."

Teodor Gorogranc, krajan Šoštanja:

"Tudi jaz skrbno beležim vse tresenje, ki se dogaja, in mislim, da za to ne moremo kriviti "smrekovsko prelomnico", saj se že od rušitve Družmirja naprej ve, da je za to kriv rudnik lignita Velenje."

Jure Bajec, Urad za seizmologijo Agencije za okolje RS:

"Najprej bi rad pojasnil razliko med občutkom tresenja, kadar je potres in kadar naj ne bi bil potres. Gre za to, da je razlika, kje se ta reč

Jure Bajec, Urad za seizmologijo, Agencije za okolje RS.

Foto: Z. Kočevar

zgodí. Če je potres blizu, je občutek drugačen, kot pa če se potres zgodí daleč. Če je, na primer, potres v Posočju, pridejo tresljaji v vodoravni smeri, tresljaji bodo daljši, medtem pa, če pride do tresenja iz kakršnega koli razloga v neposredni bližini, pa bodo ti tresljaji veliko hitrejši in če je to še pod vami, se tkašni tresljaji čutijo v navpično ali v vodoravni smeri, ne pomeni, da je šlo za potres ali za kakšen dogodek, ki je bil povzročen na drugačen način. Žal to samo po sebi ne opredeljuje, ali je šlo za potres ali dogodek, ki je bil izzvan na drugačen način, ali kot rečemo mi - umetni dogodek.

S sabo imam zbrane podatke od 23. marca do 8. aprila. V tem času smo mi zabeležili 25. marca tri dogodke, pa potem 26. 3. štiri, 27. 3.

enega, 29. 3. enega, potem med prazniki je bil mir, pa potem 2., 6., 7. in 8. aprila po en dogodek.

Dogodki, ki smo jih mi zabeležili, so bili vsi šibki, je pa razlika, kaj pomeni to za vas, kaj pa za nas. Vi namreč tukaj živite, mi pa to merimo z instrumenti, ki so oddaljeni, saj je najbližji v Bistriškem jarku, naslednji, ki je dokaj blizu, pa je v Železni Kapli na Avstrijskem Koroškem, od koder tudi dobivamo podatke.

Te dni pa smo en instrument postavili v sam Šoštanj, podatkov s tega instrumenta pa še nismo analizirali. Imamo pa namen postaviti še en instrument, ki nam bo podatke sproti sporočal po telefonski liniji na naš urad.

Kar se tiče aktivnosti na tem področju, moram reči, da sem pregledal podatke za zadnja tri leta in je treba reči, da se tukaj pojavljajo dogodki več ali manj ves čas. Dogodki so bili po magnitudah in energiji, ki se je ob tem sproščala, vedno relativno šibki. Žal pa zaradi oddaljenosti instrumentov mi ne moremo reči, kako globoko se ti dogodki pojavljajo. Samo za primer naj povem, da smo za spremljanje popotresnih aktivnosti v Posočju namestili pet instrumentov v mreži 15 X 15 km nad epicentrom in smo dobili natančnost globine približno en kilometer do dva."

"Pojasnilo o skalah, o katerih mi opišemo moč potresov, je sledeče. Potres lahko mi ocenjujemo z magnitudo, to je t.i. Richetrjeva skala. Ta številka nam pove, kolikšna energija se je sprostila ob potresu in en potres ima samo eno to številko.

Druga stvar zadeva učinke, ki jih ima potres na določenem območju. To merimo s staro Merkalijevo skalo, nova skala pa je EMS - evropska potresna lestvica. Ti dve skali se med seboj ne razlikujeta, razlika je le v Rihterjevi ali Merkalijevi lestvici. Učinki potresa so pa odvisni od tega, kje smo. Hiša, ki stoji nad mestom potresa, se bo močneje stresla kot hiša, ki je 100 km oddaljena. Zato so učinki odvisni od mesta, kje smo. Na primer, skala se začne s številko 3, kar pomeni, da so potres ljudje čutili. Naslednja stopnja je številka 4, kjer so učinki tako močni, da se nekateri ljudje prebudijo iz spanja, če spijo, zatrese se nestabilno pohištvo, in potem gre ta skala naprej in pri 5., 6. stopnji se pričnejo pojavljati resnejše poškodbe.

Kakšna je pa ta stopnja, je pa odvisna od mesta, kjer smo in kaj se je tam dogajalo. Zato se za določitev potresov po tej lestvici lahko izvede samo na podlagi informacij, ki jih dobimo od ljudi, ki so na določenem mestu, ali pa da pridemo mi sami pogledat na teren, kakšne so posledice tresenja. Razpoke, ki se pa pojavljajo pri vas, pa se v bistvu kopičijo ves čas in kaj je zdaj konkretno posledica katerega dogodka, je nemogoče določiti. Zato je potrebno učinke potresa določati na podlagi vprašalnikov, ki jih mi po določenem ključu pridobivamo od ljudi, ki opazujejo te dogodke." ■

Šoštanjsko "farbanje" - ne samo fasad, ampak občanov

Zbor krajanov Šoštanja dne 10. 4. 2002 me je vzpodbudil, da napišem članek z namenom, da iz svojih lastnih in iz izkušenj svojih staršev opozorim občane Šoštanja na čeri, na katere bodo prav kmalu naleteli.

Izkušnja mojih staršev iz kraja Pesje je naslednja: Pred približno 15 leti so se začela tresti tla v Pesju levi breg. Krajanji so začeli negodovati. Sklicani so bili prvi zbori krajanov. Predstavniki rudnika so se sprenevedali tako kot sedaj v Šoštanju. Prav kmalu po tresenju so nastale razpoke na hišah, nekje več, nekje manj. Sprenevedanje predstavnikov rudnika se je nadaljevalo, vendar so na nekatere objekte (tudi na našega) namestili plombe. Pokanje hiš in nameščenih plomb se je nadaljevalo. Negodovanje in pritiski krajanov na rudnik so se stopnjevali, tako da je rudnik le potihoma priznal svojo odgovornost.

Pričeli so se prvi odkupi in sanacije hiš. Za sanacijo nastalih razpok je prišla v poštev tudi naša hiša v Pesju, ki stoji v prvi vrsti ob cesti Velenje-Šoštanj. Navkljub sanirani hiši in predvsem zaradi še vedno prisotnega tresenja tal so se starši odločili hišo in ostale nepremičnine prodati. Pri prodaji pa so nastopile težave. Objekt je bil sicer saniran, vendar na območju tresenja in drsenja tal. Zaradi tega ter zaradi neposredne bližine gromozanskih rudniških zgradb, deponije premoga in pepela itd. kupca za hišo na takšnem območju ni bilo. Nato se je pojavil "veliki odrešenik" rudnik, ki je s svojimi spretnimi pogajalci vse nepremičnine staršev odkupil za ceno slabega dvojčka v Velenju, v katerega so se starši preselili.

Iz napisanega bi povzel zaključke kot opozorilo občanom Šoštanja in v razmislek vodilnim na rudniku in elektrarni:

1. Vodilni ljudje na rudniku naj vendarle nehajo "farbati" občane Šoštanja, tako kot so "farbali" krajanje Pesja. Izgovori so enaki: tektonske prelomnice, ugasli vulkan Smrekovec itd. Prej ko bo prišlo do odkrite besede in priznanja logičnih posledic rudarjenja, prej se lahko vzpostavi partnerski odnos med rudnikom in občani Šoštanja.
2. Razprave in dokazovanja o vzrokih tresenja in poseadanja tal v Šoštanju z raznimi meritvami, z ustanavljanjem nadzornih komisij je neproduktivno in nepotrebno razmetavanje denarja, energije in časa. Problem Šoštanja je vendar enak problemu v Pesju.
3. Krajanji Pesja so naredili prvo napako, ker so pristali na ločena pogajanja (krajan - rudnik) in spretni pogajalci rudnika so to situacijo dobro izkoristili v svoj prid. Druga napaka pa je bila, da so pristajali na rudniške finančne kapljice. Zaradi motenega signala TV je rudnik sofinanciral izgradnjo KTV; zaradi rudniških objektov so podrli gasilski dom in železniško postajo, zato so krajanom zgradili nova objekta; asfaltirali so posamezne ceste. Rudnik je samo popraviljal svojo škodo, ki jo je povzročil, vendar pa je na drugi strani vrednost premoženja kra-

janov iz leta v leto padala. Na to dejstvo ni nihče pomislil, problem pa nastopi takrat, ko želi krajan premoženje prodati.

4. Krajanji Pesja so bili soglasni, da se bogastvo Šaleške doline v obliki premoga na območju Pesja koristi za dobro cele Slovenije. Prepričan sem, da s tem soglašajo tudi večina občanov Šoštanja. Pričakovanja krajanov Pesja kot tudi občanov Šoštanja pa so, da rudnik skupaj z elektrarno korektno pokriva povzročeno škodo.
5. Korektno od rudnika in elektrarne bi bilo, da ne pokrivata samo direktno povzročene škode, temveč da sodelujeta pri razvoju Šoštanja, v nasprotnem primeru se bodo v Šoštanju zgodile druge Trbovlje z izropanim nahajališčem premoga, brezposelnimi ljudmi, razpadajočim mestom, umetnimi jezeri in zemeljskimi udori, z deponijami pepela in ostalimi odpadki, z razpadajočimi rudniškimi objekti itd. Prepričan sem, da bosta samo obojestranska strpnost in zaupanje preprečila črne napovedi. Občani Šoštanja pa bi v tem primeru verjetno tudi odstopili od nakazanih ekstremnih zahtev, kot so: "Tožiti rudnik za povzročene psihične obremenitve!"
6. Več desetletij so vodilni tako rudnika kot elektrarne prebivalce Šaleške doline prepričevali in jih tudi prepričali, da je bogastvo v obliki premoga oz. električne energije občem dobro, najprej za vso Jugoslavijo, sedaj vso Slovenijo in čez nekaj let bodo prepričevali ljudi, da je bogastvo doline v dobro EU, če ga bo še kaj ostalo. Po vedenju, razmišljanju, delu in tudi kronologija dogodkov v članku Našega časa dne 21. 5. 1987 "Problemi prebivalcev Pesja in morda še koga" navajajo na sklep, da so vodilni na rudniku in elektrarni vsa desetletja dobro plačani ljudje te ali one vlade in da razmišljajo in delujejo v prid le-teh. Tem ljudem ugaja, ko jim vladni uradniki šepetajo na uho: "Dobri ste, veliko energije ste proizvedli za državo," in jih trepljajo po ramenih. Med prebivalci Šaleške doline pa se ne počutijo več tako prijetno, kar je občutiti na zborih krajanov in občanov.

Za ilustracijo in razmislek bi podal naslednji primer: Lastnik ranča v ZDA na svojem posestvu odkrije nahajališče nafte. Vprašanja, ki se pojavijo, so naslednja: Ali mu bo država njegovo posest nacionalizirala? Ali bo država lastniku s svojimi spretnimi pogajalci odkupila njegovo posest? Ali pa bo podjetje, ki bo izkoriščalo bogastvo na njegovem ozemlju, delilo dobiček z njim? Skrajni čas je, da se spremeni mišljenje vodilnih rudnika in elektrarne in da nehajo "farbati" občane in krajanje, prebivalcem Šaleške doline pa omogočijo varno in človeka vredno življenje.

Za zaključek bi komentiral prispevek oddaje TV-Tednik na TV SLO1 dne 4. 4. 2002 o problematiki Šoštanja, ki tudi ni bil korekten do občanov. Dopustil je možnost, da občani nergajo, ker se pač približuje sezona barvanja in pleskanja fasad v Šoštanju. Prepričan sem, da so občani iskreni, nevedne in neiskrene ljudi pa je treba poiskati drugje ●

Mitja Ocepek,
nekdani krajan Pesja

Zgradil bi hišo, postavil uto, adaptiral podstrešje, zamenjal kritino...

A kaj, ko potrebujem toliko "papirjev"!

RES NE GRE BREZ NJIH?

"Imam zemljišče, na katerem si želim zgraditi nekaj zase. Za gradnjo bom torej uporabil svoje zemljišče in si s svojimi rokami in svojim denarjem uredil bivališče, v katerem mi bo prijetno bivati. Zakaj bi za uresničitev moje želje še moral koga vprašati za dovoljenje? Zakaj se država sploh vtika v moje načrte in v mojo zasebno last? Kaj pa koga briga, kaj si bom na svoji parceli postavil?" Malce naivno, a že kar tipično razmišljanje mnogih lastnikov zemljišča, kajne?

V medijih, kot imenujemo sredstva za prenos različnih informacij, je zadnje čase priljubljena tema ukvarjanje z BIROKRACIJO. Celo vladni "anti-birokratski program" je pravi medijski hit in hvaležna tema političnih govorov. Za ušesa vsega hudega vajenih državljanov so obljube o bolj prijaznem komuniciranju med državo in državljani pravi balzam. Če dodamo še tekmovanje za najbolj prijaznega uradnika, se zlahka dobi zmoten vtis, da gre le za problem prijaznosti ljudi (birokratov), ki sedijo v pisarnah državnih ustanov. Kot da DRŽAVA ni predvsem zapleten sistem pravil, pravnih norm in postopkov, ki smo si jih ustvarili sami (z referendumsko odločitvijo in nato kot volivci tistih, ki oblikujejo predpise).

Namen tega prispevka je namreč poskus predstavitve ozadja oz. smisla zapletenega sistema dovoljevanja posegov v prostor, kot je na primer lokacijsko ali gradbeno dovoljenje. Tudi naša država se namreč, z vsemi institucijami vred, opira na USTAVO. Le-ta pa v svojem 67. členu res navaja, da "Zakon določa način pridobivanja in uživanja lastnine tako, da je zagotovljena njena gospodarska, socialna in ekološka funkcija." A v nadaljevanju tega našega temeljnega pravnega akta tudi piše, da "Zakon določa zaradi smotrnega izkoriščanja

posebne pogoje za uporabo zemljišč." V USTAVI najdemo tudi naslednje določilo: "Vsakdo ima v skladu z zakonom pravico do zdravega življenjskega okolja. Država skrbi za zdravo življenjsko okolje. V ta namen zakon določa pogoje in načine za opravljanje gospodarskih in drugih dejavnosti." oziroma "Vsakdo je dolžan v skladu z zakonom varovati naravne znamenitosti in redkosti ter kulturne spomenike. Država in lokalne skupnosti skrbijo za ohranjanje naravne in kulturne dediščine. Dejansko je prostor, kot meni tudi Ustavno sodišče (Odločba US št.1023, Uradni list RS, št.23/02), "naravno bogastvo in nenadomestljiva dobrina, zato mora država zagotoviti takšne pogoje njegove uporabe, da ga bodo ohranjali tako z vidika varstva okolja kot tudi z vidika njegove krajinske in urbanistične podobe."

Prostor, ki je v svojem bistvu sicer nedeljiv, smo si pač razdelili na posamezne dele, na katere smo pripeli razne pravice in dolžnosti. Tako kot je naš planet razdeljen na države, je tudi PROSTOR razdeljen na posamezna ZEMLJIŠČA (zemljiški kataster vodi geodetska služba) in na posamezno zemljišče pripadajoče PRAVICE (evidenco le-teh pa vodi zemljiška knjiga). Eden od glavnih namenov za presojo posameznega posega v prostor in posledično izdajo odločbe - dovoljenja je torej varovanje obstoječih lastninsko pravnih pravic, ki na konkretni lokaciji posega obstajajo. Drugi, zaradi rasti ekološke zavesti vedno bolj pomemben vidik presoje, postaja preverjanje predvidenega posega oz. objekta na OKOLJE, bodisi naravno, kulturno ali bivalno. Presoja se tudi varnost in stabilnost objektov, ki se bodo gradili, tako glede ljudi, ki bodo objekt uporabljali, kot tistih, ki bi jih neustrezno zgrajen objekt lahko ogrožal posredno. Glede na dejstvo, da je vsaka lokacija oz. zemljišče obremenjeno z različnimi lastninsko pravnimi pravicami in številnimi drugimi normami, pogoji in pravili, ki jih določajo posamezni splošni (državni) in lokalni (občinski) predpisi, je jasno, da je postopek za pridobitev dovoljenja odvisev od omenjenih norm oz. predpisov. Tisti, ki v prostor posežejo brez dovoljenja, seveda tvegajo, da so s tem kršili katero od omenjenih norm in s tem kršili pravice drugih

v prostoru (tudi če gradijo na svoji zemlji).

Lažje je razumeti, da je za gradnjo neke nove tovarne ali na primer termoelektrarne potrebno v upravnem postopku celovito preveriti vse možne vplive na okolico (grajeno in naravno okolje ter ljudi) ter na koncu, če investitor uspe dokazati, da bodo vsi ti vplivi v okviru veljavnih predpisov, izdati ustrezno dovoljenje. Težje je razumljivo, da ista zakonodaja in s tem tudi postopki veljajo tudi pri manjšem posegu v prostor, kot je na primer neka garaža za osebni avto. Čeprav so vsebinsko vplivi na okolico pri garaži bistveno manjši (niso pa zanemarljivi), so stroški postopka glede na stroške gradnje nesorazmerno veliki. Lahko se celo zgodi, da stroški za dokumentacijo dosežejo ceno same izvedbe objekta (na primer garaže, za katero je potrebno lokacijsko dovoljenje), medtem ko pri večjih investicijah stroški za dokumentacijo dosežejo manj kot 5 % vrednosti investicije.

Novost, ki jo je prinesla povečana ekološka zavest, izražena skozi Zakon o varstvu okolja, je postopek PRESOJE VPLIVOV NA OKOLJE, skozi katerega morajo vsi ekološko občutljivi predvideni posegi, ki so naštetih v posebni uredbi. Ker takih posegov ni prav veliko, je tudi v javnosti postopek slabo poznan. V Šoštanju je skozi takšno presojo morala rekonstrukcija čistilne naprave v termoelektrarni ter rušenje bivših objektov tovarne usnja. Značilnost tega postopka je sodelovanje zainteresirane javnosti, ki se lahko vključuje v postopek izdaje dovoljenja in ima tudi pravico do pritožbe. Javnost se o obravnavi, razgrnitvi načrtov ter o izdani odločbi obvešča kar preko lokalnih časopisov, zato je bilo tako obvestilo objavljeno tudi v tretji številki LISTA. Žal se javne obravnave ni udeležil nihče. Podoben način obveščanja javnosti je sicer že poznan pri postopku sprejemanja občinskih prostorskih aktov, ki ga običajno spremljajo razprave v "prizadetih" krajevnih skupnostih.

Postopek presoje vplivov na okolje je vsekakor korak k učinkovitejšemu varovanju okolja predvsem v preventivnem smislu. Se pa ob današnji stopnji zakonske zaščite okolja lahko

Upravna enota

tudi vprašamo, kako bi bil danes uspešen graditelj naše, še vedno zrak zastrupljajoče, termoelektrarne. Bi dobil vsa potrebna dovoljenja? Bi Šoštanjčani izkoristili pravico do pritožbe? Mimogrede, za objekt, kakršen je TEŠ (podobno je z avtocestami, letališči, pristanišči ipd.), država "ne zaupa" lokalni upravni enoti in postopek raje vodi z ljudmi, ki so zaposleni neposredno na ministrstvu v Ljubljani.

Kakor koli že, država se očitno zaveda, da je potrebno zakonodajo v zvezi z urejanjem prostora spremeniti in jo prilagoditi hitro spreminjajočim se tržnim razmeram ter hkrati zaostrovanju ekoloških zahtev po bolj trajnostnem razvoju prostora. Nenazadnje je to ugotovilo tudi USTAVNO SODIŠČE, ki je v prej omenjeni odločbi presodilo, da zakona (o urejanju prostora in urejanju naselij in drugih posegov v prostor), po katerih se že deset let izdajajo dovoljenja za posege v prostor, sploh nista v skladu z našo ustavo. S tem so ustavni sodniki dodatno pritisnili na vlado in z enoletnim odlogom prisilili parlament, da najkasneje do 15. marca drugo leto sprejme nov zakon. Seveda so pri odločitvi že vedeli, da je v parlamentarni proceduri (končno!) predlog dveh zakonov, ki bosta v bodoče močno spremenila postopke za dovoljevanje posegov v prostor.

A kljub visokoletečim obljubam pristojnega ministra o poenostavitvi postopkov, ki bi jih naj prinesel novi zakon, velja previdnost. Predlog zakona res uvaja le eno - gradbeno dovoljenje za poseg v prostor (zdaj lokacijsko in gradbeno ali enotno gradbeno), a mu vsebinsko doda vse bistvene elemente prejšnjih dveh dovoljenj. Zakon res določa tiste posege, za katere dovoljenje sploh ne bo potrebno (bo dovolj le obvestilo o pričetku del), a hkrati ukinja občinske odloke o določitvi pomožnih objektov, za katere ni potrebno lokacijsko dovoljenje. Kot vemo, so nekatere občine v želji po poenostavitvi postopkov pridobitve dovoljenja s svojimi odloki presegle zakonsko določene meje pomožnih objektov, zato zna biti novi zakon za nekatere posege tudi manj ugoden od trenutno veljavnega stanja. Še vedno bo za zelo zahtevne objekte (zakon še ne določa, kateri so to) dovoljenje izdalo kar ministrstvo samo, zato bo za take posege treba po dovoljenje najbrž kar v Ljubljano.

Kakor koli že, vsem, ki želite preveriti ministrove obljube o poenostavitvi in skrajšanju postopkov, predlagam, da si osnutke zakonov ogledate na spletni strani ministrstva za okolje in prostor (<http://sigov2.sigov.si/mop/index.htm>). Tudi ostalih informacij o komuniciranju z državo na spletu kar mrgoli. Priporočam obisk e-države (<http://e-gov.gov.si/e-uprava/drzavljani/index.jsp>), kjer med drugim lahko najdete tudi obrazce za sestavljanje vlog (za lokacijska, gradbena, prijavna, ...). Vsem pa, ki raje govorite z "živo osebo", pa priporočam obisk v naši KRAJEVNI PISARNI UPRAVNE ENOTE VELENJE v pritličju občinske stavbe na Trgu Svobode (ponedeljek in torek od 7.30 do 14.30, v sredo od 7.30 do 16.30 ter v petek od 7.30 do 12.30), kjer lahko vložite vlogo. Prednost pisarne je v tem, da boste v nadstropju višje, na Občini Šoštanj, lahko dobili uradno informacijo o statusu vašega zemljišča oziroma o tem, kaj na vašem zemljišču dovoljujejo občinski odloki.

Naslednjič pa kaj več o samih postopkih za pridobitev ustreznega dovoljenja ■

Edi VUČINA,
vodja oddelka za okolje in prostor

*Spoštovane občanke in občani.
Ob prazniku dneva upora
proti okupaturju in
prazniku dela
prvem maju
vam želimo,
da bi bili praznični dnevi
nekaj posebnega
in lepega
in da bi jih kot take
delili z ljudmi,
ki jih imate radi.*

občina Šoštanj

Sv. birmi ob rob

Mesec april se letos v Cerkvi Šaleške doline zaključuje v znamenju zakramenta sv. birme: 21. aprila v Šoštanju, 27. aprila pri bl. Antonu Martinu Slomšku v Velenju in 28. aprila pri sv. Martinu v Velenju.

ŽUPNIJSKA OBVESTILA ZA MESEC MAJ

1. Mesec maj bo v znamenju šmarnične pobožnosti. Šmarnice bodo pri vseh rednih delavniških mašah v šoštanski župnijski cerkvi, v mestni cerkvi, v Belih Vodah in Zavodnjah. Poleg tega bodo šmarnice tudi vsak torek in četrtek ob 17.30 v Topolšici in vsako sredo in petek ob 17.30 v Gaberkah.
2. V sredo, 1. maja, ko obhajamo praznik sv. Jožefa delavca, praznik dela, bo pri Sv. Križu nad Belimi Vodami romarski shod z mašo ob 10. uri.
3. V soboto na god sv. Florijana, zavetnika gasilcev, bo pri sv. Florijanu maša ob 18. uri.
4. Na šentflorjansko nedeljo, 5. maja, bo pri sv. Florijanu maša ob 11. uri.
5. V nedeljo, 12. maja, bo v Šoštanju slovesnost 1. svetega obhajila pri maši ob 10. uri v župnijski cerkvi.
6. V soboto, 18. maja, bo na Brezjah pri Mariji Pomagaj slovesna razglasitev dokumentov Plenarnega zbora Cerkve na Slovenskem (slovenske sinode). Začetek slavja bo ob 9.30 uri.
7. Na binkošti (19. maj) bo romarski shod pri Sv. Križu nad Belimi Vodami z mašo ob 9. in 10.30 uri.
8. V soboto, 25. maja, bo v Št. Ilju pri Velenju sv. birma.
9. Na praznik sv. Trojice, v nedeljo 26. maja, bo v Ravnah pri sv. Duhu maša ob 11. uri.
10. V četrtek, 30. maja, bo - praznik Presvetega - Rešnjega Telesa in Krvi.

Ko naštevamo sedem sv. zakramentov, postavimo birmo na 2. mesto, takoj za sv. krstom. Za to imamo dva razloga. Prvi je v tem, da sv. birma potrjuje pri sv. krstu prejeto vero. Drugi pa izhaja iz tistega časa, ko so krščevali samo odrasle in jih takoj po krstu birmali. Tudi danes katehumeni (odrasli pripravniki za sv. krst) takoj po krstu prejmejo zakrament sv. birme.

Birmanec je pri prejemu zakramenta sv. birme potrjen v veri, ki jo je v družini, pri verouku in pri cerkvenem bogoslužju spozna-

val. Zato mimo tega ni poti do birme.

Ker pa vere brez molitve ni, se na prejem sv. birme pripravljamo z devetdnevnicco. To so dnevi, ko prihajamo v cerkev, kjer skupaj molimo, smo pri maši in prejemo sv. obhajilo. V teh dneh se spominjamo apostolov, ki so po Jezusovem vnebohodu vztrajali 9 dni v molitvi in se tako pripravili na binkošti, na pohod sv. Duha, na svojo birmo.

Binkošti so apostole popolnoma spremenile. Boječi galilejski ribiči so, po prejetju sv. Duha, postali neustrašni pričevalci za Jezusa. Govorili so vsem razumljiv jezik. Njihove besede so bile prepričljive. Poslušalci so se dajali krstiti in na krščene so apostoli polagali roke ter jih v veri potrjevali.

Darovi sv. Duha so sedmeri: dar modrosti, dar umnosti, dar svéta, dar moči, dar vednosti, dar pobožnosti in dar strahu božjega. Že samo ta imena darov nam povedo, da nas hoče birma oblikovati v človečnosti. Saj se po njih ravnanju ocenjuje naš odnos do sočloveka. Po teh darovih sebe na ogled postavimo.

Z birmo pa je povezana tudi lepa stara navada materialne obdarovanosti. To obdarovanje naj bi bilo v duhu zakramenta, v poudarjanju sedmerih darov sv. Duha. Večkrat pa botri in drugi darovalci mahajo s svojimi darovi daleč mimo zakramenta. Če že moram pokazati, koliko zmorem dati, bi bilo to bolje storiti drugikrat, ne ravno ob birmi.

Nikoli pa ne smemo pozabiti, da je dar, ki odtehta vse darove, posnemanja vreden življenjski zgled. Če za koga, bi za botre morale veljati Jezusove besede: "Tako naj sveti vaša luč pred birmanci, da bodo videli vaša dobra dela in slavili Očeta, ki je v nebesih".

župnik *Jože Pribožič*

GIBANJE VERA IN LUČ

Gibanje Vera in Luč se je začelo leta 1971 v Franciji, ko sta Jean Vanier in Marie-Helene Mathieu popeljala duševno prizadete otroke v Lurd. Takrat so se domačini v Lurdu pred

njimi skrivali, ko pa so spoznali, da jim nič nočejo, so jih sprejeli za prijatelje. Tako je bila ustanovljena prva skupina Vera in Luč. V nekaj letih se je gibanje razširilo po svetu. V Sloveniji se je začelo gibanje Vera in Luč pred 18 leti, tako da je sedaj v Sloveniji potrjenih 30 skupin (aprila jih bo 31), dve skupini pa sta še v nastajanju. Leta 1999 (5. junija) so se na Slomškovi Ponikvi zbrale skupine gibanja Vere in Luči iz vse Slovenije, ko smo praznovali 15. obletnico prihoda te skupine v Slovenijo. Šoštanska skupina je bila ustanovljena 1991 leta in šteje sedaj 25 "lučk" in skupino mladih prijateljev. Od začetka je skupino vodila Cvetka Žlof, nato g. Julij Pačnik, leta 1999 pa je skupino prevzel Filip Vrabič.

Župnišče in cerkev sv. Mihaela.

Foto: Jože Miklavc

Od začetka je z nami župnik Jože Pribožič, kaplan Janko Kvartič, letos pa se nam je še pridružil kaplan Janko Babič, ki je zelo aktiven in se dobro znajde med nami. Srečanja imamo vsako tretjo nedeljo v mesecu, v župnijski cerkvi v Šoštanju ob 15. uri. Naša srečanja potekajo od septembra do junija, ko imamo piknik, julija in avgusta pa smo na počitnicah.

V času, ko se zbiramo, popestrijo naša srečanja različni dogodki, kot so: birma, 1. sveto obhajilo, miklavževanje in obisk mladih prijateljev, birmancev ali pa članov iz katere druge skupine gibanja Vere in Luči.

Vsak mesec je prazničen, saj se spominimo vseh praznikov, ki so v mesecu. Kot skupina se vsako leto radi udeležimo tudi srečanja skupin gibanja Vere in Luči iz štajerske regije, ki je vsako leto na Boču na velikonočni ponedeljek.

Naša srečanja so razdeljena na tri dele:

Utrinki iz življenja Cerkve

Prvi del: POZDRAV IN RAZDELITEV PO SKUPINAH

Na začetku nas pozdravi naš vodja, zapojemo pesem (ponavadi je to naša himna) in se razdelimo v dve skupini. Starši gredo z župnikom na "debato" o določeni temi, mladi pa ostanemo z našimi "lučkami" in jim pomagamo risati, izdelovati razne izdelke in izrezovati še mnoge druge stvari. Pred večjimi prazniki se pripravimo in opravimo sveto spoved.

Drugi del: SVETA MAŠA

Starši in župnik pridejo v učilnico in si ogledajo, kaj smo z "lučkami" izdelovali med njihovim delom. Nato gremo z našimi izdelki v procesiji v cerkev, kjer je sveta maša. Pri maši sodelujemo vsi: starši, lučkarji in mladi prijatelji.

Tretji del: POGOSTITEV

V tretjem delu se spet dobimo vsi skupaj, kjer se poveselimo z našimi slavlenci, ki v mesecu, ko je srečanje, praznujejo rojstni dan ali god. V mesecu decembru nas obišče tudi sv. Miklavž, ki obdari naše lučke in mlade prijatelje. Takrat sprejmemo med nas tudi LUČKO MIRU IZ BETLEHEMA, ki jo prinesejo slovenski katoliški skavti in skavtinje.

Na koncu tega članka bi rada povabila vse družine, ki imajo otroka s posebnimi potrebami, naj ga pripeljejo na naše srečanje vsako tretjo nedeljo v mesecu v župnijsko cerkev v Šoštanj ob 15. uri. Pridružite se nam, ne bo vam žal. Vabim pa bi tudi nove prijatelje. Pridite in se prepričajte, da se da z našimi "lučkami" veliko zanimivega narediti.

Katarina Atelšek

MAJ - MARIJIN MESEC

Kadar spregovorimo o mesecu maju, ponavadi skoraj vedno pomislimo na našo nebeško mater Marijo in na šmarnice. Že od nekdaj je lepi mesec majnik Cerkev posvečala Materi božji. Že dobrih 150 let je, kar se na Slovenskem v mesecu majniku obhajajo šmarnice, ki ne pomenijo samo rože, ampak je to vsakodnevna pobožnost v čast nebeški Materi Mariji.

Šmarnice. Na kaj vse pomislimo ob tej besedi: na nežno dišečo cvetlico, na mladost in otroštvo, na lepe Marijine majniške pesmi (Spet kliče nas venčani maj k Mariji ...), na zbiranje pri šmarnični pobožnosti v cerkvi in po kapelah. Tisti, ki smo v otroški dobi v mesecu maju hodili k šmarnicam, imamo nanje lepe spomine. Pobožnost do Marije nam je pomagala pri poglobljanju naše vere. Tudi tisti, ki so se morda pozneje oddaljili od vere, radi priznavajo, "da je takrat bilo lepo".

Obisk šmarnic in pobožnost do Marije torej v naši veri ustvarjata lepa doživetja, ki pa so za našo vero zelo pomembna.

Pa pogledjmo najprej malce v zgodovino: nežna majniška pobožnost, kateri pravimo Slovenci šmarnice, ni nastala kar čez noč, ampak se je sprva počasi razvijala. Šmarnice so stopile na mesto tako imenovanih "ludi florales". To so bile nekakšne igre, s katerimi so poganski Rimljani vsako leto ob koncu aprila ali na začetku maja častili na novo oživljeno naravo. Ob takih priložnostih so prirejali ljudske veselice, ki so se vedno spremenile v pijančevanje in nesramne izgrede. Tudi stari Nemci so imeli podobno spomladansko slovesnost, le s to razliko, da so kot majniško drevo postavili brezo, bukev ali smreko ter nato okrog drevesa rajali. Te poganske šege so bile med raznimi narodi tako ukoreninjene, da jih ni bilo mogoče odpraviti. Seveda so ljudje ob teh "slovesnostih" večkrat žalili Boga in opuščali sveto mašo. Zato so v začetku duhovniki ljudi povabili, naj ob spomladanskih praznikih prepevajo Marijine pesmi in pletejo vence, s katerimi so krasili Marijine podobe. Tako so kristjani začeli po novo oživljeni naravi proslavljati Marijo, ki jo po besedah sv. Epifanija imenujemo tudi "KRONA VSE SPOMLADANSKE LEPOTE".

Marijino posebno čaščenje v mesecu maju sega že v 16. stoletje, toda redne pobožnosti - da namreč mesec maj posvetimo majniški Kraljici - so se razvile v Italiji šele v 18. stoletju. V naši škofiji je to pobožnost uvedel škof Anton Martin Slomšek zaradi pastoralne potrebe duhovnega in verskega prebujanja slovenskega naroda. Slomšek je šmarnice začel že v Št. Andražu in jih kasneje prenesel v Maribor, kjer je v cerkvi sv. Alojzija sam pripravil

prve šmarnične govore. Tekom desetletja so šmarnice postale ene najbolj priljubljenih ljudskih pobožnosti vernega slovenskega človeka.

Tudi letos jim bomo prisluhnili. Šmarnice nam običajno spregovorijo o življenju kakšnega svetnika ali drugega velikega narodno-duhovnega slovenskega voditelja. Seveda pri tej pobožnosti ne manjkajo Marijine pesmi in litanije v čast Materi božji ter zavedanje, da po Mariji stopamo naproti Jezusu. Zato ni čudno, da se šmarnic udeležujejo vsi: mladi in stari, otroci in starši. Vsi hočejo počastiti Marijo, ki ni le mati vesoljne Cerkve, ampak Mati vseh nas, še posebej vsake družine, saj je družina Cerkev v malem. Mati Marija družino povezuje med seboj in z Bogom. Zato si radi vzemimo čas zanjo - za šmarnice ■

Kaplan Janko Babič

Karitas ✠

POGOVORI NA INTERNETU (ANONIMNO)

Pomoč zasvojenim- SKUPNOST SREČANJE

Program pomoči zasvojenim in njihovim svojcem. Odgovarja in svetuje psihologinja Mateja Erjavec.

<http://pogovori.karitas.si>
SOS 080 12 21

Nadomestno civilno služenje

Kako do civilnega služenja vojaškega roka?

Ugovor vesti, mesta služenja in potek.

Za vas odgovarja Alojzij Štefan, vodja službe za NCS pri Slovenski KARITAS.

<http://pogovori.karitas.si>
tel. 01 300 59 60

Pomoč ženskam in materam v stiski

V vas raste novo življenje, Vi pa doživljate stisko.

Ali ima mogoče v vaši družini glavno besedo nasilje?

(Želite prekiniti krog nasilja v vaši družini?)

Za vas odgovarja in svetuje dipl. soc. delavka Andreja Verovšek, Zavod Pelikan-Karitas.

<http://pogovori.karitas.si>
tel. 01 366 77 21

Materialna pomoč

Želite pomagati, potrebujete pomoč in ne veste, kam naj se obrnete?

Za vas svetuje in moderira dipl. soc. delavka Aлена Baumgartner, Karitas Ljubljana

<http://pogovori.karitas.si>
tel. 01 439 21 30

KJE NAS NAJDETE

<http://www.karitas.si>
<http://med.over.net>

Dan, ko ljudje nosijo v cerkve blagoslavljat oljčne vejice in butare

Naše butare slovijo tudi v svetu

Na cvetno nedeljo se ljudje spominjajo Jezusovega prihoda v Jeruzalem.

»Glej, prišla oljčna je nedelja
in polne srčnega veselja
vrviyo trume v božji hram.
Odrasle zreš in otročiče,
nesoče oljkove snopiče,
če ne mladike vsaj.
Svetišče zdi se oljkov gaj.«

je zapisal pesnik Simon Gregorčič, ko je na cvetno nedeljo - na Primorskem oljčno nedeljo - opazoval ljudi, kako nosijo blagoslavljat oljčne vejice v cerkev.

Foto: Zdravko Kočevar

Z nošenjem snopov in šopov pomladanskega zelenja k blagoslovu na cvetno nedeljo, ki pomeni začetek velikega tedna pred veliko nočjo, se ljudje spominjajo palmovih vej, ki so jih po evangelijskem poročilu v Jeruzalemu lomili in nastlali pred prihajajočim Kristusom. Tako je cvetna nedelja spomin na Jezusov prihod v Jeruzalem, ko je, jahajoč na oslici, doživel navdušen sprejem množice. Kot v knjigi Praznično leto Slovencev piše Niko Kuret, gre za star krščanski običaj, izpričan že v 9. stoletju, ki pa je najverjetneje prekril neko starejšo, predkrščansko obredje, povezano z določenimi vrstami svetega rastlinja, od dreves in grmov do zelišč in cvetic, ki naj bi varovali pred strelo in drugimi ujmani, pospeševali rast in plodnost, odganjali zle sile in bolezni. Kasneje je to vlogo prevzel »žegan les« kot zakramental z enako vlogo. Po vsej Sloveniji poznamo različne običaje z blagoslovljenimi šopi zelenja, ki jih tudi različno poimenujejo. V bolj vernih družinah te običaje opravljajo po prihodu iz cerkve še danes. Na Štajerskem okoli Konjic in Maribora cvetno nedeljsko zelenje imenujejo žegen, po vzhodnem Štajerskem in v Prekmurju presmec, v Spodnji Savinjski dolini pušeljc in leseni žegen. V marsikateri šop poleg različnega zelenja zvežejo tudi pecivo, v Ratečah, denimo, preste in fefemice in ponekod sadje (jabolka in pomaranče). Na Blokah je žegen moral imeti celo štirinajst različnih stvari: enoletne leskove šibe, češnjo, hruško, jabolano, slivo, dren, brinovo vejico, bodičevje, stvarno zelce in virh, bršljan, oljko in na sredini krompir ali dva. V slovenski Istri pa vse zelenje nadomestijo zlasti oljčne veji-

ce, ki jih, povezane v snop, imenujejo fašine. Prekmurci z blagoslovljenim presmecem obhodijo vso domačijo, nato določijo del za njive, del za čebelnjak, če ga imajo. Drugo pa vržejo na streho, zataknejo v streho ali spravijo na podstrešje, s čimer želijo od hiše odvrti strelo. Del presmeca mora ostati za zrnje, hlev in vsak kraj, kjer hranijo kaj dragocenega. Včasih so v lendavski okolici s presmecem podkurili velikonočni kres v soboto ali nedeljo zjutraj in prvič z njim tudi gnali spomladi živino na pašo. Tudi v Dravski dolini fantje, ko se z blagoslovljenimi snopi vrnejo domov, gredo z njimi trikrat okoli domačije, da bi jo zavarovali pred ognjem in strelo. Potem snop položijo na kakšno drevo, da bi sadje obrodilo, nazadnje ga shranijo pod streho.

Še bi lahko naštevali običaje, ki se po Sloveniji razlikujejo skorajda od vasi do vasi, vendar raje nekoliko predstavimo ljubljanske cvetne butare, ki do še danes posebnost.

Ljubljanske butarice, ki so mlajšega izvora, predstavljajo predvsem sobni okras. Na deželi pa so bile statusni simbol. Večjo in lepše okrašeno je družina imela, več je veljala. V mestnih butaricah je le malo živega rastlinja, največkrat šop brinja, vejica pušpana ali ciprese, v novejšem času bršljan. Jedro pa so pobarvani, umetno zaviti, naokrog prepleteni oblanci, največkrat belo-modro-rdečih barv. Pogosta je tudi rumena barva. Butare slovijo tudi na tujem in jih radi kupijo turisti, saj jih drugod ne poznajo.

Snopi - butare - se izdelujejo v cvetnem tednu, na cvetno nedeljo pa jih odnesemo v cerkev na blagoslov. Njihov les pa zažgemo v peči ob prihajajočih neurjih. Snop je sestavljen iz sedmih vrst lesa. Vsaka vrsta lesa pa ima svoj pomen.

MEKANA - je namenjena za blagoslov pšeničnih polj;

ČREVNICA - je namenjena za blagoslov živine;

IVA - je namenjena za blagoslov vseh rasti;

TRN - blagoslov pri delu;

PUŠPAN - pooseblja VERO skozi vse leto;

BRŠLJAN - pooseblja VERO skozi vse leto;

DREN - je najtrši les, takšna naj bi bila tudi naša vera ■

Zdravko Kočevar

Dan odprtih vrat

"Kaj je to - mladost?

Kaj je norost?

To je življenjska prostost.

To je pogled v daljavo

in mavrico sanjavo.

To si ti,

to smo mi,

naša sreča naših dni."

Mladost je tista, ki s svojo prešernostjo, razigranostjo in brezskrbnostjo napolnjuje hodnike in učilnice šol ter jim daje barvo sonca. Prav zato smo se na Osnovni šoli Karla Destovnika Kajuha Šoštanj odločili, da letošnji dan odprtih vrat poteka prav na to temo. Pokazali smo sošolcem in sošolkam, kako so starši, dedki in babice preživljali svojo mladost, in pokazali smo staršem, dedkom in babicam, kaj mladost pomeni danes.

Mladost nekoč in danes. Program so 28. 3. 2002, dopoldan za sošolce, popoldan za starše, pod mentorstvom svojih učiteljev izvedli

učenci sami. Ob vstopu v avlo Kulturnega doma so si gostje lahko ogledali razstavo slik naših učencev ter starih igrač, na odru pa se je govorilo in pelo, plesalo in igralo.

Petje pesmi, ki so nastale ob topli krušni peči, ko je čas človeku še dopuščal preživljati trenutke z najbližjimi in uživati mir vsakdanjika. Bolečina vojne mladosti in strahovi v omarah so se ob zvokih harmonike zlili v prijetne trenutke, preživete na pašnikih med živino, kjer je mnogo naših prednikov našlo svoj poklic, ugotovili pa smo, da je izbira le--tega danes precej težka. Toda "kakšen poklic imaš, je vseeno. Vsi poklici so enako visoko. A važno je, da delaš pošteno in ne samo z levo rôko." (T. Pavček). Tudi zaradi časovnega stroja smo spoznali, da je bilo včasih življenje brez sodobnih igrač (računalnik, televizija, radio) prav tako, če ne še bolj zanimivo. Skoraj pri koncu smo pokazali, da se med otroki tudi "pesem piše in da takrat, če jim sreča v besedo kane, če beseda beseda ostane in jim je kdo ne ukrade in če med ničbesedami ne propade, takrat pesem (mogoče prava) nastane zate in zame." (T. Pavček). Napeto ozračje so popestrili oglasi, čisto na koncu pa smo pristavili velik lonec, vanj vsuli pesmi naših dedkov in babic, polomljene igrače, ulovljene strahove, čarovnije, vse to pa začinili s ščepcem mladostnih oglasov ter servirali kot TV Dober dan.

Močan aplavz ter zadovoljstvo in nasmeh na obrazih staršev, dedkov in babic, sestic in bratov so poplačali nekajdnevni trud vseh tistih, ki so stali na odru in za njim. Sploh pa, le kdo bi ob otroški duši lahko ostal hladen? ■

Darja Čremožnik

Končana 1. faza pri izgradnji kanalizacije v Gaberkah

Glede na zbor krajanov leta, ki je bil lani, ter na predlog Občine Šoštanj se je vodstvo KS odločilo za izgradnjo kanalizacije.

Foto: Magda Lampret

Investicijo vodi Občina Šoštanj v sodelovanju s KP Velenje. Prispevki krajanov v višini 150.000 sit se zmanjšajo na 120.000 sit, s tem da krajanji sami financirajo ohišnico. Na osnovi razpisa del je izvedbo dobilo podjetje PUP Velenje, ki je dela kljub težkim vremenskim pogojem izvajalo.

Tokrat se je gradila I. faza, le-ta pa zajema glavni vod od črpališča in priključuje vse hiše, ki so med cesto in Velunjo, vse do Jovanove domačije.

Sočasno s kanalizacijo se je gradil tudi prepotrebni vodovod za zaselek Velunja, predvideno je, da bo le-ta zgrajen v letu 2003.

V izvedbi KS, ki je nosilec projekta, se je gradil istočasno tudi KRS za območje celotne krajevne skupnosti. Za to izgradnjo prispeva vsak posameznik 90.000 sit, razliko do 140.000 sit pa prispeva KS.

Prav tako je KS vodila in financirala vse aktivnosti, ki so bile potrebne za izgradnjo projekta.

Za samo izvedbo del ima KS organiziran gradbeni odbor: odbor za kanalizacijo vodi Jože Borovšek, za KRS pa Zvone Koželjnik.

Po besedah predsednika KS Pavla Župevca se svet KS zahvaljuje omenjenima krajanoma za požrtvovalno delo. Brez njunega sodelovanja bi projekti potekali znatno počasneje in verjetno tudi na nižji kvalitetni ravni.

Krajanji Gaberk pa prosimo tako KS Gaberke kakor Občino Šoštanj, da omogočijo zaključek del, istočasno pa se zahvaljujemo za že storjeno ■

Magda Lampret

Letni zbor Kulturnice Gaberke

V soboto, 19. januarja 2002, je bil v prostorih Doma krajanov Gaberke redni letni zbor članov v Kulturno-turističnem društvu KULTURNICA Gaberke. To je priložnost, ko lahko skupaj pregledamo rezultate dela v minulem letu in se dogovorimo za nove naloge.

Gostje so prisluhnili poročilu.

Foto: Mirko Verhovnik

V letu 2001 se je pod okriljem našega društva zvrstilo več pomembnejših dogodkov: ob Prešernovem dnevu smo za vse krajanje pripravili pester kulturni program, v času pustnih norčij smo s svojimi vozovi naredili pustni karneval v Šoštanju še bogatejši. Organizirali smo skupinsko kolesarjenje s poudarkom na čim starejšem kolesu, uspešno smo izvedli že 8. tradicionalne Kravje dirke, vsem članom društva in ostalim prizadevnim krajanom smo omogočili sprostitev v naravi s piknikom na Naravskih ledinah pod Uršljo goro. V čast naši zaslužni krajanke Rozaliji Čas smo v goste pripeljali Podoknico Nedeljskega, na srečanju starejših krajanov v organizaciji Rdečega križa Gaberke smo s svojim zabavnim in kulturnim programom ustvarili večer še lepši. V sodelovanju s Turistično zvezo Občine Šoštanj smo v okviru turističnih dnevov in veselih silvesterskih pričakovanj v etno gostilni Pri Basistu v Šoštanju predstavili naš kraj, naše delo v

pesmi, igri in besedi ob dobri domači glasbi. Na koncu leta pa smo obiskali in obdarili ostarele člane društva.

Svojevrsten pečat delu našega društva daje neizmerna sloga, nesebično prizadevanje, medsebojno razumevanje in zvrhana mera dobre volje. Hkrati pa se zavedamo, da brez naših prijateljev, simpatizerjev in donatorjev naše delo ne bi bilo tako uspešno, zato se vsem, ki so na kakršen koli način k temu pripomogli, iskreno zahvaljujemo.

Delovnega zanosa in idej nam tudi v prihodnje ne bo manjkalo. Poleg že uveljavljenih prireditev bomo v goste povabili znane kulturnike, poskušali bomo ustanoviti svoj pevski zbor. Naš kraj pa želimo videti tudi na turističnem zemljevidu. Že v lanskem letu smo se vključili v akcijo Lepo in urejeno okolje. V ta namen smo ustanovili komisijo, ki je skozi vse leto ocenjevala urejenost naših hiš in kmetij. Nadaljevali bomo v lansko leto začetim projektom obnove nekdanje Marovške kovačije, ki jo želimo spraviti pod spomeniško varstvo in bo prava turistična atrakcija. S Turistično zvezo Občine Šoštanj, v katero smo se vključili lansko leto, si želimo boljšega sodelovanja, kot je bilo do sedaj, saj bi lahko z njihovo pomočjo marsikatero nalogo lažje realizirali. Skupaj z ostalimi lokalnimi društvi in krajevno skupnostjo bomo še naprej usklajevali delo in skrbeli za dobro vzdušje med krajanj ■

Za Kulturnico Gaberke
Branko Jazbec

Občasnik v brezčasju ustvarjalnosti Šmarških osnovnošolcev

Da so učenci skupaj s svojimi učitelji na osnovni šoli v Šmartnem ob Paki dejavni na mnogih področjih, je mogoče zaznati že v živahnem utripu, ki te kar ponese, ko vstopiš v prijetno in skrbno urejeno šolsko poslopje.

Podobni nostalgčni občutki so v petek, 5. aprila, prevzemali tudi Melito Berzelak, glavno urednico revije Jana in nekdanj (še niti ne tako dolgo nazaj!) učenko OŠ bratov Letonja, saj so jo šmarški učenci povabili medse, ko so z domiselnim programom obeležili ponovno rojstvo šolskega glasila Občasnik. In kdo bi bil bolj primeren za vzpodbudne besede mladim nadobudnim novinarjem, če ne

Melita Berzelak, urednica Jane, zopet med osnovnošolskimi zidovi. Foto: Arhiv

ravno urednica ene izmed najbolj branih slovenskih revij, ki pa je hkrati svoje otroške sanje o velikem svetu nosila skupaj s svojo šolsko torbo med iste zidove, kjer odraščajo sedanje generacije šmarških osnovnošolcev. In mladi novinarji so skupaj s svojo novo mentorico, učiteljico Sandro Omladič, izbrskali gostjine zapisane spomine na osnovno šolo in jo s tem lepo presenetili. V programu, s katerim so skušali ustvarjalci Občasnika predstaviti vsaj delček bogate vsebine šolskega časopisa, ki z novim poletom gradi na izredni dediščini dela učiteljice Slavice Pečnik (pod njenim vodstvom je namreč Občasnik pred nekaj leti ugledal luč sveta), je nastopil tudi zelo uspešen in dobro znan šolski pevski zbor pod vodstvom učiteljice in pevovodkinje Anke Jazbec. Otroški in mladinski pevski zbor je tako izkoristil priložnost in pred svojim novim izzivom - medobčinsko revijo pevskih zborov - tako kot vselej očaral s svojim igrivo ubranim petjem. Ravno prireditve ob izidu prve letošnje številke šolskega časnika, ki, kot je zapisala urednica, ohranja ime, saj bo izhajal občasno, a vedno ob času, pa so na šoli izkoristili tudi za podelitev priznanj rednim bralcem v okviru dobro znane Bralne značke. Kot je že tradicija, tudi letošnje šolsko leto ni izjema, saj velika večina učenk in učencev pridno in zavzeto prebira knjige. In o knjigi je ob koncu svojim učencem spregovoril tudi ravnatelj Bojan Juras. Knjiga je lahko marsikaj. Lahko se spremeni v utež. Ali v leteči predmet. Je pomoč pri iskanju na previsoki polici. Je prijateljica. Včasih edini sogovornik. Ali pa mamljiva skušnjava s svetilko pod odejo. In najvažnejše je, da preprosto je. Vedno. Ker je brezčasna v svoji poučnosti in nujnosti. Kot je brezčasen dosežek mladih novinarjev iz Šmartnega ob Paki. Ki naj se občasno rojeva vedno znova ■

Mojca Ažman

Ocena tveganja in Izjava o varnosti

Tri mesece je od datuma, ki je zakoličil obveznost priprave *Ocene tveganja in Izjave o varnosti in zdravju pri delu z vsemi spremljajočimi določili o ureditvi področja dela v smislu popolnejše varnosti in zdravja pri delu vsem delodajalcem, razen samostojnim podjetnikom, ki ne zaposlujejo drugih delavcev, ter kmetom (zanje velja enaka obveznost z datumom 31.12.2002!). To obveznost morajo sprejeti in uresničiti prav vsi delodajalci, torej vsi samostojni podjetniki z zaposlovanjem dveh ali več delavcev, gospodarske in delniške družbe, zavodi in ustanove. Vsebinsko in način izdelave določa Pravilnik o načinu izdelave izjave o varnosti z oceno tveganja (Ur.list RS št.30/2000), vendar pa je potrebno povedati, da so na tej osnovi nastale različne metodologije izdelave za različna delovna mesta, stopnje nevarnosti (rizike) ter obseg (velikost) podjetij.*

Tudi pri tem delu bo prišel prav izrek: "Le čevlje sodi naj kopitar ...," ki pove, da je tudi pri nas že čas, da naj opravlja delo strokovnjak, pač človek (skupina strokovnjakov), ki je usposobljen za določeno delo in ima dovoljenje za delo od pristojnega ministrstva. Pravilnik sicer omogoča možnost, da lahko podjetniki z manj kot deset zaposlenimi ter splošno veljavno nižjo stopnjo tveganja (nevarnosti) sami izdelajo Oceno tveganja in napišejo Izjavo o varnosti. V vseh drugih primerih pa morajo pri tem sodelovati pooblaščen organizacije, pooblaščen zdravniki, specialisti medicine dela ter strokovnjaki posamezniki, ki imajo dovoljenje za to delo. Naročniki teh storitev bi naj

torej ob sklenitvi pogodbenega razmerja ali naročila za storitev za izdelavo ali sodelovanje pri tej nalogi preverili verodostojnost pooblastila.

Kljub temu da so se Obrtne in gospodarske zbornice v Sloveniji angažirale pri pripravi teh dokumentov, da bi pomagale svojim članom čim enostavneje rešiti nalogo, je nastala pri realizaciji projektov Ocena tveganja in Izjava o varnosti majhna zmeda. Rok izdelave je bil najprej 27. julij 2001, kasneje odložen do 31.12.2001, zdaj pa resno priganja vse potencialne "obveznike", ki še eventualno niso izvedli naloge, da opravijo obveznost in s tem naredijo red tudi na tem področju poslovanja. Kot kršitelji namreč tvegajo visoko kazen inšpektorja dela ali sodišča, ki se ob storitvi kaznivega dejanja v zvezi z delom (delovno nezgodo) hudo stopnjuje. Hkrati pa opuščanje ukrepov varnosti in zdravja pri delu, ki so temelj izdelave sistema Ocene tveganja in Izjave o varnosti pri delu, pomeni večjo stopnjo nevarnosti za poškodbe in poklicna obolenja.

Oceno tveganja je mogoče izdelati na osnovi opisa delovnih nalog (analize delovnih mest), opisa delovnega procesa (delovnih nalog), ocene posameznih obremenitev in nevarnosti, opravljenih meritev fizikalno kemičnih pogojev dela (npr. mikroklima, razsvetljava, ropot, sevanje, prah, plini), električnih instalacij, elaborat pa bo vseboval tudi dokazila o pridobitvi uporabnega dovoljenja za objekte, dokazila o strokovni usposobljenosti in usposobljenosti za varno delo (npr. izpiti iz varstva pri delu, varstva pred požarom, higienski minimum), zdravniško spričevalo o sposobnosti za konkretno delo, dokazila o ustreznosti in varnosti delovnih priprav in naprav (javne listine na osnovi pregledov delovnih priprav in naprav s strani pooblaščenih organizacij), dokazila o tehničnih pregledih (npr. motornih vozil, delovnih strojev, traktorjev).

Priskrbeti vse navedene dokumente, opraviti predpisano usposabljanje in meritve, zdravniške preglede, voditi evidenco o uporabi osebnih varstvenih sredstev in opreme ter vseh naštetih dokumentih (oz. dogodkih), so normalno dosegljivi cilji, ki so hkrati osnova za končno izdelavo zgoraj navedenih dokumentov. Ocena tveganja je namreč le presoja strokovnjaka o nevarnih obremenitvah in rizikih za posamezna delovna mesta oz. opravila, izražena v točkah ter rangirana v posamezne razrede (ni tveganja, večje tveganje, veliko tveganje). Ob predvidenih ukrepih in rokih izvedbe ter kontrole, zagotavljanju finančnih sredstev za izvajanje programa varnosti in zdravja pri delu direktor napiše še Izjavo o varnosti. Inšpektorji dela, ki bodo nadzorovali stanje varnosti in zdravja pri delu, delovna razmerja ter s tem povezane zakonske obveznosti, zaradi nove obveznosti ne bodo posebej "dramatizirali" izdelavo ali opustitev nove oblike ureditve tega izjemno pomembnega področja dela. Prav gotovo pa bodo pri rutinskih kontrolah, načrtovanih pregledih, ob npr. preiskavi poškodb pri delu, prijavi delavcev ali drugih državljanov, postopali po pravih inšpekcije dela ter ob tem nedvomno ne bodo spregledali, ali je predpisana dokumentacija pripravljena in stanje urejeno. O kaznih, ki so predpisane za tovrstne kršitve, bi dejal le, da so veliko višje, kot so marsikje stroški za ureditev vseh nalog, najtežja kazen pa so tako posledice neurejenega varstva pri delu, varstva pred požarom idr., ki povzročijo poškodbe delavcev, sodne stroške, višanje zavarovalnih premij in z vsem naštetim zelo visoke materialne stroške.

Če nekoliko spremenimo nek star angleški pregovor, bi to razpravo zaključil: "Nisem tako bogat, da bi delal NEVARNO." Ustvarimo si torej pregled nad celotnim postopkom proizvodnje ali storitev, ocenimo stopnjo (ne)varnosti v podjetju (ustanovi) in na tej osnovi "pospravimo" tudi v naših glavah. Lepše nam bo! ■

Jože Miklavc

Petnajst let ekoloških zavedanj v dolini

V torek, 9. aprila, je bila v avli Mestne občine Velenje svečana otvoritev razstave pod imenom Petnajst let ekoloških raziskav in deset let ERICa. Na njej je nekatere prelomnice ekološkega prebujanja v Šaleški dolini in razvoja ERICa predstavil njegov direktor Franc Avberšek, spregovoril pa je tudi župan občine Srečko Meh, ki je izrazil zadovoljstvo nad stroko, ki je v vseh teh letih tesno sodelovala z lokalno skupnostjo. Posebno posrečen uvod v razstavo, ki bo na ogled v avli še kdo konca aprila, pa je prirediteljem uspel s predvajanjem filma "Kina 16" iz leta 1988, Obisk, (scenarij: Peter Rezman, režija P. Rezman in Tugo Štiglic), v katerem so avtorji močno opozorili na problem ekologije in celo preživetja na račun industrijskega razvoja doline.

Od tistega znamenita NE v letu 1987, ko so prebivalci Šaleške doline z demonstracijo opozorili na problem čistega okolja in zraka, je minilo petnajst let in v teh letih ne bi bilo uspeha, če ne bi tesno sodelovali podjetja, lokalna skupnost in tudi posamezniki, ki so se zavedali p o m e m b n o s t i ekološke sanacije v tej dolini, vzporedno z rastjo industrije. Na to se navezuje tudi ustanovitev ERICa, ki je bil najprej zavod in katerega ustanovitelji so bili

Direktor Franc Avberšek v zelenju... Foto: M. Komprej

Premogovnik Velenje (RLV), TEŠ in ESO, nato po razpadu ESA, ESO Oprema, leta 95 pa še Inštitut Jožef Štefan. Zdaj imajo delež v ERICu Premogovnik Velenje, TEŠ, Inštitut Jožefa Štefana in pa Gorenje, ki se je tudi uspešno vključilo v delovanje tega inštituta, ki izkušnje iz Šaleške doline vgrajuje v okoljevarstvene projekte tudi drugod. V času petnajstih let se je naredilo ogromno na tem, da ima dolina spet čist zrak, da gozdovi ne umirajo in da se je Paka vrnila v tretji kakovostni razred in je v njej spet življenje. Uspešno končana čistilna naprava na bloku V v TEŠ je zadnji dosežek v tem sklopu, seveda pa ekološka sanacija kljub vidnim uspehom še ni končana in na tem področju bo teklo delo še naprej ■

Milojka Komprej

Petrov vrh v plamenih

V nedeljo, 7. aprila, je v opoldanskem času okoli ene ure izbruhnil gozdni požar v bližini lovske kočice nad Zavodnjami. Poizkus domačinov, ki so se trudili začetni požar pogasiti, je bil neuspešen, zato so na pomoč poklicali topolške gasilce, ki so tudi zadolženi za operativno delo na tem področju. Ob njihovem prihodu na požarišče je bilo že jasno, da bo nastali požar težje omejiti, saj se je zaradi neugodnega vetra in izrazito sušnega obdobja kmalu pričel širiti po veliki strmini proti vrhu Petrovega vrha, ki se nahaja na nadmorski višini 825 metrov.

Foto: Arhiv

Vodja intervencije, poveljnik PGD Topolšica Franc Hriberšek je poklical na pomoč preostala gasilska društva, ki delujejo v sestavi občinskega poveljstva. Le-ta so morala vložiti veliko napora za preprečitev širjenja požara, kar jim je skupaj s požrtvovalnimi krajanji Zavodenj okoli 17. ure tudi uspelo. Največji problem je predstavljal težko dostopen teren, saj so se do bližine požarišča lahko prebila le terensko najbolj sposobna vozila, ki so s pomočjo traktorske vleke dovažala vodo za gašenje.

Za vzdrževanje stanja na požarišču in potrebe po preprečitvi ponovnega vžiga so potrebovali dodatne količine vode, za katero so skrbele še preostale gasilske enote iz prostovoljnih društev Velenja, Pesja, Premogovnika Velenje, Šaleka in Škal. Vodenje intervencije je prevzel občinski poveljnik Boris Lambizer, ki je skupaj z ostalimi vodji uspešno vodil in koordiniral delo na požarišču. Za prevoz požarne vode je bil uveden poseben režim usklajenih prevozov po gozdnih cestah in vlakih, ki so jih sekači v kratkem času usposobili za prevoz. Zelo učinkovite so se pokazale tudi cisterne za prevoz gnojevke, ki so dovažale vodo po nedostopnih področjih in tako veliko prispevale k pogasitvi. Gozdni sekači so poleg čiščenja gozdnih cest skrbeli tudi za poseke dreves, ki so bila za to odrejena, in s tem preprečevali možnost širjenja požara.

Poleg poveljnika GZ Velenje g. Drobeža in regijskega poveljnika Darka Kožela si je dogajanje ogledal tudi župan Občine Šoštanj Milan Kopušar.

Ob 19. uri je poveljstvo ocenilo, da je gozdni požar na površini okoli 4 ha pogašen do te mere, da se lahko operativne enote odkličejo. Za nadzor je bila vzpostavljena gasilska straža 15 gasilcev iz Topolšice in Šoštanja, ki je imela v naslednjih dveh dneh še veliko dela, saj je prihajalo do dodatnih vžigov. V ponedeljek so bili prisiljeni njihovo število povečati na 35 članov. Poveljstvo je ocenilo

intervencijo kot uspešno, za kar gre zasluga krajanom Zavodenj, 110 gasilcem in gozdnim delavcem, ki so to lepo sončno nedeljo popravljali napake človeških nepremišljenih odločitev.

Požar si bomo zapomnili po velikem obsegu, usklajeni akciji gasilcev iz Šaleške doline, ki so na požarišču z višinsko razliko 125 metrov skupno opravili 1130 delovnih ur, ter veliki gmotni škodi, ki je nastala v naravnem prostoru in tudi na gasilski opremi in tehniki na tem težko dostopnem terenu. Na požarišče so pripeljali 270 kubikov vode. Ocenjeno je bilo tudi, da je na hitrost širjenja požara dodatno vplivala nezadostna gozdna nega, s katero se žal prepogosto srečujemo.

Upajmo samo, da bo ta požar pripomogel k večji disciplini in upoštevanju opozoril, s katerimi je Uprava za zaščito in reševanje Republike Slovenije vsakodnevno obveščala in opozarjala na nevarnost ■

Danilo Čebul ml.

Poročilo o velikonočnem pokanju v Gaberkah

Mladinsko društvo Gaberke že nekaj let na velikonočno soboto in nedeljo na Špitalovem travniku pri cerkvi sv. Urha v Gaberkah organizira in izvaja velikonočno pokanje s karbidom.

Foto: Arhiv

Priprave na prireditev so se pričele že dva tedna prej, ko smo članom v upravnem odboru mladinskega društva razdelili naloge. V tem času je bilo potrebno pridobiti dovoljenje od lastnika za uporabo travnika, poslati prošnje morebitnim sponzorjem, organizirati reklamo za prireditev, organizirati malico, nabaviti karbid, pripraviti boilerje, ki so glavno sredstvo za pokanje, ter poskrbeti za zaščitna sredstva. Da pri pokanju ne bi prišlo do poškodb, morajo biti boilerji nepoškodovani, zato jih je bilo potrebno pred uporabo natančno pregledati in po potrebi popraviti. Na veliki petek popoldan pa so se pričele resne priprave na prireditev. Takrat so se na prireditvenem prostoru zbrali fantje, ki so s traktorji pripeljali smrečje, boilerje ter skopali jame, kamor so kasneje postavili boilerje. V soboto dopoldne smo je napeljali električno razsvetljava in ogradili prostor z zaščitno jekleno mrežo, ki gledalcem preprečuje ▶

približanje mestu pokanja. Vsi izvajalci pokanja morajo biti primer- no obuti in oblečeni, razdelijo se jim zaščitna sredstva, obenem pa se poučijo o varnem delu. Na velikonočno soboto se je ob 12. uri oglasila prva bojlerska salva, ki je zagrmela po širši okolici. Obenem je ta salva nakazala tudi otvoritev prireditve, vabilo fantom na pokanje in obiskovalcem na ogled. Te salve je ob 16. uri prekinil "žegen" velikonočnih dobrot v cerkvi sv. Urha, ki je le nekaj deset metrov stran. Po koncu maše pa se je pokanje nadaljevalo do poz- nih večernih ur, ko so sončno svetlobo nadomestili svetloba skoraj polne lune in reflektorji. Po nočnem počitku se je pokanje nadalje- valo v nedeljo po maši. Popoldne so prišli na ogled tudi sponzorji, ki so v zahvalo dobili prigrizek. Zadnja salva je zadonela v zgodnjih ponedeljkovih jutranjih urah, ko se je prireditev tudi zaključila. V ponedeljek dopoldan je prireditveni prostor izgledal kot bojno polje po bitki. Veseli in polni energije smo se mladinci v okrnjeni postavi zagnali v pospravljanje travnika, ki je čez nekaj ur spet dobil svojo prejšnjo podobo.

Prireditev bomo ponovno izvedli naslednje leto, saj te tradicije ne želimo prekiniti.

Obenem pa se Mladinsko društvo Gaberke še enkrat zahvaljuje vsem sodelujočim, sponzorjem, obiskovalcem ter še posebej kraja- nom Gaberk, ki so morali "prenašati" dvodnevno bobnenje ■

Aleksander Grudnik

Zavzetje rudnika

Najbolj trdoživi prebivalci, ki vztrajajo na obronkih Šaleške doline, tudi nad 1000 m nad morjem, so gotovo Šentvidčani. Ti so se v svoji bližnji zgodovini proslavili tudi z neprecenljivo vlogo pri organizaciji znamenitega ekološkega shoda konec osemdesetih v Velenju.

Pred muzejem.

Foto: Arhiv

Njihov zadnji organizirani ekološki pohod v Velenje pa ni bil tako množičen, saj sta se le slabi dve desetini krajanov pod taktirko Sveta KS Šentvid tokrat namenili "osvojiti" rudnik. Akcija je 20. marca letos v celoti uspela, iz zaupnih virov pa smo pridobili informacijo, da nihče od njih ne bi menjal "knapovske" kranjske klobase s posušeno svinjsko kračo, ki jih še vedno najboljšje "pozelhajo" sami, sedaj tudi brez pomoči TEŠ-a ■

Zbogom Marka, pozdravljen Evro!

Ne glede na to, da evro ni več nobena novost in da vam z zapisom najbrž ne bomo odkrili nobene nove zvezde na nebu finančnih in bančnih poslov, je vendarle treba reči - evro je tu. S prvim januarjem si dvanajst držav Evropske unije ali 300 milijonov prebivalcev deli to novo valuto. Tudi Kosovo in Črna gora.

Slovenija še ne. Ne kot plačilno sredstvo, saj bo to prišlo v poštev šele nekega svetlega leta 2006 ali 2007, v kolikor nas bo Evropa vzela v svoje naročje leta 2004. Tako!

Do takrat pa, seveda! Naši šparovčki! Naše devizne rezerve. Doma v nogavici ali na banki. Kaj bo z njimi, kajti vemo, da stara, dobra marka čisto zares odhaja.

Slovencem, ki imate tujo gotovino in ste jo do konca preteklega leta položili na bančni račun, so banke vaše prihranke že pridno preračunale v evre.

Vendar ni panike tudi za tiste, ki imate tujo valuto še doma. Vse tja do 30. junija bo čas, da zamenjate stare valute za nove svetleče in šumeče bankovce evra. Res pa je, da do 28. februarja brez plačila provizije v primeru, da položite na bančni račun. Za gotovinsko poslovanje pa bo treba plačati provizijo. Ta se bo od januarja do konca februarja gibala od 1% do 2%, od prvega marca pa do konca junija pa bo lahko poskočila tudi na 4%. Dobro je upoštevati, da v tujini v bankah kupujete le evre.

Pa skočimo še malce v zgodovino, kajti tudi tako imenovani "nov denar" ima že več kot dvajsetletno zgodovino. Tako je. Že več kot pred dvajsetimi leti, v gospodarski krizi 70. let, se je porodila ideja o skupni valuti. Na zasedanju evropskega sveta v Bremnu sta fran- coski predsednik d'Estaing in nemški kancler Schmidt predlagala uvedbo enotnega monetarnega sistema. Projekt je zaživel leta 1991 na maastrichski konferenci, o imenu pa so se dogovorili v Madridu leta 1995. Leta 98 je bila v Frankfurtu ustanovljena Evropska centralna banka, 1. januarja 1999 pa je evro nasledil EKV.

Evro naj bi pripomogel h gospodarski stabilnosti Evrope in postal simbol evropske identitete.

To je svetla plat, ki pa ima tudi svoje temne sence.

Velja namreč, da je evro predvsem simbol politične volje, ki pa je odvisna od nadaljnjega gospodarskega in političnega usklajevanja med 12 članicami, ki so ga uvedle. Britanci, Švedi in Danci so zadržali svoje valute. Dejansko vrednost evra bodo pokazali tržni elementi, predvsem pa bo treba počakati, kako stabilen bo evro v primerjavi z dolarjem. Takoj po uvedbi se neki italijanski dnevnik sprašuje, kako to, da sta evro in dolar neuravnotežena, pa tudi nekateri svetovni časniki še vedno trdijo, da ameriški dolar ostaja edina resnična valuta svetovnih rezerv.

Pa še ena v razmislek, ki pa seveda ni citat avtorja tega zapisa, temveč je zrasla v kakšni pomembnejši glavi: "Nobena valuta namreč ni tako zelo močna, da je zgrešena gospodarska politika ne bi mogla uničiti."

Evro je torej na prepihu, čas bo pokazal, ali je veter ugoden ■

Spet bi poudaril nujnost preventive in pa vzgojno vlogo staršev ter šole pri rasti mladega človeka. Policisti smo samo tisti, ki ukrepamo. Ukrep pa ni rešitev.

Kako varna je varnost?

Božidar Pezdevšek

komandir PP Velenje

Od začetka marca imamo na Policijski postaji Velenje, ki pokriva občine Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki, novega komandirja. Božidar Pezdevšek, ki k nam prihaja iz Šentjurja, je zamenjal Roberta Videca, ki je bil na tem delovnem mestu uspešno šest let. Ob prevzemu položaja je g. Pezdevšek dejal, da se mu zdi Velenje kljub temu da število kriminalnih ravnanj narašča, še vedno varno mesto in da se bo trudil ohranjati tako stanje. Zdaj je na položaju šele dober mesec in bi bilo preuranjeno zahtevati podrobnosti iz naslova njegovega dela in delovnega mesta, zato smo ga k intervjuju povabili predvsem z namenom, da ga bralcem predstavimo. Seveda nas je zanimalo še marsikaj drugega, med drugimi tudi to, če ima s seboj kakšno čarobno paličico, ki jo bo uporabil, da bo Šoštanj spet staro, dobro malo mesto.

Čisto stereotipno in standardno vprašanje za začetek: Vaš rojstni kraj je Šmarje pri Jelšah. Tam ste končali osnovno šolo. Ste že takrat hoteli postati policist?

Že v osnovni šoli je bila v meni močna želja po tem poklicu, vendar so bile razmere doma (izhajam iz kmečke družine) temu nenaklonjene in tako sem se po obveznem šolanju odločil preizkusiti se v kovinarski stroki. Končal sem srednjo šolo v Štorah in se nato zaposlil v Železarni Štore.

Želja pa je ostala?

Da, želja je ostala in postajala čedalje močnejša in z leti in z večjo zrelostjo je prišla tudi odločitev. Vpisal sem se v šolo za miličnike in jo tudi uspešno končal.

Vaše prvo delovno mesto?

Najprej sem delal kot policist pripravnik v Domžalah, tega je zdaj že trinajst let, nato pa so me že v letu 1992 premestili bližje domu, na Policijsko postajo v Šmarje pri Jelšah. Tu sem pol leta delal na mejnem prehodu v Rogatcu in priznam, da je bilo delo za mene preveč rutinirano in dolgočasno. Vendar pa je bila tudi to dobrodošla izkušnja.

Še v letu 1992 so vas razporedili na policijsko postajo Šentjur?

Drži. V Šentjurju sem delal najprej kot policist, nato kot pomočnik vodje varnostnega okoliša. Nato sem leta 1994 napredoval v vodjo varnostnega okoliša in sem to delo z veseljem opravljal. Vendar pa sem kaj kmalu začutil potrebo po nečem novem in hkrati željo po nadaljnjem izobraževanju, zato sem se leta 1995 vpisal na Visoko varnostno in policijsko šolo v Ljubljani. Tu moram poudariti, da sem imel idealne pogoje za študij, saj sem študiral iz dela, kar sem s pridom izkoristil in predčasno v letu 1998 tudi diplomiral. Temu za diplomsko nalogo sem si izbral iz

psihologije, saj me psihologija človeka zelo zanima, hkrati pa sem pridobil nova znanja iz psihologije, ki so pri poklicu policista vedno dobrodošla.

Vaše diplomsko delo se je glasilo ...?

Psihološki vplivi prometnih in neprometnih znakov na voznika.

S tem mislite verjetno na te jumbote ob cestah?

Da, tudi na te reklamne panoje, na katerih so različna propagandna besedila, ki pa so se v mojem diplomskem delu oziroma raziskovanju dokazala za moteče dejavnike varne vožnje. Do istih ugotovitev so prišli tudi v tujini. Svoje izsledke nameravam v prihodnosti tudi uporabiti.

Po končanem šolanju, menim, da je sledilo napredovanje?

Res je, do prihoda v Velenje sem služboval kot pomočnik komandirja na Policijski postaji Šentjur in si v treh letih nabral kar nekaj izkušenj na vseh področjih policijskega dela.

V Velenje ste prišli na svojo željo ali po razporeditvi?

Bivši komandir Robert VIDEČ se je odločil oditi v Ljubljano, zato je bilo delovno mesto prosto. S strani vodstva policijske uprave Celje mi je bila dana ponudba za to delovno mesto, kar sem sprejel kot izziv in se odločil, da sprejemem to novo zadolžitev, saj sem tudi po naravi človek, ki ima rad spremembe, akcije in izzive.

Zatečeno stanje na Policijski postaji Velenje?

Velenje je dosti večja enota, kot je bila v Šentjurju, kar se tiče števila zaposlenih. Struktura je podobna, saj gre v obeh primerih za policijsko postajo s splošnim delovnim področjem. Imamo torej policiste kriminalni-

ste, prometne in patroljne policiste ter pet vodij policijskih okolišev in ostalo administrativno tehnično osebje. Občino Velenje pokrivajo tri vodje policijskih okolišev, eden pokriva Šmartno ob Paki, pri vas v Šoštanju pa je vodja policijskega okoliša Dejan POTOČNIK, za katerega ne dvomim, da ga poznate in da se v primeru težav obrnete nanj.

Kakšne pa so naloge komandirja?

Verjetno natančen opis mojih del in nalog ni potreben. Če povem na kratko, je to delo, ki zahteva polnega človeka. Tu gre predvsem za vodenje postaje, kar se tiče razporejanja na delo, medsebojnih odnosov, pritožb občanov, skrb za zakonitost, strokovnost, profesionalnost postopkov policistov, skrb za varovanje človekovih pravic in svoboščin oseb v postopkih, sodelovanje z lokalno skupnostjo in s sredstvi javnega obveščana in še in še... Tu pa bi rad poudaril še pomembnost preventivnega dela, kajti lažje je gasiti iskro kot pa cel požar.

V ta namen je pri policiji kar nekaj akcij?

Da. Naša pozornost oziroma preventiva je v večji meri posebej usmerjena na vzgojo mladitve, kajti mnenja smo, da so otroci na naše pobude in naša prezentiranja pravil obnašanja tako na področju prometne varnosti, področju preprečevanja uživanja prepovedanih drog in ostalih segmentov bolj dovzetni in da je tu še upanje, da povzamejo določene družbeno pozitivne vrednote kot svoje.

Kar pa se tiče akcij, ki se nanašajo na promet, je ravno zdaj tekla akcija Slovenija-pripni se. S to akcijo smo hoteli vzpodbuditi voznike, da bi se še bolj privezovali z varnostnimi pasovi, predvsem pa smo hoteli opozoriti na problem privezovanja otrok v vozilu.

Kako pa je kaj na področju kriminalitete pri nas?

Poudaril sem že, da Velenje, ki sodi v slovenskem merilu med večja mesta, ne izstopa v negativno smer. Kriminal seveda je, lahko rečem, da tudi v porastu, vendar se tega zavedamo in tudi ukrepamo. Kar nekaj uspešnih akcij je za nami, že v tem času, kar sem v Velenju, nam je uspelo zajeti tri skupine, ki so se ukvarjale s kriminalnimi dejanji. Kriminala ni mogoče kar tako zatreti, lahko pa marsikaj preprečimo in ga vsaj zmanjšamo. Menim, da smo na tem področju kar uspešni, seveda pa uspehi policije niso tako odmevni, kot pa so odmevni problemi, ki pestijo občane in občanke, saj je ta problem za njih najbolj moteč.

Preselimo se na lokalna tla. V Šoštanju smo kar nekoliko jezni na policiste, češ da premalo ukrepajo. Vandalizem je v porastu, skoraj vsak konec tedna je kaj na "udaru".

Takole bi rekel. Verjamem in poznano mi je, da med občani v Šoštanju kroži mnenje o neuspešnosti ukrepanja policije glede preprečevanja vandalizma. Seznanjen sem s problematiko, lahko pa vam zagotovim, da ne stojimo križem rok in da v Šoštanju opravljamo patroljiranje tako s civilnimi patroljami kot tudi uniformiranimi v tolikšnem obsegu kot drugod v Velenju s podobno problematiko. Žal pa moram reči, da je med prijetimimi osebami veliko mladoletnikov, s katerimi je treba spet ravnati po posebnem postopku. Tu bi lahko rekel tudi katero pikro na račun staršev, ki dopuščajo, da je njihov otrok v poznih nočnih urah še zunaj in nenadzorovan, pa bi se tega raje izognil. Res je tudi, da velikokrat pridemo interventno na kraj dogajanja, pa ni nikogar več tam ali pa nihče nič ne ve. In ker so storilci pogosto otroci... Spet bi poudaril nujnost preventive in pa vzgojno vlogo staršev

ter šole pri rasti mladega človeka. Policisti smo samo tisti, ki ukrepamo. Ukrep pa ni rešitev.

Pa vendar, če bi poostri nadzor ...?

Dnevno opravljajo nadzor oziroma patroljiranje po kritičnih delih mesta vsaj štiri policijske patrolje, ki nadzirajo, opozarjajo in ukrepajo zoper kršitve raznih zakonov. Ravno tako je to urejeno tudi v Šoštanju, kot sem že prej povedal, sorazmerno glede na problematiko in kadrovske potencial, s katerim razpolagamo. Velikokrat se zgodi, da se v primeru intervencije patroljno vozilo takoj spremeni v intervencijsko in tako zaradi nujnosti nalog patroljiranje odpade.

Pa reciva katero še o vašem zasebnem življenju. Ste poročeni?

Sem poročen in oče dveh sinov, starih 8 in 2 in pol leti, živim v Šentjurju. Večino prostega časa izrabim za urejanje in gradnjo stanovanjske hiše, kjer večino del naredim sam ob pomoči prijateljev in pri tem neizmerno uživam in se sprostim. Rad se lotim raznih opravil, ki mi pomenijo nek izziv. Tako mi je uspelo obnoviti starega "hrošča" in iz njega ustvariti solidno cabriolet vozilo. Ko bo čas, bo na vrsti obnova starega motornega kolesa - oldtimerja.

Pa sva spet na začetku. Torej vaša izobrazba v kovinarski stroki le ni bila zastoj!

Točno tako. In tako se ponavadi izkaže za vse stvari v življenju.

Veliko uspeha vam želimo na vseh področjih.

Hvala ■

Milojka Kompej

mestna občina
VELENJE

Spoštovani občani in občanke!

Čestitamo Vam ob 27. aprilu, dnevu upora proti okupatorju, in 1. maju, prazniku dela.

Svet, uprava in župan MO Velenje

**TRANSPORTNO, TRGOVSKO
IN STORITVENO PODJETJE d.o.o.**
direktor Vojko KRNEŽA
Šoštanj, Levstikova 21

**Občankam
in
občanom
čestitamo
ob
prvomajskih
praznikih!**

Prostorske informacije

Piše: Edi VUČINA

Res je, mediji še vedno imajo moč. Sedma sila, kot včasih rečejo novinarjem, še ni izgubila svoje moči. Če sem v prejšnjem prispevku še malce dvomil v smisel podajanja raznih informacij, bolj ali manj vezanih na prostor, v katerem živimo, so me dogodki v minulem mesecu prepričali, da zapisana beseda še ni izgubila svoje moči.

Do te ugotovitve sem prišel predvsem zaradi dveh dogodkov. Prvi bolj lokalne narave je predstavitev nove osnovne šole, za katero naj bi temeljni kamen postavili že septembra. Domišljam si, da je k objavi prispevalo tudi moje kritično mnenje v prejšnjem LISTU, da je javnost okoli zapletov in težav v zvezi z gradnjo nove šole premalo seznanjena. Glede na dejstvo, da sem bil član strokovne komisije, ki je na natečaju izbrala najboljšo idejno rešitev za novo devetletno osnovno šolo, sem vse od takrat (julija 1999) čakal, da

bo občinska uprava izbrani projekt primerno predstavila svojim občanom. A žal je maketa in ostalo natečajno gradivo ostalo nekje v občinskih prostorih, priložnost za lep kulturni dogodek, ki ga bi morebitna predstavitev natečajnega gradiva predstavljala, pa verjetno zamujena. "Zamudil" pa je tudi naš LIST, saj ga je prehitel tednik NAŠ ČAS, v katerem je novinarka, ki je tudi sicer "zadolžena za pokrivanje" našega kraja, korektno predstavila

eno od idejnih variant. Upam, da bo zdaj vsa stvar hitreje in lažje stekla, saj je celoten projekt izgradnje nove šole, ki bi naj nadomestila obe že močno dotrajani osnovni šoli, skoraj dve leti po izboru najboljše rešitve še vedno na začetku.

Drugi dogodek, ki šolsko demonstrira moč tistih, ki oblikujejo informacije, pa lahko skupaj opazujemo ob medijskem pritisku na našega "prvega Janeza". Ministrski predsednik je razumljivo nezadovoljen z lučjo, v kakršni ga prikazujejo mediji. Bolj zanimivo je med vrsticami njegovih opazovati jezo, ki nam sporoča, da nič ni slučajno in da tudi oblast ne verjame v objektivnost in neodvisnost naših vrlih novinarjev. Ne morem si kaj, da mu po dolgoletni medijski zaščiti, v kateri je živel vse od izvolitve v predsedstvo SFRJ, malce ne privoščim negativno nastrojenega medijskega okolja, v kakršnem so morale vladati tudi vse (krat-

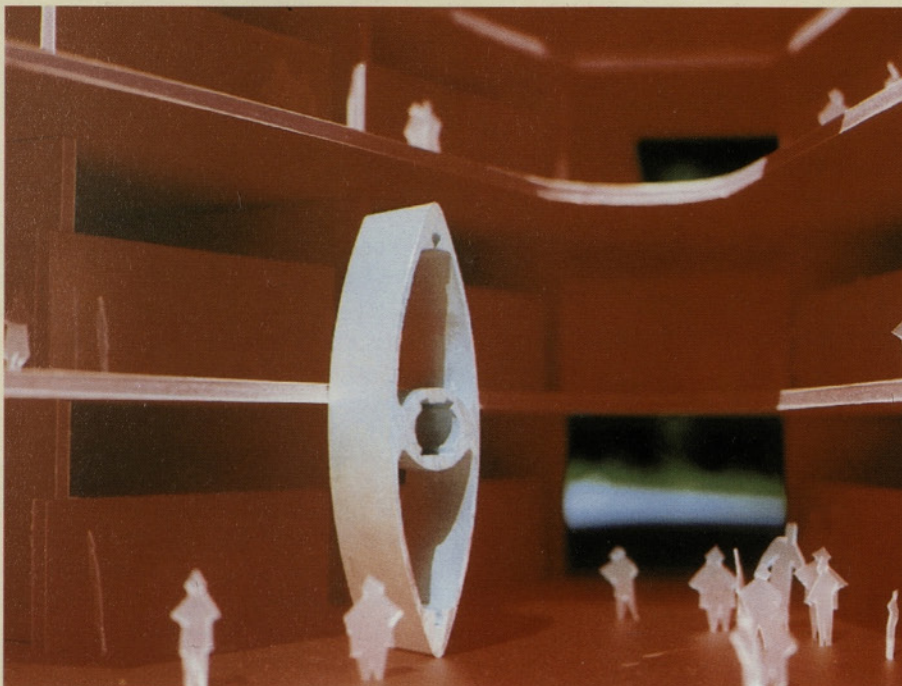
kotrajne) opozicijske vlade. Vprašanje, ki se v tem času kar samo ponuja, pa je, čigavi pa so danes mediji (tiskani, zvočni, video...), če niso neodvisni. So sploh kdaj menjali lastnika?

Tudi LIST, kot najbrž veste, ni neodvisen, saj mu preko proračuna občine vsi davkoplačevalci pomagamo preživeti na krutem trgu, kjer se prej ali slej vsi tako imenovani "neodvisni" prodajo interesom vedno močnejšega kapitala in padejo v brezno duhovno šibkega populizma. Pa da se ne bom še sam ujel v populistične vode, naj se vrnem na aktualne prostorske informacije.

Nekje v mesecu maju bi moral biti za javno obravnavo pripravljen dolgo napovedovani in pričakovani dokument z imenom URBANISTIČNE ZASNOVE. Zapomnite si ime, saj gre za dolgoročni dokument, ki ga Šoštanj (zajema tudi naselje Pohrastnik in

Metleče) še ni imel. Naj še enkrat ponovim, da ne gre za PROSTORSKI PLAN, s katerim se določi status oz. zazidljivost zemljišč, niti ne gre za PROSTORSKO IZVEDBENI AKT, na osnovi katerih vam država izda ustrezno dovoljenje, temveč za nekaj vmes. To nekaj vmes pa je pri mestih, kot je Šoštanj, zelo potrebno. Urbanistične zasnove namreč celoten prostor obravnavajo resnično celovito. Celovito, sicer pogosta splošna fraza, pa v tem primeru pomeni,

da se na list papirja (v resnici gre za digitalne zapise) nariše prav vse, kar vpliva na razvoj mesta (vsa obstoječa in predvidena komunalna infrastruktura, ceste, obstoječi in predvideni objekti ter ureditve, vsa varovanja potrebna območja, vse omejitve, izhajajoče iz državnih zahtev, vse v zvezi z lastništvom in rabo zemljišč in še vse razvojne težnje, ki so nam že znane). Vsi lastniki zemljišč boste imeli priložnost, da izrazite svoje želje in jih soočite z javnim interesom. Še posebej pa si želim, da bi v dokumentu našli svoj interes bodoči investitorji, ki bi zmogli (organizacijsko in finančno) speljati kak projekt do konca. Lepo bi bilo, če bi se s kvalitetno in poceni bivalno arhitekturo (na primer skupina vrstnih hiš) na primeru pokazalo, da je lahko Šoštanj prijeten kraj za bivanje. Šele takrat bodo nejeverni spregledali, da je Šoštanj kljub neugodnim globalnim tokovom v novem razvojnem zagonu ■

Notranjost nove šoštanjске osnovne šole.

Avtor: Nande Korpnik

KMETIJSKO GOZDARSKA ZBORNICA SLOVENIJE
KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD CELJE
 Izpostava VELENJE
 Trg svobode 5, 3325 Šoštanj
 Tel. 03 897 15 70
 Fax 03 897 15 71
 E-pošta: lidija.diklic@ce.kgzs.si

SUBVENCIJE V KMETIJSTVU V LETU 2002

V četrtek, 18. aprila so v Uradnem listu izšle uredbe, ki določajo postopke za uveljavljanje plačil na površino in plačil na žival ter postopke nadzora za ukrepe kmetijske politike.

PLAČILA NA POVRŠINO

a) neposredna plačila na površino (EKO 0)

Višine neposrednih plačil v letu 2002 so za *določene poljščine*:

- 56.000 SIT/ha za krušna žita: pšenico, rž, piro in ajdo;
- 42.000 SIT/ha za druga žita: koruzo (za zrnje, silažno koruzo), tritikalo, oves, ječmen, proso;
- 42.000 SIT/ha za stročnice: krmni grah, krmni bob, sojo in sladko lupino;
- 42.000 SIT/ha za oljnice: sončnice in oljne buče;
- 70.500 SIT/ha za oljno ogrščico in v letu 2003 62.500 SIT/ha.

b) izravnalna plačila za ukrepe za območja z omejenimi dejavniki za kmetijsko dejavnost (EKO 1)

Višina izravnalnega plačila na hektar površin kmetijskih zemljišč v rabi znaša:

- 18.000 SIT/ha za gorsko višinsko območje in strme kmetije,
- 12.100 SIT/ha za gričevnato hribovito območje,
- 8.800 SIT/ha za planine in skupne pašnike.

c) neposredna plačila, opredeljena v predpisih, ki urejajo Slovenski kmetijsko okoljski program – SKOP (EKO 2, EKO 3)

Za izvajanje ukrepov SKOP v letih 2002-2003 se letno dodelijo neposredna plačila za:

1. zmanjševanje negativnih vplivov kmetijstva na okolje:

- I. odpravljanje zaraščanja: 42.000 SIT/ha površin v zaraščanju, ki se usposobijo za nadaljnjo kmetijsko rabo v okviru enega od ukrepov SKOP,
- II. ohranjanje kolobarja: 10.000 SIT/ha,
- III. ozelenitev njivskih površin: 40.000 SIT/ha,
- IV. integrirano sadjarstvo: 60.000 SIT/ha,
- V. integrirano vinogradništvo: 60.000 SIT/ha,
- VI. integrirano vrtnarstvo (na prostem in v zavarovanih prostorih): 60.000 SIT/ha,
- VII. ekološko kmetovanje:
 - njive - poljščine: 80.500 SIT/ha,
 - vrtnine na prostem: 103.500 SIT/ha,
 - vrtnine v zavarovanih prostorih: 120.750 SIT/ha,
 - oljčniki z gostoto najmanj 150 dreves/ha, nasadi sadovnjakov z gostoto najmanj 120 dreves/ha pri orehu in kostanju ter najmanj 200 dreves/ha pri ostalih sadnih vrstah: 120.750 SIT/ha,
 - travniški visokodebelni sadovnjaki z gostoto 70-200 dreves/ha: 50.000 SIT/ha,
 - vinogradi, hmeljišča, drevesnice, nasadi špargljev: 120.750 SIT/ha,
 - trajni travniki: 40.000 SIT/ha,
 - pašniki: 20.000 SIT/ha,

2. ohranjanje naravnih danosti, biotske pestrosti, rodovitnosti tal in tradicionalne kulturne krajine:

- VIII. planinska paša: 4.000 SIT/ha in dodatek za pastirja: 3.000 SIT/ha,
- IX. travniški sadovnjaki: 27.000 SIT/ha,
- X. sonaravna reja domačih živali: 9.000 SIT/ha,

PLAČILA NA ŽIVAL

a) neposredna plačila za rejne živali (EKO 0)

- za goveje meso:
 - posebna premija 35.000 SIT za bika
 - 25.000 SIT za vola
 - 33.500 SIT za kravo dojiljo
- klavna premija 13.500 SIT za klavno govedo

- za ovčje in kozje meso:

- 3.500 SIT za primerno ovco za proizvodnjo težkih jagnjet
- 2.800 SIT za primerno ovco za proizvodnjo lahkih telet
- 2.800 SIT za kozo

b) neposredna plačila za plemenske živali

c) neposredna plačila za kobile za vzrejo žrebet

25.000 SIT/žival

Nosilci kmetijskih gospodarstev, ki boste v letu 2002 uveljavljali kakršenkoli ukrep kmetijske politike, morate **od 25. aprila do 24. maja** na ARSKTRP posredovati izpolnjene osnovne obrazce o kmetijskem gospodarstvu.

Pred oddajo zbirne vloge mora pristojni kmetijski svetovalec s podpisom kontrolnega lista potrditi, da je upravičenec v celoti in čitljivo izpolnil zbirno vlogo in ji priložil zahtevana dokazila ter da je na kopije katastrskih načrtov vrisal enote dejanske rabe in posamezne vrste kmetijskih rastlin. Kontrolni list mora upravičenec priložiti zbirni vlogi.

Upravičenec plača **za kontrolo zbirne vloge 1000 SIT**. V primeru, da kmetijski svetovalec nudi upravičencu **pomoč pri izpolnjevanju zbirne vloge**, znaša strošek za pomoč **dodatnih 2000 SIT**.

Opozorilo!

Na kontrolo obvezno prinesite kopije katastrskih načrtov z vrisano dejansko rabo.

Vloge oddate s priporočeno pošto na **ARSKTRP, Dunajska 160, 1000 Ljubljana s pripisom »zbirna vloga«**. Kuverto z naslovom boste prejeli ob kontroli.

Vse ostale podrobnosti o pogojih uveljavljanja podpor si lahko preberete v Uradnem listu, v prilogi Kmečkega glasa, še posebej pa vas vabimo, da se udeležite inštruktaž, ki jih bomo za vas pripravili kmetijski svetovalci.

Z udeležbo na inštruktaži si boste olajšali delo pri izpolnjevanju obrazcev ter zmanjšali čas čakanja za kontrolo vloge na popolnost. Na inštruktažo prinesite s sabo predtiskane obrazce, če jih boste do takrat že prejeli.

V pričakovanju, da bomo delo na projektu uveljavljanja subvencij izpeljali kljub kratkemu roku pravočasno, vas še enkrat vabimo, da se udeležite inštruktaž in vloge pričnete prinašati v kontrolo čimprej in po določenem urniku.

PLAN INŠTRUKTAŽ in KONTROL za SUBVENCije v KMETIJSTVU za LETO 2002**INŠTRUKTAŽE**

kraj	dan, ura	za naselja
Stara osnovna šola Ravne	24.4. ob 9. uri	Ravne
Kulturni dom Šmartno ob Paki	24.4. ob 16. uri	Paška vas Slatina Rečica ob Paki Šmartno ob Paki Gavce Podgora Skorno Veliki vrh Mali vrh Gorenje
Gasilski dom Šentilj	24.4. ob 9. uri	Podkraj pri Velenju Ložnica Silova Arnače Laze Bevče Kavče
Osnovna šola Paka pri Velenju	24.4. ob 16. uri	Paka pri Velenju Paški Kozjak Lopatnik pri Velenju Šalek
Prostori KS Gaberke Osnovna šola Zavodnje	26.4. ob 9. uri 26.4. ob 16. uri	Gaberke Zavodnje Šentvid pri Zavodnju
Gasilski dom Škale	26.4. ob 9. uri	Škale Šenbric Velenje
Osnovna šola Plešivec Gasilski dom Topolšica	26.4. ob 16. uri 29.4. ob 9. uri	Plešivec Topolšica Šoštanj
Osnovna šola Bele Vode Prostori KS Cirkovce	29.4. ob 16. uri 29.4. ob 9. uri	Bele Vode Škalske Cirkovce Šmartinske Cirkovce Hrastovec
Dom krajanov Lokovica	29.4. ob 16. uri	Lokovica Podgorje
Dom krajanov Florjan	30.4. ob 9. uri	Florjan Skorno pri Šoštanju
Dvorana občine Šoštanj	30.4. ob 9. uri	Šoštanj in ostali

KONTROLE

kraj	dan, ura	za naselja
Stara osnovna šola Ravne	8.5. od 8. do 13. ure	Ravne
Gasilski dom Paška vas	9.5. od 8. do 13. ure	Paška vas Slatina Gavce Gorenje
Kulturni dom Šmartno ob Paki	9.5. od 15. do 19. ure	Rečica ob Paki Šmartno ob Paki Podgora Veliki vrh Mali vrh
Gasilski dom Šentilj	8.5. od 8. do 13. ure	Silova Arnače Laze Bevče

Prostori KS Ložnica	8.5. od 15. do 19. ure	Kavče Ložnica Podkraj
Osnovna šola Paka pri Velenju	9.5. od 9. do 13. ure	Paka pri Velenju Paški Kozjak Lopatnik pri Velenju Šalek
Prostori KS Gaberke Osnovna šola Zavodnje	10.5. od 9. do 13. ure 13.5. od 9. do 13. ure	Gaberke Zavodnje Šentvid pri Zavodnju
Gasilski dom Škale	10.5. od 8. do 13. ure	Škale Šenbric Velenje
Osnovna šola Plešivec Gasilski dom Topolšica	13.5. od 15. do 18. ure 14.5. od 9. do 13. ure	Plešivec Topolšica
Osnovna šola Bele Vode Prostori KS Cirkovce	15.5. od 15. do 18. ure 14.5. od 8. do 13. ure	Bele Vode Škalske Cirkovce Šmartinske Cirkovce Hrastovec
Dom krajanov Lokovica	15.5. od 8. do 13. ure	Lokovica Podgorje
Dom krajanov Florjan	15.5. od 9. do 13. ure	Florjan Skorno pri Šoštanju

Od 16. 5. do 24. 5. so kontrole vsak delovni dan med 6.00 in 14.00 oro v prostorih KGZS, KGZ Celje, Izpostava Velenje, Trg svobode 5, Šoštanj.

Lidija Diklič, inž.kmet.
Iris Škerbot, univ.dipl.inž.agr.

PROIZVODNJA IN TRGOVINA
KMETIJSKA ZADRUGA ŠALEŠKA DOLINA z.o.o.
Trg svobode 12, 3320 Šoštanj, telefon (03) 588-25-67, 588-26-26, 588-30-05

Kupcem, poslovnim partnerjem in bralcem želimo prijetne prvomajske praznike ter jih vabimo v poslovalnice,

Mesnica Šoštanj
(za Kajuhovim domom), tel. 588-25-27

Mesnica in delikatesa Velenje
(Tomšičeva 10b), tel. 587-43-29
Nudimo vam zdravo in kvalitetno meso iz kmečkih hlevov Šaleške doline. Zaupajte kakovosti!

Kmetijska trgovina Velenje
(Cesta talcev 2), tel. 897-28-30

Kmetijska trgovina Šmartno ob Paki
tel. 588-51-24

Prodaja jabolk Turn - Velenje
(Hrastovec 1), tel. 586-80-01
Prodaja poteka od pon. do pet. od 12.h do 16.h

Ne pozabite!

LDS
LIBERALNA DEMOKRACIJA SLOVENIJE
ŠOŠTANJ

**Vsem občankam
in občanom
čestitamo ob
dnevu boja proti
okupatorju
ter prazniku dela.**

SDS

**Občankam in občanom
čestitamo ob prvomajskih
praznikih!**

SLS.

Slovenska ljudska stranka
občinski odbor Šoštanj

**Vsem občanom občine Šoštanj
čestitamo ob prvomajskih
praznikih!**

**ČESTITAMO
VSEM!**

Ob 27. aprilu,
dnevu upora proti
okupatorju
in 1. maju,
prazniku dela.

ZDRUŽENA LISTA
socialnih demokratov
Šoštanj

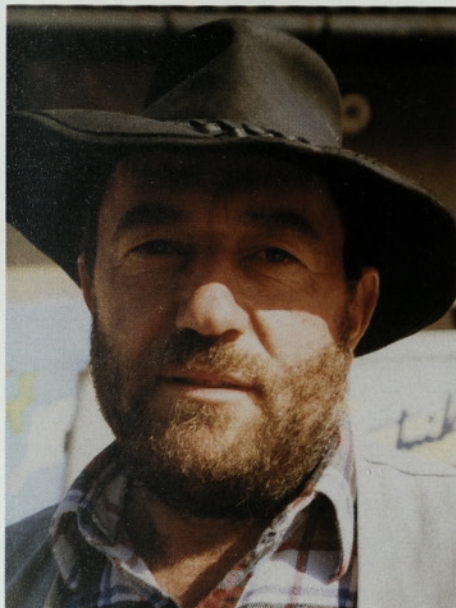
Kdor dela praznuje!
In kdor praznuje,
je s svojim delom zadovoljen.

Naj vam prazniki minejo
v dobrem razpoloženju
in zadovoljstvu.

svet KS Šoštanj

IZPOD KLOBUKA

Ko me takole včasih daje brezdelje, v hiši, pod kozolcem in marofom pa imam kup strojev in raznih naprav, se rad lotim popravila takšnih reči. Navadno tistih, za katere ocenim, da napake niso preveč komplicirane in da bo eventualni popravek, tudi ob ne najboljši izvedbi, neškodljiv. Takoj moram samokritično pripomniti, da nisem ravno najbolj tehnični tip in mi takšnale strojno - ključavničarska znanost ni ravno pisana na kožo. Vendar voljo imam, vmes je seveda tudi nekaj moške vseznalske nečimrnosti, po drugi strani pa je tudi res, da je mojstre težko dobiti in še dragi so.

Ob teh mojih "šloserskih" podvigih sem prišel do nekaj dragocenih izkušenj. Sprijaznil sem se s prvim Murphyjevim zakonom, ki pravi, da če gre kaj narobe, bo narobe tudi šlo. Točno tudi vem, da je vsako stvar dosti lažje razstaviti kot sestaviti in preden se lotim opravila, vedno poizkušam oceniti čas, potreben za popravilo. Za to imam svojo formulo; če ocenim, da bo zadeva zahtevala 20', potem to pomnožim s 3, tako, da sem pri uri, vse skupaj pa še x 2 in tako bi se naj stvar končala po približno dveh urah. Zadnje čase sicer opažam, da bom iz raznoraznih razlogov moral dvigniti faktorje množenja. Sprijaznjen z vsemi temi dejstvi se lahko lotim opravila.

Če je pokvarjen del privit na nekakšno ohišje s štirimi vijaki, potem prva dva gladko zlezeta iz gnezda, tretji pa ima tako pobrane robove na glavi, da ga k pameti spravi le sekalo in polkilsko kladivo. Četrtemu navadno zaradi zarjavelosti odtrgam glavo. Potem si privlečem elektro kable, vrtalni stroj in podobne pripomočke ter ga pričnem bezati iz ležišča. Če ne polomim vseh razpoložljivih svedrov in pokvarim notranjega navoja, je tudi ta problem nekako za mano. Čakata me še nekakšen "bolcn" in menda segerjev obroček (tako mu pravijo). Ako se pri tem le dvakrat klepnem po prstih in mi klešče ne zdrknejo prevečkrat, potem sem jo dobro odnesel. Tu navadno ugotavljam, da bi večina teh nalog zahtevala vsaj tri roke. Po odstranitvi teh važnih strojnih delov in po kupu prinesenega orodja bi moj element že moral biti goden, da ga snamem. Žal v tej situaciji ugotovim, da moram še prej odstraniti kak drug del. Ta je kot po pravilu težko dosegljiv in zahteva posebno orodje: podaljške in natikala. Sosed ima to, se domislim, a njega seveda ni doma, ker je ravno tisti dan na avto-sejmu. Kljub vsemu le nekako zmagam v tej neenakopravni borbi. Stvar je potrebno le še sestaviti, kar nikakor ni enostavno (glej zgoraj pod izkušnje). Navadno se mi je eden od nepogrešljivih vijakov pri prejšnjem postopku zakotalil v najbolj nedosegljiv kot stroja in med vsemi osemsto vzorci, ki jih premorem, seveda takšnega ni.

In v kolikor mi po komaj treh ponovitvah sestavljanja ne ostane preveč neporabljenih delov, je stroj navadno usposobljen za preizkus.

Še nekaj; pri tem opravilu sem najrajši sam, saj ne gre, da bi svoje strokovne rešitve kar tako kazal naokoli. Tudi otroci me pri teh dejavnostih nikoli ne motijo, za kar poskrbi žena, ker baje moj popravljalski repertoar ni najbolj vzgojen za male glave.

No, električnih strojev in naprav pa ne servisiram, saj je menda jasno ■

POVABLJEN NA KAVO

Edvard - Edi Borštinar

Tale najin klepet zasluži pošten uvod. Ker se je zgodil spontano. Brez papirja in kulija. Ob močni kavi, medtem ko je zunaj ulival dež in je vmes zmanjkalo elektrike. Častna beseda. To, da je žalostno deževalo in je občasno padla črna tema, sploh ni čudno. Ker se je vse skupaj dogajalo po eni najbolj žalostnih sred v Šmartnem ob Paki po drugi svetovni vojni. (Za tiste, ki niste ravno najbolj doma v nogometu - v sredo, tretjega aprila, je Šmarčanom spolzela skozi prste uvrstitve v finale pokala NZS.) To, da pa sva z Edijem končno poklepetala v miru, ob kavi s smetano, ki jo oba obožujeva, pa zasluži pozornost. Ker sva že lep čas prijatelja. In ker si že vse-skozi obljubljava zmenek s kofeinom. In tale LIST je končno dovolj pameten izgovor za to.

Je petek po črni sredi. Na prvem treningu Marin (trener) fantom jedrnat pogleda v oči: "Fantje, življenje gre dalje. Čaka nas še sedem težkih prvenstvenih tekem in pojutrišnjem že Olimpija za Bežigradom." Čeprav zunaj močno dežuje (kakšno poetično sočutje narave!), se fantje mnogo boljše volje in vsi blatni in premočeni vračajo s treninga. Čisto zadnji - "tako kot vedno" - se v svoje brke reži nepogrešljivi Štefan (garderober) - pa zato najbolj odišavljen - "To je zato, ker se nalezem že vseh hlapov od ostalih!" se brani - tudi tokrat iz garderobe petindvajsetletni Trbovelčan Edi Borštinar. Pravzaprav Edvard - Edi. Edvard je uradno. Po očetu. Edi je za prijatelje. Ker mu je ljubše. Edvard - Edi je na vsaki domači tekmi. Ker tako želi uradna napovedovalka. Kdo bi vedel zakaj.

Vsak nogometaš enkrat prvič brčne žogo. In vsakega mladega nadobudnega žogobrcarja nekdo z žogo popolnoma očara. Edija je očaral stari oče. Alojz Terglav. Menda izreden nogometaš svoje dobe. In tako je Edi nabijal žogo. Takoj po šoli. Na dvorišču pred stolpnico. S svojimi razigranimi prijatelji. Na veliko jezo soseda v prvem nadstropju. "Seveda smo uživali. Žoga nam je bila vse. Sprostitev. Igra. Svoboda. Užival pa najbrž ni sosed z balkonom v prvem nadstropju sosednje stolpnice. To nam je potegnilo takoj, ko nam je prepričal prvo žogo. Vendar nismo odnehali. A odnehal ni niti on." Nagajivo se posmejeva, ko računava, koliko žog je žalostno končalo v smeteh zaradi togote, naperjene proti malim zagretim nogometašem. In ko je Edi še čisto potopljen v svoje otroštvo, razpeto med šolo in NK Rudar Trbovlje, kjer je pod okriljem Francija in Milenka Sivka začel svojo nogometno pot, sem jaz že pri drugem Rudarju. Velenjskem. Tam, kjer je Edi

podpisal svojo prvo veliko pogodbo. In to v času, ko so bili Rudarji carji. Z Dragom Kostajnskom na čelu. V sezoni 97/98 so namreč člani NK RUDAR Velenje osvojili naslov državnih pokalnih prvakov. Svojo prvo (in edino - letos so jih v četrtini finala pokala NZS izločili ravno nogometaši ERE Šmartno) pokalno zvezdico. In Edi je bil zraven. Sicer tudi v vojski. A bil je zraven. Tudi po zaslugi slovenske vojske. Predvsem stotnika vseh stotnikov Tkavca. "Takrat sem služil vojaški rok v Celju. Vendar sem imel vsak dan od 14. do 22. ure izhode za treninge v Velenju. Tako so mi omogočili pri Rudarju, seveda zaradi posebnega posluha stotnika Tkavca." In potem se je dobra volja vsem poplačala! Edi je namreč tudi na dan povratne finalne tekme v Velenju (po prvi finalni tekmi v Ajdovščini so nogometaši Primorja vodili z 2:1) dobil dovoljenje za izreden izhod do 20. ure zvečer. "Da je šlo resnično za izreden izhod, pove

Simeunoviaca, ki mu je uspelo to, kar smo v Šmartnem sanjali že dolgo. "Seveda. Takoj za tem pride uvrstitev s Šmartnim v prvo ligo. Vse leto smo se dobro ujeli. Fantje med seboj in skupaj s trenerjem. To je človek! Resen pri delu in zabaven po njem. Kako je plesal skupaj z nami po mizah!" In skupaj se predava spominom. Nenazadnje še niti ne tako daljnim. Konec lanske sezone se je plesalo tudi po mizah. Ker je uspelo s srcem in voljo. Ker je bila na enem mestu zbrana množica pravih fantov. No, nekateri so potem odšli. Edi je ostal. In dobil (novo) prvotligaško številko. Dvaindvajset. In mnogo izkušenj. Spoznanj. Dobrih in slabih. Nenazadnje je na šmarški klopi letos že četrti trener. "Kar niti ne šteje nujno med slabe stvari. Slabe stvari so na primer tele," mi previdno kaže pet svežih šivov na glavi. Strinjava se, da je v modernem nogometu ravno nasprotno od prizadevanj na žalost vse več možnosti nevarnih poškodb. Kar ni dobro. Ker ni niti najmanj prijeten občutek, ko se s tekme odpelješ v reševalnem vozilu. In potem zastanejo srca oboževalk. Kar definitivno ni dobro. Ali prijeto. Ima pa Edi že zelo dolgo ob sebi zvesto navijaško srce. Že od časov jeznega soseda naprej. Edijeva mama namreč ne izpusti nobene tekme ERE Šmartno. In koliko se mama nogometaša resnično razume na nogomet? "Precej. Včasih me preseneti, ker s svojo prefinjeno pozornostjo opazi nekaj, česar še sam ne vidim. Njeno mnenje mi zato vedno veliko pomeni."

Tako kot vsak pa tudi Edi razmišlja o svoji prihodnosti. Zagotovo bi rad ostal v nogometu, čeprav je prepričan, da trenersko delo ni njegova pot. Nekoč bi se rad vrnil k svojemu klubu, Rudarju iz Trbovelj, in mu pomagal na poti navzgor. Trboveljčani so že nekaj časa v krizi in to se kaže tudi v nastopanju v tretji državni ligi. V prihodnosti pa bi Edi pobegnil tudi na kakšen samotni otok. Brez vsega, kar predstavlja vsakdanje življenje. "Le udoben ležalnik, velik senčnik in jaz s sončnimi očali," razmišlja na glas. Prava uživancija. Seveda ga vprašam, kdaj bi začel pogrešati nogomet. "Dovolj kmalu," se namuzne in naenkrat opazim, da se mu je pričelo muditi. Dobro ga poznam, da vem, da nikoli ne gleda na uro brez razloga. Če bi sedemintridesetkrat ugibala, ne bi uganila, kam in zakaj se mu mudi. Seveda nisem tako dolgo brcala v temo. (Čeprav je zares zmanjkalo elektrike.) Mi je (verjetno v strahu pred še enim povabilom na kavo) kar zaupal. Ampak vsega vam pa zares ne morem povedati, si rečem, ko skušam iz kavne usedline razbrati, s kom bom naslednjič klepetala ob kavi. ■

Po treningu na kavo.

Foto: Arhiv

dejstvo, da je zame osebno jamčil omenjeni stotnik, saj je bila tisti dan na obisku v vojašnici neka posebna delegacija iz Avstrije." Prav poseben dan pa je bil seveda tudi v Velenju. Rudarji so igrali kot v pravljici. In zmagali sladko 3:0. V igro je vstopil tudi Edi. Seveda je bilo noro. Že pred sodnikovim žvižgom. Kaj šele potem ... In seveda Edija ni bilo v vojašnico do osmih. "Z ogromno zamudo (je bilo sploh še tisti dan?) in težko glavo s parom rdečih oči in zdravniškim opravičilom v roki sem menda le prišel nazaj. Se ne spomnim prav dobro ...," se smeji Edi. A bilo je tako, da je bilo dobro za vse. Stotnik je dobil klubski šal in dragocen dres državnih prvakov, Edi pa najlepši dan v svojem življenju. Dan, ki ga nosi v sebi vse življenje. Pa je mogoče temu blizu še kakšen poseben dan, skušam Edija spomniti na to, da je bil nepogrešljiv člen v verigi četice Vojislava

V hribih je lepo,

So si zapeli šmarški planinci in se zbrali na rednem občnem zboru. Predrli so marsikateri žulj in si zastavili smeje načrte. Zagnana predsednica ga. Zdenka Verzelak je s pedagoško natančnostjo opisala poti in stranpoti, ki so jih opravili v, sedaj že precej oddaljenem, letu 2001.

Med odmevnejše vsekakor sodi prevzem Martinove poti, ki jo bodo primerno opremili, posodobili in registrirali pri PZS. Za kulturno pot na Goro Oljko so si vzeli lani kar nekaj časa in na njej napravili nekaj ličnih stopnic, ograj in podobnih zadev, ki pohodnikom olajšajo korak. Z delom nameravajo nadaljevati tudi v tekočem letu.

O minulem delu in načrtih se je razgovoril šef markacistov, markantni g. Karli Žibret - Fiksi. Ne gre, da bi planinci taval po čudnih stezah, zato morajo biti tisti rdeče-beli krogi na kar najbolj vidnih mestih in še dovolj jih mora biti. Blagajničarka Ida Reberšak ugotavlja, da financ ni ravno preveč, ampak z doslednim pobiranjem članarine in kakšnimi akcijami ob pohodih ter s tistim, kar primakne občina, nekako gre, saj denar zelo smotno porabijo.

Planinci se strinjajo, da je program izletov zanimiv in dobro zastavljen, zato na njih pričakujejo številno udeležbo članov. Za naslednje sezone pa pri planiranju gorskih, visokogorskih in pohodniških tur pripravljajo pomembne spremembe. V duhu novih, demokratičnih časov, bodo organiziranim članom pripravili posebne ankete ter jim tako omogočili, da bodo s svojimi idejami in predlogi kar najbolj tvorno sodelovali pri načrtovanju obiskov planinskih točk.

Kot se za dobro opravljeno delo spodobi in takšen je občni zbor Planinskega društva Šmartno ob Paki tudi bil, se je na koncu, po lepi slovenski in planinski navadi, še dolgo v noč razlegalo ubrano petje ■

Lojz Podgoršek

Radio Bakla greje na 97,7 Mhz

Danes je veliko komercialnih radijskih postaj. Veliko je dobrih. Posebna je tista, ki je na novo. Še posebej, če je v neposredni bližini. In še posebej, če je ljudem všeč. In za Radio Bakla lahko rečemo, da je v času štirih mesecev, odkar oddajajo, pridobil mnogo poslušalk in poslušalcev, ki znajo ceniti in čutiti trud in vso zagnanost vseh, ki z neizmernim veseljem in toliko pozitivne delovne energije prihajajo na Baklo. In to še posebej veseli in navdaja z novimi močmi Tino Steblovnik, direktorico in glavno urednico Radia Bakla: "Naš osnovni namen je ustvariti topel in do ljudi prijazen program, ki nevsiljivo in s sproščeno spontanostjo vstopa v domove in srca ljudi." Radiu Bakla to očitno dobro uspeva, saj so ljudje iz bližnje in daljne okolice (Radio Bakla poslušajo vse do skrajnih delov Zgornje Savinjske doline pa po vsej Celjski kotlini tja do Laškega) začutili, da je to njihov medij, medij, ki ni nikoli sam sebi namen; ki je zabaven, a hkrati zelo resen, poučen, informativen. Radio Bakla je komercialni radio, a Tina Steblovnik poudarja, da mu želijo dati veliko vsebine na vseh ravneh življenja. Programska shema, ki se še vedno znova izpopolnjuje in polni, kaže na veliko vložene energije in dela na področju informativnih, izobraževalnih in razvedrilnih vsebin. Program Radia Bakla naj bi zapolnil vse pore naših raznovrstnih plasti življenja, naravnan je za čim širši krog poslušalcev. Je pa ob vsem tem izredno zanimiva zgodba o samem imenu Radia Bakla. Tina Steblovnik, ki jo je ideja o radijski postaji že dolgo navduševala in preganjala obenem, je hotela ime, ki bi že samo po sebi nosilo močan pomen. Ko je bila vsa stvar že tako daleč in potem, ko je bilo končno, z veliko mero potrpežljivosti in energije, odprtih kar nekaj tesno zapahnenih vrat, je Tina Steblovnik preprosto vzela v roke slovar (SSKJ) in začela z iskanjem imena. Pogled se ji je ustavil pri geslu "bakla", saj jo je spreletela prijetna asociacija o svetlobi in toploti, ki se razležeta, ko prižgeš baklo. In to je bil in je osnovni cilj Radia Bakla - da bi se ljudje dobro počutili, ko bi poslušali Baklo. Da bi začutili toploto. In svetlobo. Prižgite si Baklo tudi vi! ■

Mojca Ažman

Telefon otrok in mladostnikov

080 1234

Cvetličarna Nahtigal

čestita ob prvomajskih praznikih in se priporoča za obisk.

Prijetne praznike

in veliko uspeha!

Raziskave in biomonitoring s čebelami na vplivnem območju Termoelektrarne Šoštanj

Čebele v biomonitoringu

Med je že od nekdaj cenjeno hrano in zdravilo. Je proizvod čebele in človeka. Med je tudi eden izmed indikatorjev za onesnaženost okolja. Pri biomonitoringu s čebelami je med najboljši pokazatelj, kakšno je onesnaženje z žveplom.

Čebele otipavajo prostor v okolici čebelnjakov do razdalje šestih kilometrov. Čebelnjak s petimi panji ima okrog 150.000 pašnih čebel, od katerih vsaka v samo enem dnevu obiše do 14.000 cvetov. Takšen vzorec za analizo je edinstven, saj daje zelo realno povprečno obremenitev okolja z merjenim onesnažilom na površini nekaj tisoč hektarjev. Monitoring s čebelami je zaradi visoke občutljivosti in informativnosti postal rutina pred in po izgradnji vseh čistilnih naprav in daje realno sliko obremenjenosti okolja z žveplom in ostalimi onesnažili.

ZAČETKI PROJEKTA

Projekt Raziskave in biomonitoring s čebelami na vplivnem območju Termoelektrarne Šoštanj se je začel v letu 1993, v zdajšnji obliki in obsegu pa se je

začel izvajati v letu 1997. Nosilec monitoringa je dr. Jože Šnajder z Inštituta BION v Ljubljani. V letu 1997 je bila vzpostavljena opazovalna mreža 24 čebelnjakov v premeru približno 12 km v vplivnem območju TEŠ. Lokacije čebelnjakov so bile za monitoring mrežo izbrane tako, da je gostota čebelnjakov v smeri SV in SZ ter smeri JV in JZ večja, saj sta to segmenta, v katerih se že po predhodnih merjenjih transportira pretežni del dimnih plinov. Prve analize rezultatov monitoringa s čebelami v letu 1997 so pokazale na obremenjenost okolja z SO₂. Nekatera območja, predvsem območje Raven, Zavodnj in Topolšice so bila obremenjena do te mere, da bi lahko povzročile škodljive vplive na vegetacijo. Analize rezultatov so pokazale tudi, da je obremenjenost okolja odvisna od smeri glede na vir onesnaženja, glede na nadmorsko višino lokacije čebelnjaka in glede na konfiguracijo terena. V ta namen je bila v letu 1998 razširjena mreža opazovanih čebelnjakov od prejšnjih 24 na 32. Vključeni so bili čebelnjaki v smeri proti vzhodu do Mozirja, proti severu do grebena spodnji Razbor in dodani še dve postaji na področju Velikega Vrha. Takšna

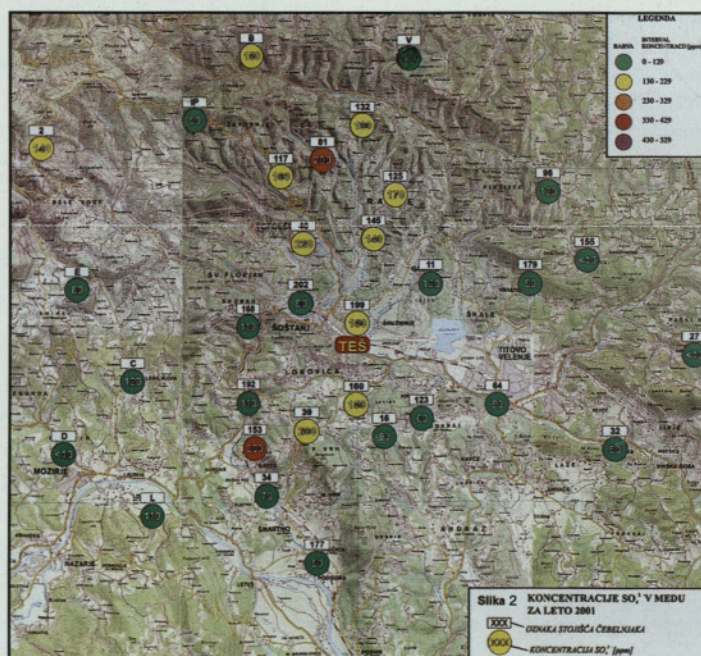
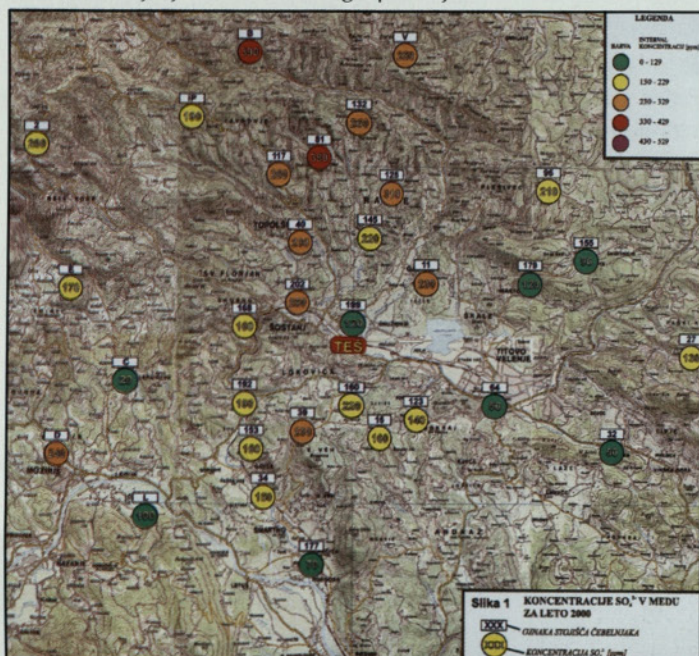
razporeditev lokacij je veljala za vsa nadaljnja leta raziskav.

VZORČENJE MEDU

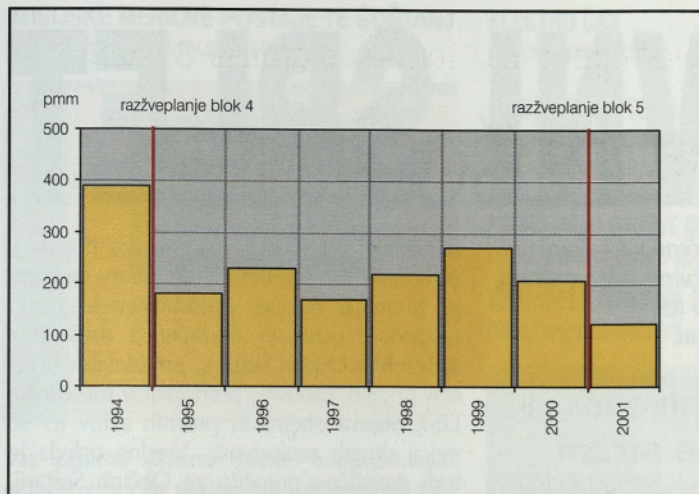
Vzorčenje oziroma odzemanje medu na vplivnem območju poteka večkrat v času pašne sezone, od aprila do avgusta. Iz posameznih vzorcev medu se formira skupen vzorec iz približno enakih deležev od posameznega točenja. Vrednosti izmerjenih koncentracij sulfata v vzorcih medu s posameznih lokacij zelo nazorno kažejo, katera področja so bila v posameznem letu bolj in katera manj obremenjena z onesnažili iz TEŠ.

IZGRADNJA RAZŽVEPLALNE NAPRAVE NA BLOKU 5

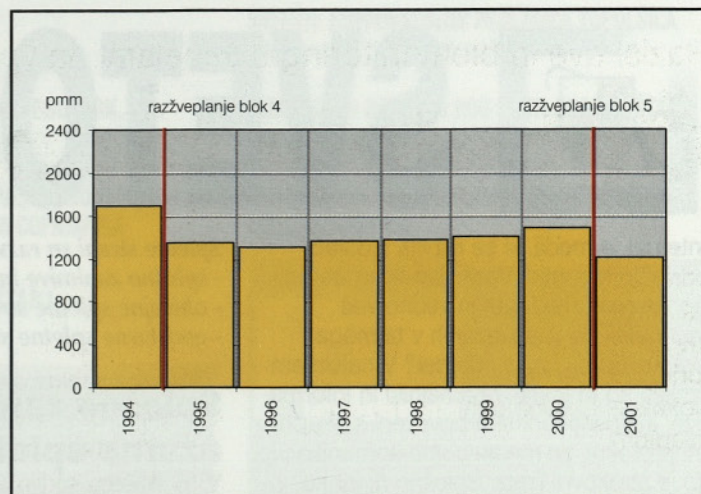
Vzorci medu so dober pokazatelj najmanjših sprememb onesnaževanja okolja, ki se pri drugih elementih (rastlinski material, živali) vključenih v biomonitoringe, ne odražajo tako izrazito. V letu 2000 je bila zgrajena razžveplalna naprava na bloku 5,

Slika 1 in 2: Primerjava stanja pred (I. 2000) in po (I. 2001) izgradnji čistilne naprave na bloku 5 TEŠ.

Slika 3: Vsebnosti sulfata v vzorcih medu v obdobju 1994 do 2001.

Slika 4: Vsebnost žvepla v tekočih letnikih smrekovih iglic.

kar je prispevalo k bistvenemu izboljšanju zraka v Šaleški dolini. Primerjava povprečne vsebnosti žvepla v vzorcih medu pred (leto 2000) in po izgradnji čistilne naprave na bloku 5 v letu 2001 kaže na zmanjšanje vsebnosti sulfata za 41 odstotkov. Izboljšanje stanja je vidno tudi na sliki 1 in 2. Zeleno obarvana polja prikazujejo normalne vsebnosti sulfata v medu. Za ta polja lahko rečemo, da v času vegetacije oziroma čebelje pašne sezone niso bila obremenjena z onesnažili iz dimnih plinov TEŠ. Obremenitve se začnejo z rumeno barvo in se stopnjujejo preko oranžne in rdeče do vijolične. Prej zelo obremenjena območja Raven, Zavodenj in Topolšice so prešla iz rdeče v rumeno oziroma zeleno barvo. Želimo si, da bodo vse vzorčne točke, prikazane na slikah, zeleno obarvane.

Slika 5: Čebela je obiskala dvolistno morsko čebulico

Foto: J. Božič

ODRAZ EKOLOŠKE SANACIJE TEŠ NA OKOLJU

Ekološka sanacija TEŠ je veliko pripomogla k izboljšanju stanja okolja v Šaleški dolini. Z uvedbo prve razžveplalne naprave na bloku 4 v letu 1994 in uvedbo druge razžveplalne naprave na bloku 5 v letu 2000 se je vsebnost sulfata v medu zmanjšala za 69 odstotkov.

V času pred začetkom obratovanja čistilne naprave na bloku 4 so znašale maksimalne vrednosti sulfata v medu okrog 700

ppm, v letih izvajanja monitoringa s čebelami na vplivnem območju TEŠ so se vsebnosti znižale za okoli 30 do 40

odstotkov. Maksimalne vrednosti so se v letih 1997 pa do leta 2001, ko je bila zgrajena čistilna naprava na bloku 5, gibale med 300 - 500 ppm in so kazale trend zmanjševanja. Povprečne vsebnosti sulfata v medu so se v letu 2001 gibale med 120 ppm in 170 ppm.

Trend zmanjševanja onesnaženosti okolja s SO₂ kažejo tudi rezultati raziskav vsebnosti celokupnega žvepla v iglicah smreke. Raziskave vsebnosti žvepla v iglicah smreke potekajo v okviru projekta Biomonitoring gozdnega ekosistema na vplivnem območju TEŠ, katerega glavni nosilec je dr. Cvetka Ribarič-Lasnik z ERIC-a Velenje, Inštituta za ekološke raziskave. Projekt poteka od leta 1991. Zajema vzorčna mesta v Lajšah, Topolšici, Lazah, na Velikem Vrhu, Graški Gori,

Zavodnjah, Brneškem sedlu, Kramarci, Kopah in Smrekovcu. Pokrivanje vzorčnih mest z vzorčnimi mesti, izbranimi za monitoring s čebelami, omogoča primerjavo dogajanj v okolju.

Po izgradnji razžveplalne naprave na bloku 4 TEŠ se je vsebnost celokupnega žvepla v iglicah smreke zmanjšala, vendar še vedno presega normalno vsebnost 0,97 mg/g (oziroma 970 mg/kg). Glede na leto 2000, ko je bila zgrajena še razžveplalna naprava na bloku 5, najnovejši rezultati skupne vsebnosti žvepla kažejo, da se je vsebnost celokupnega žvepla v iglicah smreke zmanjšala za 14 odstotkov. Od leta 1994 pa do danes so vzorčna mesta v Šaleški dolini v povprečju prešla iz četrtega razreda v drugi razred. Vsebnost celokupnega žvepla v iglicah se je zmanjšala za 28 odstotkov.

Zaradi visoke občutljivosti in informativnosti bo monitoring s čebelami kot tudi biomonitoring gozdnega ekosistema na vplivnem območju TEŠ po obratovanju čistilnih naprav lahko dajal realno sliko obremenjenosti okolja z žveplom in ostalimi onesnažili na vplivnem območju TEŠ ■

Velenje: 10.04.2002

Pripravili:

dr. Jože Šnajder,

dr. Cvetka Ribarič Lasnik,

Melita Stropnik

SVETOVNI SPLET

IN ŠOŠTANJ

Internet je medij, ki se razvija z daleč največjo hitrostjo. Vsak dan ima dostop do interneta več ljudi in vedno več računalnikov je povezanih v ta mega sistem. Torej, kaj je internet? V najširšem smislu so to ljudje, računalniki in informacije, ki so elektronsko povezani s skupnimi protokoli za medsebojno komunikacijo. To je strokovni izraz. Splošno bi lahko dejali, da je internet največji informacijski sistem na svetu, ki je razdeljen na več delov. Najpomembnejši deli so vsekakor svetovni splet, elektronska pošta, prenos datotek, novinarske skupine, IP telefon, video konference ter neposredno komuniciranje. Vsekakor obstajajo še druge veje interneta, a so večinoma izpeljanke omenjenih delov interneta.

Nekoč ...

Zgodovina interneta sega v leto 1961, ko je L. Kleinrock prvi predstavil koncept "preklapanja paketov" za prenos podatkov in povezovanje računalnikov, kar je še sedaj osnova interneta. V letih 1970 do 1972 je začela delovati in prenašati podatke prva geografsko porazdeljena mreža ARPANET v ZDA, ki jo je financiralo ameriško obrambno ministrstvo. Tako se je, tudi z obilno pomočjo ameriške vojske, začela zgodovina interneta, ki je v razmeroma kratkem obdobju in s pomočjo tehnološkega razvoja postal glavni vir informacij na našem planetu.

Sedanost

Mnogi si danes ne znajo več predstavljati delovnega mesta ali prostega časa brez interneta in vseh pridobitev, ki jih je le-ta prinesel s sabo. Ker nam internet vsak dan odpira nove možnosti uporabe, so se nekatere organizacije iz Občine Šoštanj tega zavedle in so pripravile svojo predstavitev na svetovnem spletu.

Na dan 13. april 2002 je vpis besede ŠOŠTANJ v znane spletne iskalnike prinesel naslednje rezultate:

- MATKURJA <http://www.matkurja.com>: 39 zadetkov;
- NAJDI.SI <http://www.najdi.si>: 3245 zadetkov;
- GOOGLE <http://www.google.com>: 2750 zadetkov.

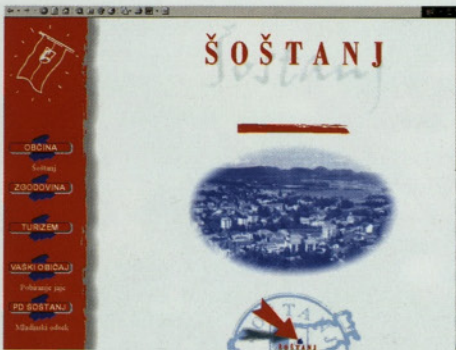
Rezultati so relativni in odvisni od načina prikaza zadetkov. Še najbližje realnemu stanju je Matkurja, saj so v 39 zadetkih zbrane večinoma koristne in uporabne povezave za pregled tistega dela svetovnega spleta, ki je povezan s Šoštanjem.

Spletne strani so razvrščene v tri skupine:
- **splošno zanimive in ažurne spletne strani,**
- **običajne spletne strani ter**
- **enostavne spletne strani.**

Splošno zanimive in ažurne spletne strani

V to skupino sodijo strani, kjer je dostopno veliko podatkov ali pa so redno na voljo ažurne informacije iz določenega področja, ki je v povezavi s Šoštanjem.

PREDSTAVITEV ŠOŠTANJA IN OKOLICE
<http://www.s-scv.ce.edus.si/sostanj/naslovna.htm>

Spletne strani nudijo najpopolnejši spletni vodič po Šoštanju in okolici. Predstavljeno je mesto Šoštanj in vsaka krajevna skupnost ter občaji. Strani so grafično in vsebinsko zelo dobro pripravljene in so delo Andreja Veternika iz Zavodenj. Na eni izmed skupščin Turistične zveze Šoštanj pred nekaj leti so bile te strani uradno predstavljene turističnim društvom ter takratnemu županu Bogdanu Menihu. Škoda, da po začetni pripravljenosti občine in turistične zveze projekt ni zaživel, kot bi lahko.

SPLETNE STRANI OBČINE ŠOŠTANJ
<http://www.sostanj.si>

Spletne strani Občine Šoštanj imajo namen

združevati vse, kar se zanimivega dogaja v povezavi z občino in Občino. Strani vsebujejo zanimive novice, predstavitev krajevnih skupnosti, osnovne podatke o društvih s sedežem v Občini Šoštanj, predstavitev organov občine, osnovno predstavitev mesečnika LIST, objava občinskih pravnih aktov ter še nekaj drugih zanimivosti. Vredno ogleda je tudi statistično poročilo za Občino Šoštanj, saj lahko izvemo marsikaj zanimivega.

ŠPORTNA ZVEZA ŠOŠTANJ
<http://www.sportna-zveza-sostanj.si>

Krovna športna organizacija v Šoštanju, ki združuje 16 športnih društev, ima svojo predstavitev na svetovnem spletu. Dostopne so različne novice s področja športa v Šoštanju in okolici, predstavljen je Dom TVD Partizan in aktivnosti ob Dnevh rekreacije 2002, zbrane so povezave na ažurne rezultate tekmovanj športnih društev, objavljen je napovednik športnih dogodkov ter predstavljeno je delo športne zveze.

PLANINSKO DRUŠTVO ŠOŠTANJ
<http://www.planinskodrustvo-sostanj.si>

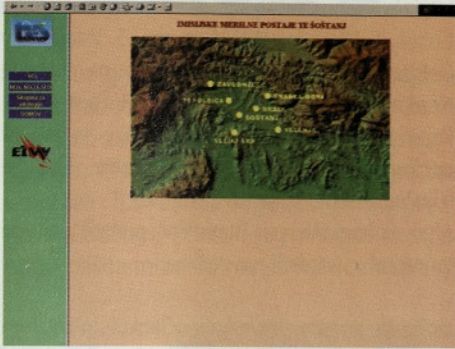
Društvo se na spletu predstavlja z bogato podatkovno bazo in aktualnimi novicami s planinskega področja. Redno so objavljene novice o izletih PD in mladinskega odseka, za branje so dostopne vse številke društvenega časopisa Planinski popotnik in vse planinske novice v LISTU, predstavljeni so planinski tabori in planinska orientacijska tekmovanja ter še in še.

TERME TOPOLŠICA
<http://www.t-topolsica.si>

Grafično in vsebinsko zanimiva predstavitev Naravnega zdravilišča Topolšica in samega kraja. Na ogled je tudi cenik storitev ter podrobna predstavitev zdraviliške in turistične ponudbe.

IMISIJSKE MERILNE POSTAJE TE ŠOŠTANJ
<http://www.envir.eimv.si/sostanj.htm>

Vas zanima ažurno stanje onesnaženosti ozračja v Šaleški dolini? Na teh spletnih straneh so dostopni "vroči" podatki o onesnaženju ozračja za posamezne merilne postaje, ki so razporejene po vsej Šaleški dolini.

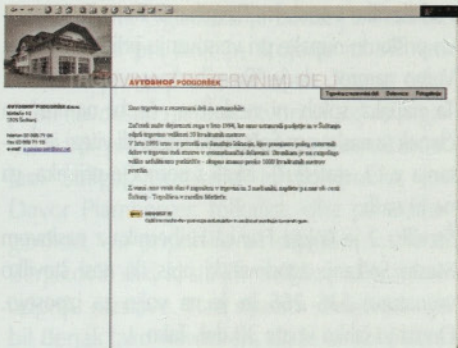
Običajne spletne strani

V tej skupini so združene spletne strani, ki vsebujejo celostno predstavitev organizacije. Strani so razdeljene v tri podkategorije:

- podjetja,
- društva,
- izobraževanje in kultura.

PODJETJA

AVTOSHOP PODGORŠEK
<http://www.avtoshop-podgorsek.si>

DUBLIN PUB CIGLER
<http://www.cigler-pub.com>

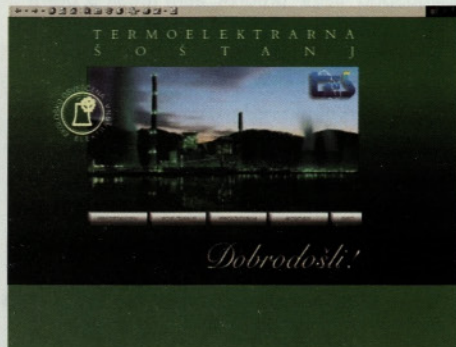

ELEKTRO ČAS
<http://www.bdv.si>

IZDELOVANJE TORB, IGOR TEOVNIK, s.p.
<http://tesovnik.cjb.net>

PROIZVODNJA LAHKE OBUTVE, PAPIRNICA PERO IN PRODAJALNA OBUTVE MUČA COPATARICA
<http://www.rotovnik-sp.si>

TERMoeLEKTRARNA ŠOŠTANJ
<http://www.te-sostanj.si>

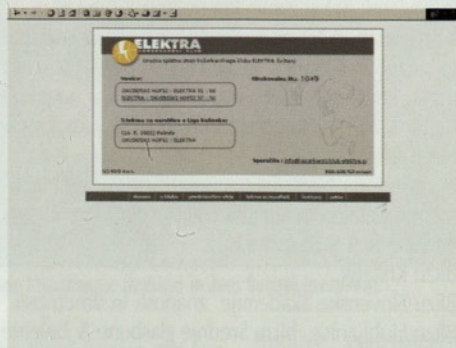

TESARSTVO ŠKOTNIK MARJETA, S.P.
<http://www.megaone.com/skotnik>

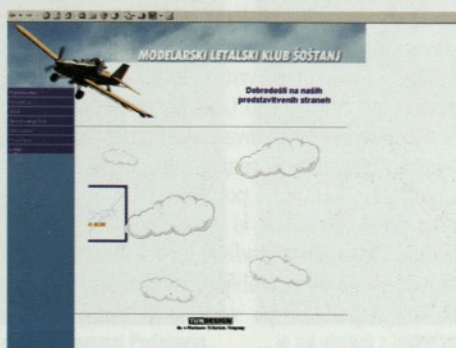
DRUŠTVA

KEGLJAŠKI KLUB ŠOŠTANJ
<http://www.sportna-zveza-sostanj.si/kegljanje>

KOŠARKARSKI KLUB ELEKTRA ŠOŠTANJ
<http://www.kosarkarskiklub-elektra.si>

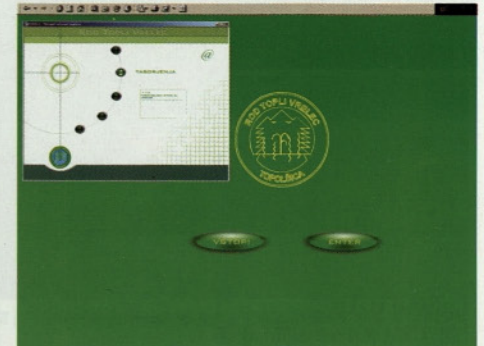
MODELARSKI KLUB ŠOŠTANJ
<http://fly.to/mlksostanj> ali <http://x.sgn.net/mlk>

ŠALEŠKI JAMARSKI KLUB PODLASICA TOPOLŠICA
<http://www2.arnes.si/čcesjkt1s>

TABORNIŠKO DRUŠTVO ROD PUSTI GRAD ŠOŠTANJ
<http://rpg.rutka.net>

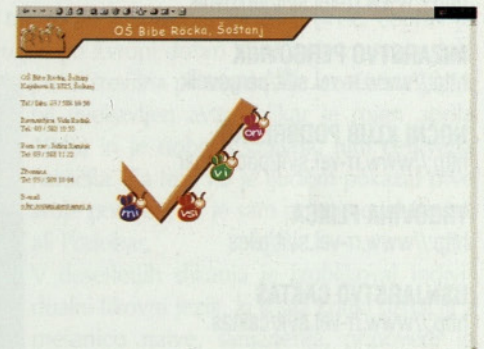
TABORNIŠKI ROD TOPLI VRELEC TOPOLŠICA
<http://rtv.rutka.net>

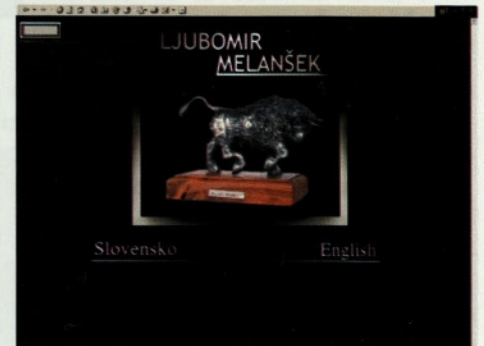
IZOBRAŽEVANJE IN KULTURA

MESTNA KNJIŽNICA ŠOŠTANJ
<http://www.vel.sik.si/sostanj/framesetsostanj.htm>

OSNOVNA ŠOLA BIBE ROECKA
<http://www.delodoma.net/studentsites/darkojug/index.html>

UMETNIK LJUBOMIR MELANŠEK
<http://ljubomirmelansek.kelt.si>

Enostavne spletne strani

Vse spletne strani v tej skupini imajo informacije predstavljene v enostavni obliki. So preproste in ponujajo močno omejen izbor informacij.

KREZZEL INSTALCIJE
<http://www.krevzel-instalacije.si>

KMEČKI TURIZEM PIREČNIK<http://www.monarh.si/03/kmetija/pirecnik/pirecnik.htm>**ORODJARSTVO ČEH**<http://www.rodjarstvo-ceh.si>**ŠIVILJSTVO VERA**http://www.geocities.com/zapek_2000/sivilstvo

Podjetje RR iz Velenja ponuja podjetjem možnost, da se na njihovem strežniku objavi enostavnejša spletna predstavitev. Vse strani na tem strežniku imajo enako osnovno domeno, zato jih navajam skupaj.

ACMAN D.O.O.<http://www.rr-vel.si/it/acman>**CIGLER D.O.O.**<http://www.rr-vel.si/it/cigler>**CIGRAD D.O.O.**<http://www.rr-vel.si/it/cigrad>**LAMILES D.O.O.**<http://www.rr-vel.si/it/lamiles>**LIMA - LIHTENEKER MARKO, S.P.**<http://www.rr-vel.si/it/lima>**MIZARSTVO JURKOVNIK**<http://www.rr-vel.si/it/jurkovnik>**MIZARSTVO PERGOVNIK**<http://www.rr-vel.si/it/pergovnik>**NOČNI KLUB PODBREGAR**<http://www.rr-vel.si/it/podbregar>**TRGOVINA FLIKCA**<http://www.rr-vel.si/it/piles>**USNJARSTVO CAKTAŠ**<http://www.rr-vel.si/it/caktaš>**ZASEBNI GLASBENI CENTER GOLIČNIK****ROBERT**<http://www.rr-vel.si/it/golicnik>

Prihodnost

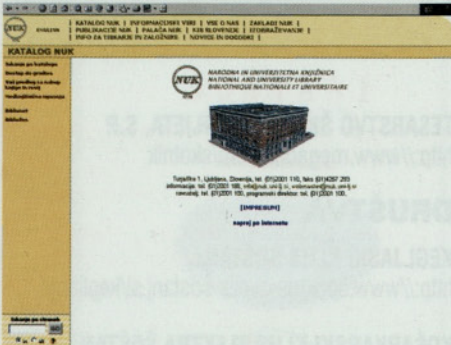
V pregled spletnih strani nisem zajel vsega, kar ponuja virtualno področje Občine Šoštanj, saj je svetovni splet zelo živ organizem, ki se vsak dan povečuje. Zbral sem, kar se lahko najde s pomočjo v uvodu zapisanih spletnih iskalnikov in so zato spletne strani tudi vsem dostopne oz. javne. Obstaja še kar nekaj spletnih strani, za katere pa žal ne vem, saj niso vpisane v spletne iskalnike ali pa sem jih v obilici strani nenamerno izpustil.

Zaradi lažjega "surfanja" bodo vse v tem prispevku navedene povezave dostopne tudi preko svetovnega spleta na naslovu: <http://www.rotovnik-sp.si/povezave/>. Na to spletno stran bom dodal tudi povezave na vse nove ali neobjavljene spletne strani, ki vsebinsko sodijo v to skupino, če mi jih boste sporočili na spodnji elektronski naslov ■

Rotovnik@siol.net

ŠOŠTANJ V NUK-u ali K(ak)O PRIDE ŠOŠTANJ V NUK

V torek sem dobila takle sms: sostanj v nuku! Zares Skrivnostno, kaj neda? Ker pa ga je poslal gospod "listni" urednik, sem (tresk & bum) dobila asociacijo. Opraviti raziskavico in izsledke povezati v članek. Metodologija: v računalniškem katalogu NUK-a sem poiskala gradivo, ki na takšen ali drugačen način govori o Šoštanju. Upoštevala sem vse gradivo: knjige, članke, zbornike, kartografsko gradivo, avdiovizualno gradivo ... in na zaslonu se je izpisala magična številka 100 zadetkov. "Sreča pa taka!" bi rekel Jadran Krt.

Za začetek nekaj zanimivih podatkov o NUK-u. Kaj je NUK in kje ga najdemo? (Kadar naslavljamo to ustanovo s kratico, je TISTI NUK, torej moškega spola; kadar pa kratico razrešimo, pa kar naenkrat nastane TISTA Narodna in univerzitetna knjižnica. Hecno.)

NUK je torej Narodna in univerzitetna knjižnica - monumentalna in lepa Plečnikova zgradba, ki stoji na Turjaški 1 v Ljubljani.

Blizu Križank.

Blizu Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Blizu Ljubljane, blizu Srednje glasbene & baletne šole.

V knjižnici in okoli nje so mnoge fine kavarne, na prisojni strani stavbe se poleti zbira mladina za martinčkanje in kljunčkanje.

NUK prepoznamo po rdeči barvi, masivnih črnih vratih s stiliziranimi kljukami (medeninaste konjske glave). To je NUK navzven. Znotraj pa je to resna institucija, ki je v prvi vrsti zadolžena za slovensko nacionalno bibliografijo (zbiranje in popis vsega v Sloveniji izdanega gradiva pa tudi gradiva, ki izide v tujini in govori o Sloveniji).

Gradivo pridobivajo s pomočjo zakona o obveznem pošiljanju tiskov, ki je bil sprejet leta 1972. Skrbijo za kataloge gradiva, med katerimi je tudi trenutno najbolj uporabljeni računalniški katalog. Do njega pridemo po sledečih korakih: 1. Imeti

moramo dostop do Interneta. 2. Vpišemo tale naslov: <http://www.izum.si>. Lahko vtipkate tudi: <http://www.nuk.uni-lj.si>. 3. Izberemo opcijo Cobiss. 4. Izberemo WWW verzijo. 5. Vstopimo v Cobiss/OPAC sistem. 6. Kliknemo na: katalog Narodne in univerzitetne knjižnice. 7. Pa smo.

Pojavi se okence za iskanje gradiva - ta ima tri opcije. Izbrali bomo osnovno iskanje. V polje "ključne besede" vpišemo ... kaj že?

Aha! Šoštanj. (Ali pa "statistični podatki" ali pa "pravljice" ... kar koli nas zanima.)

Izpiše se seznam stotih knjig, člankov in ostalega gradiva. Med njimi najdemo največ gradiva v zvezi z geodetskimi in ekološkimi analizami Šaleške doline ter mnogo različnih strokovnih zbornikov. Ne moremo spregledati tudi veliko katalogov z razstav Likovni svet otrok. Prav tako sta v seznamu dve diplomski deli z bibliotekarskega področja (!), dve ali tri pesniške zbirke, (če jih je več, se šoštanjским pesnikom najgloblje opravičujem ...), katalogi razstav pa tudi List. Tale list, ki ga pravkar berete. Najstarejše delo, ki je katalogizirano, nosi letnico 1824 in naslov Markt und Schloss Schönstein. Gre za grafične liste iz publikacije Litographirte ausichten der Stayermarkischen Stadte, Markte und Schlossen, ta publikacija je na voljo samo v čitalnici NUK-a.

Naslednja zahteva, ki sem jo vpisala, je bila: Šoštanjčani.

Nič zadetkov.

Nato sem poskusila še: Zgodovina Šoštanja
Dva zadetka.

Pod številko 1 se skriva Ravnihar(!) Tone. Tu je gotovo prišlo do napake pri vpisovanju priimka avtorja. Vemo namreč, da je "Ravnihar" v resnici Ravnikar. Ta napaka sploh ni nedolžna; če bi namreč ta članek (z naslovom Šoštanjski vitezi ali vitezi iz Šoštanja v 13. stoletju?) iskali s pomočjo priimka, ga ne bi našli.

Številka 2 je knjiga Franca Hribernika z naslovom Mesto Šoštanj: zgodovinski opis, ki nosi številko (signaturo) 536 266 in je na voljo za izposajo. Doma jo lahko imate 30 dni. Tako.

Vošnjakov s tem načinom iskanja ne najdemo. Najbrž jih katalogizatorji ne povežejo s Šoštanjem. Vpisati moramo Vošnjak, bolje pa je, če napišemo Josip Vošnjak. Dobimo okoli petdeset vpisov, med njimi Spomine Josipa Vošnjaka, v katerih nastopa tudi Šoštanj. V vseh teh primerih je Šoštanj le geslo, s katerim iščemo knjižno in ostalo gradivo.

Kako lahko pride Šoštanj v NUK še drugače? Vsi Šoštanjčani lahko zdravimo vanj(o) in si ga/jo ogledamo; lahko pa jaz v nedeljo zvečer vtaknem malo šoštanjске zemlje in list z drevesa na Goricah v desni žep, v ponedeljek popoldne pa smuknem po stopnišču NUK-a do velike čitalnice in nazaj ■

Maja Rezman

Podobe "Podobarja"

V Mestni galeriji Šoštanj bo do 12. maja na ogled zanimiva razstava francoskega slikarja **Jacquesa Bernarda - Berjaca**. In kakor so zadeve okrog odprtja in priprav mogoče stereotipna zadeva, v tem primeru vendarle ne gre brez tega, da jih ne bi omenjali. Tudi zaradi tega, ker je bila otvoritev, ki je bila v Mestni galeriji Šoštanj 12. 4., res na visoki ravni s kančkom mednarodnega blišča in so se nanjo vsi udeleženi dobro pripravili.

Premogovnik Velenje in tamkajšnji sindikat ter Občina Šoštanj kot glavni organizator so se potrudili in poskrbeli za dober katalog ter kritiko, ki jo je napisala **Marlen Premšak**, ki pa je žal na otvoritvi zaradi bolezn

Medtem ko gre Slovenija v Evropo, je ta prišla k nam ...

ni ni bilo. Predhodno so s slikarjem tekli pogovori, ki jih je v glavnem vodil Stojan Segel s strani Premogovnika in Marjana Čelofiga s strani Občine Šoštanj. Do same otvoritve je slikar bival v Šoštanju že tri dni in je ob pomoči delavke v galeriji razstavo postavil sam. Ogledal si je Šoštanj z okolico, saj je bival pri Janji in Stojanu in bil nad mestom pravzaprav navdušen. Ravno tako je bil navdušen na sami otvoritvi, saj so organizatorji pripravili posebno presenečenje. Jani Šuligoj, pozavnist in komponist, ter Davor Plamberger, tolkalist, oba pa avantgardista, sta pripravila tri skladbe na temo Berjakovih slik, ki sta jih odlično zaigrala na odprtju razstave. Nad njunim izvajanjem je bil Berjak tako navdušen, da je izrazil željo, da bi dobil kopije not, saj njegove slike še nikoli niso bile izražene tudi v g l a s b i .

Prireditev je povezovala **Milojka Komprej**, katere besede je simultano prevajala Helena Vreča, ki je tudi sicer na samem odprtju skrbela, da se je slikar

Brez Stojana Špegla župan Milan Kopusar ne bi spoznal Podobarja...

lahko sproščeno pogovarjal v svojem, francoskem jeziku. Župan občine in poslanec Milan Kopusar je razstavo svečano odprl in se ob tem zahvalil avtorju za čudovit prispevek, ki ga je pripravil za nas, in izrazil upanje, da bo od nas odšel z lepimi vtisi.

Škoda da je bilo odprtje medijsko premalo podkrepljeno in so s tem tudi gledalci naše VTV prikrajšani za dogodek, ki bi mirno prenesel tudi ekran nacionalke.

In še beseda o slikarju.

S slikarjem smo se na tak način v Sloveniji spoznali prvič, čeprav je doma - v Franciji in drugod po Evropi dobro znan in je za svoja dela požel številna priznanja. Že v začetku 70. je bil uveljavljen avtor (slikar je rojen aprila 1945) in je dobival številna, tudi cerkvena naročila. Za tem ko je ljudem pokazal prve svoje podobe, se je sam poimenoval Berjak ali Podobar.

V desetletjih slikanja je izoblikoval individualni likovni jezik, ki so ga kritiki označili z mešanico naive, sanjarjenja, pripovedi in jedkega humorja. Pravijo mu tudi poet, interpret akvarela, kajti njegova akvarelna tehnika je res nenavadna in do konca izpiljena tako, da so učinki še komaj v teh mejah.

Njegove podobe so nepredvidljive in vznemirljive, celo bizarne, so kot sporočila v njegovi domišljiji spočetih bajeslovnih bitij ... in skoraj vedno je tam ženska, misteriozna, oddaljena in neulovljiva.

Podobar o sebi pravi, da so njegove slike njegov način komuniciranja z okolico in da mu je tak način komuniciranja ne samo ljub, temveč celo nujen ■

Galerija je še enkrat prijazno sprejela ljubitelje slikarstva in glasbe.

Davor Plamberger (tolkala) in Jani Šuligoj (pozavna).

... in ga obdaril z jeklenim grbom Šoštanja, Ljubomirja Melanška.

Curek besed

V svojem štirinajstem letu "starosti" je aprila letos izšla že tretja številka ŠPRICA, glasila dijakov šolskega centra Velenje. Ni, da bi mi, starejši, sodili "njihovo" glasilo. Ni kaj soditi - treba ga je prebrati! Mogoče bomo potem vedeli, zakaj so nam naši otroci posodili svet, da ga upravljamo ... In kako ga upravljamo?!

Glavna urednika Tadej Notersberg in Romeo Grebenšek pa nas v uvodniku vabita k branju: "Zima se je bolj ali manj poslovila in tu je pomlad. Naša, definitivno. Dijaki zadnjih letnikov so bili celo zimo prijetno napeti v pričakovanju maturantskega plesa. Tudi mi smo si želeli popestriti zahtevne dneve okoli konference, zato smo takrat najbolj pripravljali Špric. In ga izdali. V tem šolskem letu že tretjega.

Če vas zanima, zakaj imajo metalke zasenčene oči in zakaj se na koncertih, kjer prevladujejo kitare in bobni, na veliko čupa, vam toplo priporočam članek o metalcih. V 1. številki smo vam obljubili tudi kakšen športni članek. Osredotočili smo se na velenjski bazen, ki že dolgo buri duhove v naši občini. Predstavili smo tudi poklic veterinarja in razložili, da ljubezen do psov in mačk ni dovolj za ta poklic. Pogovarjali smo se z dijakinjo Šolskega centra Velenje leta 2000/01 Matejo Kurež. Ni pa to edina oseba, s katero smo imeli pogovor. Čas za Špric si je vzel tudi Klemen Klemen, ki ga Štajerci poznamo predvsem po njegovih provokativnih verzih.

Če je bila prejšnja številka predvsem filmsko obarvana, lahko za ta Špric rečemo, da v njem prevladuje glasba. Kdo ve, kaj nas čaka v naslednji številki?" ■

Triangel

Marsikdo pove; trudim se, da moje občudovanje sloni na dobrem, dotika se pa tudi slabega, vendar v smeri dobrega (kar po mnenju sodobnikov sodi v moraliziranje). Ob tem boj proti samemu sebi včasih doseže visoko stopnjo samozavesti, da imam opraviti z najbolj neugodnim nasprotnikom, ki mora biti v končnici svojega jaza (subjekta) premagan na poti dobrega. Na teh relacijah oziroma osnovah dogajanja so tla precej trda prav zaradi težnji k boljšemu. Toda kako biti dober, če zbežiš od slabega? Mar ne obstajaš brez orientacije čutnosti oziroma mere za del dobrega, ki naj bi premagalo slabo? To dogajanje na moji ravni je zame vsak dan vse bolj trdo ...

Edino v tem smislu se trudim razumeti literarni boj književnika Iva Stropnika, ki na svoji ravni interpretira svoje najnovejše delo: TRIAN-

GEL - poetični triptih. V sekvencah medija, ki ga razčlenjuje, se dotika reči v nadprostoru bivanja. V tej semantični (ne)dostopnosti si lahko organizira napredovanje v nadprostor s ključem: Slovarjenje melanholije in radoživosti, kar je zanimiv (posrečen) motivacijski faktor v formuli sodobnega literarnega snovanja. Brez dvoma, na takšen način lahko pridemo do nove interpretacijske svežine, izogibajoč se stereotipom. Hoja je bolj prožna, močnejši izziv za bralca. Le kdor se upa, naj mu (avtorju) sledi, zagotovo mu ne bo žal. Razgibal bo svoj miselni slovar z najnovejšim pomenoslovjem. Pa še nasmejal se bo značajem današnje praktične golote, ki zelo hitro požira še zadnje kose dobre, stare (poetične) morale. Ta knjiga je vsekakor vredna pozornosti, predvsem kot sodobno umetniško zrcalo našega časa ...

Zelo me utesnjuje prostor, nasploh, namreč napisal bi o književniku Ivu Stropniku več, kot smem, pa vendar ne morem končati mimo besed pesnika in esejista Gorana Gluviča, ki v knjigi Triangel, stran 93 med ostalim navaja: "Medtem pa nam bo Ivo Stropnik še naprej slovaril melanholično in radoživo, kajti s te pesniške poti, ki jo je mnoga leta trasiral, še dolgo ne bi zavil. Na njej je še veliko jezikovnih izzivov in poetičnih naključij, ki bi jih bilo nesmiselno in nespametno ne srečati, pa čeprav so pesniki v mnogih očeh nesmisel in nespamet tega sveta."

Tako mi ostaja žal še, da na kratko (na splošno) zaključim: Toda, tudi "jezik je treba brzdati."

Pa tudi če še malo nadaljujem, lahko zapišem o Ivu Stropniku - Spiritusu, kar koli hočem (ustrezno njegovemu gotovo fantastičnemu stilu slovarjenja, s čudežnim nabojem vsestranskosti, ali tako izostrenim pogledom za zagate, ki mu omejujejo pošteno napredovanje skozi neusmiljeni čas kot rezultat razlike, kar umetnik občuti in kar izpoveduje), toda v nobenem primeru ne morem in nočem zamajati njegovih "samobliskovitogovorečih" hotenj.

Ko se ne bi zavedali, kateri časopis bo objavil teh "nekajmalo" mojih besed o Stropnikovih muzavih Hildah, Gretah, ..., bi vsekakor napisal več. Pa - zakaj bi naj sploh napisal več, ko se prav nič ne bo spremenilo, ne v "Našem času", niti v "Listu". Zakaj ne?

Zato, ker je napredovanje besed že tako močno, da jih lijak našega časa z vse večjo odprtino vse teže požira. In kaj je komu mar, kaj lijak požira ali prepušča? (To me boli!) Ker če je na začetku bila Beseda, iz katere je nastalo nešteto besed (Stropnikovih, mojih, njegovih ...), bo zagotovo iz vseh teh nazadnje nastala spet samo ena beseda. Njegova, ki je bila na začetku ...

A tudi iz slavnega vrelca Hipokrene za zdaj in še teče hipokrenska reka pesniških navdihov (besed), seveda k svojemu koncu ■

Triangel

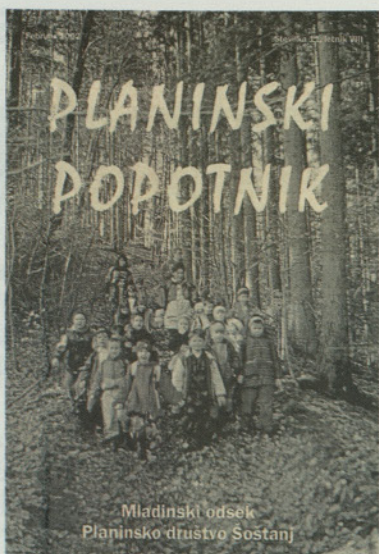
POETIČNI TRIPTIH
Ivo Stropnik

BELOVOVSKI

Pisмени planinci

Planinski popotnik, interni časopis Mladinskega odseka PD Šoštanj je brezplačen časopis, ki ga prejmejo člani PD Šoštanj. Na videz "skromen" zveščič, vsebinsko pa bogat, na 52 straneh formata A5, sta uredila Andreja Konovšek in Bojan Rotovnik, ki bralcem Lista seveda nista neznana.

Knjižica, kot rečeno, deluje na videz skromno, pa je kljub črno-beli izdaji popolnoma v "trendu", saj izpričuje eno od vrednot, ki bi jih planinci, ljubitelji narave morali in tudi jo spoštujejo: varovanje okolja.

Najbrž nima smisla naštevati vsega, kar je v "popotniku" objavljeno, rečemo pa lahko, da je to brošura, ki jo je vredno prebirati doma, v miru, prav tako pa sodi tudi v nahrbtnik vsakega planinca.

Bolj za doma so prispevki o letu 2002, ki je leto gora, o izletu v Pirineje, fotoreportažo z "Evropohoda" (objavljen je tudi razpis za najboljšo fotografijo s planinsko tematiko), pregled dosegljive planinske literature ter spletnih strani na medmrežju, osnovnošolski prispevki mladih planincev, opis sekcije Zlatorog, razne tabele, od katerih je kar zanimiva preglednica vseh, ki so lani prehodili Trško pot okoli Šoštanja. Seveda pa lahko v "popotniku" v miru izberete sebi primeren izlet, ki jih pripravlja PD Šoštanj.

Tako doma kot na poti lahko "študirate" Pravila vodniškega odseka PD Šoštanj, napotke za varnejšo hojo, plezanje in bivanje v gorah ter ekološke zakonitosti, ki jih je treba poznati tudi za gorski svet. Tudi tokrat ne gre brez Zinke, ki vas prijazno vabi na Sedmera jezera, in nenazadnje, lahko tako na poti kot doma (pod tušem) prepevate nekdanj priljubljeno "Čebelico Majo"!

Da so planinci veseli ljudje, ki se znajo pošaliti na svoj račun, pa je v "poptniku" objavljena rubrika "Še pomnite ... ?", v kateri se predstavijo avtorji knjige na čisto poseben način. Objavili so svoje zgodnje fotografije in zraven pripisali kratek, šaljiv tekst. Tako se nam urednica Andreja predstavi v svojem drugem (?) letu starosti, ko iz zibelke opozarja nase. Zraven so zapisali: "Poleti leta 1979 je bilo v Maroku neuradno svetovno prvenstvo v hitrostnem gujanju v zibeli, na katerega se je Andreja vneto pripravljala skoraj celo leto. Na tekmovanju se je zaradi prevelike vneme in želje po zmagi njena zibelka, žal, prevrnila in vsega je bilo konec. Prvotno navdušenje se je sprevrglo v tako žalost, da se ni nikoli več gugala, pa tudi v zibeli ni več ležala. Za tolažbo ji je šoštanjska Lesna izdelala in podarila "kinderbet", v katerem je spala, dokler ni bila dovolj velika za pravo posteljo."

Več kot očitno je, da se Mladinski odsek PD Šoštanj zelo dobro zaveda pomena zapisane besede, saj je 11. Planinski popotnik to leto prav zanimivo branje, prva številka, ki je izšla marca 1995, pa že zgodovinski dokument! ■

IŠČEMO TEBE!

KER SI PRODOREN
IN AMBICIOZEN.
KER IMAŠ ENERGIJO
IN IZKUŠNJE.
KER SI UPAŠ
POGLEDATI PREKO
KARAVANK ALI KOLPE.
KER HOČEŠ USPETI
V TRŽENJU.

Blues group

1. zaposli za nedoločen čas s trimesečnim poskusnim delom večje število

KOMERCIALISTOV

za delo na področju Srednje, Vzhodne ali Zahodne Evrope ter Balkanskega polotoka

Pogoji: izkušnje v trženju, aktivno znanje angleškega ali drugega ustreznega jezika, funkcionalna računalniška pismenost, vozniški izpit B kategorije

2. zaposli za nedoločen čas s trimesečnim poskusnim delom

ELEKTRONIKA I

Pogoji: končana srednja elektro šola - smer elektronika, odslužen vojaški rok, starost do 35 let

Pisne prijave z ustreznimi dokazili pošljite v roku 8 dni od objave na naslov: LTH Škofja Loka, d.d., Kadrovska služba, Kidričeva 66, 4220 Škofja Loka

107 MHz FM

moj

radio

vpstudio

Planinci

Spomladanske planinske novice

Mednarodno leto gora 2002, ki ga je na predlog Kirgizije razglasila Organizacija združenih narodov, je opravilo četrtno poti. Kaj se je posebnega dogajalo v prvih štirih mesecih tega za planince še posebno pomembnega leta? Če pogledamo na raven Slovenije, zaenkrat večjih odmevnejših prireditvev še ni bilo. Saj, kot pravijo, glavno pride šele na koncu. To pa je v našem primeru v času po poletnih počitnicah.

Prvi štirje meseci mednarodnega leta gora 2002 v našem kraju

Šoštanjki planinci smo v začetku mednarodnega leta gora izvedli kar nekaj aktivnosti, ki so že kar nekakšen "železni repertoar". Poleg udeležbe na pohodih na Osankarico, na Goro Oljko (Zdravju naproti) in na Peco smo samostojno organizirali in izvedli tradicionalni pohod po Trški poti okoli Šoštanja. Seveda ne gre prezreti srečanja planincev iz zahodnega dela Šaleške doline, ki mu rečemo tudi občni zbor PD Šoštanj. Le-ta je bil letos zelo dobro obiskan in kot je ugotovil prisoten predsednik Športne zveze Šoštanj, je to največji zbor kakšne od športnih panog v Občini Šoštanj. Vzdušje je bilo sproščeno in zabavno. Srečali s(m)o se tisti, ki se drugače skoraj ne vidimo, ter izmenjali kar nekaj besed. Skratka, bilo je zanimivo za različne starostne skupine planincev!

Planinski popotnik je Šoštanjčanom znano interno glasilo Planinskega društva Šoštanj, ki izhaja od leta 1995 in je že nekaj let po začetku izhajanja presešlo interni okvir. Letošnjo številko so avtorji posvetili Mednarodnemu letu gora 2002 in kar nekaj člankov je napisanih o tej temi. Kljub trudu pa nam bralcev Planinskega popotnika letos ni uspelo presenetiti z barvno preobleko, ki bi dala poseben čar objavljenim fotografijam.

Pomembnejše prireditve v letu 2002

Če planinci v prvi četrtini tega, za nas posebnega leta, nismo pripravili nobene posebno odmevne aktivnosti, bo v preostanku leta zagotovo drugače. Poleg vseh že vnaprej predvidenih akcij bomo mednarodno leto

gora obeležili tudi s posebnimi aktivnostmi.

21. septembra 1952 je Planinsko društvo Šoštanj odprlo Dom na Slemenu (1052m), ki so ga kasneje preimenovali v Andrejev dom na Slemenu po prvem častnem predsedniku PD Šoštanj in zelo zaslužnem za izgradnjo doma na Slemenu, Andreju Stegnarju. Letos mineva 50 let od izgradnje doma in takšen jubilej bomo planinci prav gotovo obeležili na primeren način.

V mesecu oktobru v Mestni galeriji Šoštanj načrtujemo odprtje planinske fotografske razstave znanega slovenskega planinskega fotografa. Razstava bo odprta dlje časa in tako si jo bo lahko ogledalo večje število zainteresiranih občanov. Motivi gora so bili vedno priljubljen kader za fotografe, saj je možno neko goro posneti velikokrat, a bo fotografija vedno nekaj posebnega.

V lanskem letu smo v Planinskem društvu Šoštanj pričeli s predavanji z naslovom Planinski popotniški večeri. Tudi letos imamo v načrtu vsaj dve predavanji z diapozitivi, ki ju bomo izvedli v jesenskem času. Tematiki predavanj bosta vsekakor povezani z gorami.

Vabilo

Ob zaključku naj bralce Lista povabimo na majske aktivnosti, ki jih organizira Planinsko društvo Šoštanj:

- Turistično društvo Pristava 1. maja organizira srečanje občanov na Forhteneku, ki se ga bomo letos udeležili tudi planinci. Kako drugače kot pa peš!

- Med vodniki PD Šoštanj sta tudi dve geografiji, in sicer Martina in Andreja. Vsako leto nam pripravita kakšno presenečenje v obliki zelo zanimivega izleta po manj obiskanih predelih Slovenije. Tako nas v nedeljo, 26. maja, vabita na Slivnico (1114m) in na ogled Cerkniskega jezera. Glede na njune predhodne izlete lahko rečemo, da bo to poučen in zanimiv izlet. Prav prijetno je planinariti z geografii, ki nam odkrijejo marsikatero zanimivost naših gora.

Vabljeni tudi k ogledu prenovljenih spletnih strani Planinskega društva Šoštanj, ki jih najdete na naslovu: <http://www.planinskodrustvo-sostanj.si/> ■

Bojan ROTOVNIK

Bela majica?

Najbrž jih ni malo med ljudmi, ki, preden se odpeljejo z avtomobilom v Kamnik čez Černivec, za vsak slučaj le pogledajo, kako je kaj z oljem, pa če so pnevmatike dovolj trde in podobno. Kdor bi se pa na takšno turo podal s kolesom, bi pa najbrž rabil cel teden psihičnih in fizičnih priprav ... razen če, ja, razen če niste Boštjan Rezman, ki že drugo sezono vrti pedala za Kolesarski klub Krka Telekom iz Novega mesta. Je pa to njegova zadnja sezona v ekipi tekmovalcev do 23 let, zato si ravno od te sezone, ki naj bi mu odprla vrata med profesionalce, veliko obeta.

Za uresničenje takšnih obetov pa ni dovolj samo ena pot v Kamnik in nazaj čez Černivec pa mimogrede še na Mrzlico in čez Zavodnje nazaj domov v Gaberke, ampak bo takšnih in podobnih skokov za trening v sezoni obilo; pravzaprav vsak teden eden. Druge dneve pa trenira bolj malo ... "samo" tri do štiri ure intenzivnega kolesarjenja vsak dan. Tako po individualnem planu redno sam trenira ves teden, skozi celo sezono, ob sobotah in nedeljah pa praviloma tekmuje.

Foto: (pp)

Vrhunski šport, ki se mu v hitrih korakih približuje Rezman, tako terja veliko dela, discipline in odrekanja. Letošnjo sezono je s svojo ekipo veliko tekmoval predvsem na Hrvaškem in v Italiji. Z dirkami so začeli v začetku februarja v Poreču, potem se je nabralo pet enodnevnih dirk in še dve etapni: po Hrvaški in štiridnevna po jadranski magistrali. Potem so se krkaši udeležili štirih težkih tekem, od teh treh za svetovni pokal v Italiji. Na teh pa je Boštjan zabeležil dva vidnejša rezultata, saj je kar dvakrat prikolesaril v cilj v času zmagovalca, torej v prvi skupini 35 tekmovalcev. On in Tomaž Nose sta bila na teh dirkah na cilju edina Slovenca v svoji kategoriji. Res vrhunski rezultat v zadnji dirki Col San Martino pa se mu je izmuznil tik pred ciljem, ker so mu počile prednje vilice na kolesu.

V soboto 20. 4. je na VN Šenčurja - kriterij, zasedel 10. mesto in zabeležil prvi dve točki za slovensko prvenstvo.

Boštjan Rezman z nestrpnostjo pričakuje dirko po Sloveniji, ki bo potekala od 7. do 13. maja. Na tej dirki naj bi že poganjal novega "konjička" ter se tako rešil tehničnih težav s kolesom, ki so ga letos kar pogosto spremljale. V zadnji sezoni med 23-letniki si želi, da bi bil na tekmi po Sloveniji čim bliže "beli majici", ki jo obleče najhitrejši kolesar v tej kategoriji. "Čim bliže" pravi zato, ker je ta po dosedanjih rezultatih in letošnji formi skoraj vnaprej oddana njegovemu klubskemu tovarišu Tomažu Nosetu, vendar po mnenju njegovega trenerja Bogdana Finka Rezman ne zaostaja veliko, saj mu je po zadnjih rezultatih dodelil v ekipi drugo pozicijo ■

(pp)

Pomlad in šport

Pomlad je čas, ko se večina športnih aktivnosti preseli iz telovadnic in športnih dvoran na prosto oz. v naravo. Tudi za šoštanjski šport to velja, saj so se že zaključila redna tekmovanja v odbojki in kegljanju, košarka in splošna vadba v dvoranah pa jim bosta kmalu sledili.

Namesto dvoranskih športov dobivajo nov zagon športi na prostem: nogomet, ribištvo, planinstvo, taborništvo, splošna rekreacija, kolesarjenje in še bi lahko naštevali. Vabljeni, da se tudi sami udeležite katere izmed športnih aktivnosti, ki se prirejajo v naši občini. Nekaj izmed teh je zavedenih tudi v Šoštanjskem športnem napovedniku, ki ga pripravlja Športna zveza Šoštanj in je objavljen na spletnih straneh www.sportna-zveza-sostanj.si, v Listu ter na internem kanalu šoštanjske TV (C22).

Na področju razvoja športa v Občini Šoštanj se bosta v pomladanskem času zgodila dva pomembnejša dogodka:

- Na majski seji občinskega sveta se bo sprejemal "Pravilnik o vrednotenju športnih programov v Občini Šoštanj". Nov pravilnik bo usklajen z Nacionalnim programom športa RS in bo omogočal skladnejši razvoj športa v Občini Šoštanj.
- V četrtek, 23. maja 2002, bo 5. redna skupščina Športne zveze Šoštanj. Na skupščini bo poleg rednih aktivnosti predvidoma izvršena tudi javna razprava o prej omenjenem pravilniku, ki se dotika dela vseh športnih društev v občini. V kolikor bo izvedljivo, bodo na skupščini predstavljeni tudi načrti glede nove športne dvorane, ki bo zgrajena ob novi osnovni šoli v Šoštanju.

Pomlad je tudi čas za turnirje v različnih športnih panogah. Nekateri, ki se bodo izvajali v občini, bodo namenjeni tudi rekreativnim športnikom. Spremljajte obvestila na internem kanalu šoštanjske TV, obvestila na spletnih straneh športne zveze ter plakate v mestu in okolici. Zagotovo boste našli nekaj po vaši meri ■

Za zaključek: zdrav duh v zdravem telesu je tudi osnova za dobro splošno počutje in veliko mero delovne motivacije.

Resno - za zabavo

Odbojarski klub Šoštanj - Topolšica je tekmovalno sezono v članski konkurenci praktično že končal. Čeprav je ekipa še zmeraj v pogonu in skupaj trenira, med ljubitelji odbojke ni več čutiti tekmovalne mrzlice. Še vedno pa s tekmovanji niso končali kadeti in starejši dečki, ki se še borijo za čim boljše dosežke v državnem prvenstvu.

Ljubitelji odbojke so si privoščili rekreativni dan.

Foto: Janko Zacirkovnik

Že nekaj časa pa je zorela ideja, da bi se igralci različnih generacij zbrali na športnem srečanju. Pravkar končana sezona pa je bila pravi čas za takšen korak.

Že pred športno dvorano v Šoštanju smo lahko srečali znane odbojarske obraze, ki pa niso ravno pogosti gostje na odbojarskih tekmah. Prav prijetno je bilo opazovati, kako so nekdanje in sedanje generacije obujale spomine na izmenjavo izkušenj. Nekoliko starejši igralci imajo vedno drugačne poglede na sodobno odbojko in to ni prav nič narobe. Mlajši so predvsem pristaši igre na moč, starejše generacije pa v igri pogošajo predvsem fine poteze in izpiljeno tehniko. Je pač tako, da se tudi v odbojki z lepoto vedno ne zmaguje.

Izidi posameznih tekem so bili drugotnega pomena, kot je bilo že zapisano, najpomembnejše je bilo srečanje in prijateljski pogovori. Vseeno pa naj objavimo tudi rezultate.

V kategoriji mladih in nekoliko starejših so bili doseženi takšni rezultati:

Kadeti Šoštanj - Topolšica : Knapi 2 : 1;

Knapi : TEŠ 0 : 2;

Kadeti Šoštanj Topolšica : TEŠ2 : 1.

V kategoriji še nekoliko starejših igralcev pa smo videli zelo zanimiv obračun med ekipama Veterani Topolšice in upokojeanci, rezultat je bil 2 : 1 v korist upokojevcev.

Vsi, ki so se srečanja udeležili, so bili zelo zadovoljni in veseli s to potezo odbojarskega kluba. Ob skromni zakuski so se pogovori o odbojarskih temah, kar nekoliko zavlekli. Funkcionarji kluba so obljubili, da to nika- kor ni bilo zadnje srečanje, namerno pa na srečanje ni bila povabljeni članska ekipa, ker je to bilo srečanje rekreativcev. Za vse bivše člane in simpatizerje kluba, ki o srečanju slučajno niso bili obveščeni, pa v tolažbo obljuba, da bo obveščenost v prihodnje boljša ■

Ljubo Globačnik

Zmaga v gosteh

Mladi igralci SPIN-a so v Ligi mladih presenetili v Petrovčah, kjer so vrstnike premagali s 6:4, prav tako so doma premagali Branik Maribor s 3:2.

Končala se je tudi Liga Sava - Savinja, kjer je SPIN dosegel prvo mesto med dvanajstimi ekipami ob Savi in Savinji. V Radečah je bilo odprto prvenstvo v namiznem tenisu, kjer se je med tremi igralci SPIN-a najbolje odrezal Tone Leber z odličnim tretjim mestom.

Dne 16. 3. je bilo v Kranju tekmovanje TOP 12 nad 60 let, ki sta se ga udeležila dva naša člana. Tone Leber je bil v svoji skupini prvi, Janko Novak pa četrti ■

Marko Brvar

ŠOŠTANJSKI ŠPORTNI NAPOVEDNIK za maj 2002

PANOGA	KAJ	KDAJ	KJE
planinstvo	Prvomajsko srečanje na Fothteneku	sreda, 1. maj	zbor na AP Šoštanj
nogomet	Usnjar : Šmarje pri Jelšah	sobota, 4. maj, ob 17. uri	stadion
košarka	1. odprti rekreativni turnir v košarki - 1. del	četrtek, 9. maj, ob 19. uri	Dom TVD Partizan
kegljanje	1. odprti rekreativni turnir v kegljanju - 1. del	nedelja, 12. maj, ob 9. uri	kegljišče TEŠ
košarka	1. odprti rekreativni turnir v košarki - 2. del	četrtek, 16. maj, ob 19. uri	Dom TVD Partizan
nogomet	Usnjar : Bistrica	sobota, 18. maj, ob 17. uri	stadion
kegljanje	1. odprti rekreativni turnir v kegljanju - 2. del	nedelja, 19. maj, ob 9. uri	kegljišče TEŠ
nogomet	Usnjar : Vransko	sreda, 22. maj, ob 17. uri	stadion
kegljanje	Goreniada	sobota, 25. maj, ob 8. uri	kegljišče TEŠ
kegljanje	1. odprti rekreativni turnir v kegljanju - 3. del	nedelja, 26. maj, ob 9. uri	kegljišče TEŠ
planinstvo	Slivnica (1114m) in Cerkniško jezero	nedelja, 26. maj	zbor na AP Šoštanj

Športna društva, ki želijo svoje aktivnosti objavljati v napovedniku, naj podatke posredujejo po el. pošti na: info@sportna-zveza-sostanj.si ali jih pošljejo na naslov ŠZŠ, p.p. 26, 3325 Šoštanj.

Seznam športnih dogodkov lahko najdete tudi na spletni strani Športne zveze Šoštanj <http://www.sportna-zveza-sostanj.si/> ter na šoštanjski kabelski TV (C22).

Še en boleč poraz

Šoštanj, 6.4.02

V 18. krogu 3. SNL-Sever je Usnjar gostil ekipo Kozjak iz Radelj ob Dravi. Tekma je bila v lepem vremenu pred okoli 60 gledalci.

V začetnih minutah je bila igra nepovezana, na eni in drugi strani brez napadalnih akcij. Gostje so hitreje uredili svoje vrste in v 16. minuti po prvi resnejši akciji dosegli zadetek za vodstvo 1 : 0. Dosegel ga je Peruš s stelom z glavo po lepi akciji gostov.

Domači igralci so dali vse od sebe in poskušali čim prej izenačiti. Toda to se jim je kaj kmalu maščevalo. V 22. minuti je v lepi akciji iz nasprotnega napada spet zadel Peruš. Gostje se niso zadovoljili z vodstvom 2 : 0 in so še naprej igrali napadalno. V 30. minuti so iz neposredne bližine zgrešili gol domačih.

Počasi so se začeli prebujati tudi napadalci Usnjarja. V 42. minuti je poskušal Kovačič, pa ni zadel. V 43. minuti so igralci Usnjarja izvajali kot, odbito žogo pa je Kovačič pospravil v mrežo in zmanjšal rezultat na 2 : 1. Na odmor so domači odšli z upanjem na ugodnejši izid in boljšo igro v drugem polčasu.

Drugi polčas se je začel z dvema menjavama pri domačih in eno pri gostih. Menjave pa niso prinesle pričakovane spremembe v igri. Gostje so še naprej vztrajali pri svoji igri in bili boljši nasprotnik. Svojo premoč v polju so realizirali v 59. minuti in povišali izid na 3:1 po lepem strelu Goloba v desni zgornji kot. Gostje se niso ustavili in so še naprej igrali napadalno. To se jim je obrestovalo v 83. minuti. Lampret je po lepi akciji gostov ostal sam pred vratarjem Usnjarja in gola ni bilo težko zabiti. Sedaj so gostje nekoliko strnili svojo obrambno taktiko in skušali obdržati ugoden rezultat. Igralci Usnjarja so prevzeli pobudo, vendar jim ni uspelo spremeniti izida, tudi iz idealne priložnosti Kovačiča v 90. min. Končni izid Usnjar : Kozjak Radlje 1 : 4.

Ja, tudi porazi so sestavni del igre, ki se ji reče NOGOMET.

V 19. krogu 3. SNL-Sever je Usnjar gostoval v Stojincih pri istoimenu ekipi in iztržil neodločen izid 1 : 1. Trenutno je Usnjar na 11. mestu prvenstvene lestvice z 20 točkami ■

BrankoV

ŠPORTNO DRUŠTVO ŠOŠTANJ

<http://www.sportna-zveza-sostanj.si/SD-sostanj/>

organizira

1. odprti rekreacijski turnir v kegljanju

Turnir v kegljanju se bo odvijal v nedeljo, 12., 19. in 26. maja 2002 v kegljišču TEŠ. V primeru večjega števila prijavljenih ekip, bo turnir potekal tudi v nedeljo, 2. junija 2002. Začetek turnirja je vsako navedeno nedeljo ob 9. uri.

Osnovna pravila:

- igrajo ekipe s štirimi člani z rezervo (4 + 1);
- igra se 4 x 50 metov;
- vsaka ekipa igra z vsako ekipo;
- registrirani tekmovalci nimajo pravice nastopati na turnirju;
- sodnike zagotovi ŠD Šoštanj.

Nagrade:

1. mesto: pokal + praktične nagrade + kotizacija za 2. odprti rekreacijski turnir v kegljanju 2003;
2. mesto: pokal + praktične nagrade;
3. mesto: pokal.

Prijave, ki naj vsebujejo imena in priimke članov ekipe ter telefonsko številko in naslov vodje ekipe, posredujte do ponedeljka, 6. maja 2002, na naslov:

Športno društvo Šoštanj
p.p. 26, 3325 Šoštanj
ali na el. naslov: info@sportna-zveza-sostanj.si
ali na GSM 041/759-435 (Nino)

Dodatne informacije posreduje Nino Ošlovnik: 041/ 759-435

Kotizacija za udeležbo na turnirju znaša 5.000 SIT/ekipo in se plača prvi dan turnirja. Ekipe ŠD Šoštanj imajo 50% popust na kotizacijo.

VABLJENI!

Športno društvo Šoštanj

ŠPORTNO DRUŠTVO ŠOŠTANJ

<http://www.sportna-zveza-sostanj.si/SD-sostanj/>

organizira

1. odprti rekreacijski turnir v košarki

Turnir trojk se bo odvijal v četrtek, 9. in 16. maja 2002 od 19. do 20. ure v Domu TVD Partizan Šoštanj. V primeru večjega števila prijavljenih ekip bo turnir potekal tudi v četrtek, 23. maja 2002, od 19. do 20. ure.

Osnovna pravila:

- igrajo ekipe trojk z rezervo (3 + 1);
- vsaka ekipa igra z vsako ekipo;
- registrirani tekmovalci nimajo pravice nastopati na turnirju;
- sodnike zagotovi ŠD Šoštanj.

Nagrade:

1. mesto: pokal + praktične nagrade + kotizacija za 2. odprti rekreacijski turnir v košarki 2003;
2. mesto: pokal + praktične nagrade;
3. mesto: pokal.

Prijave, ki naj vsebujejo imena in priimke članov ekipe ter telefonsko številko in naslov vodje ekipe, posredujte do ponedeljka, 6. maja 2002, na naslov:

Športno društvo Šoštanj
p.p. 26, 3325 Šoštanj
ali na el. naslov: info@sportna-zveza-sostanj.si
ali na GSM 041/759-435 (Nino).

Dodatne informacije posreduje Nino Ošlovnik: 041/ 759-435.

Kotizacija za udeležbo na turnirju znaša 3000 SIT/ekipo in se plača prvi dan turnirja. Ekipe ŠD Šoštanj imajo 50% popust na kotizacijo.

VABLJENI!

Športno društvo Šoštanj

SVETLOBA

Meditacija

Človek že zelo dolgo biva na našem planetu. Njegova zgodovina sega v obdobje, ko je bil še ameba nekje v morju. Vsaka celica našega fizičnega telesa ima spomin, spomin celotne rase. Zato spomin človeka na fizičnem nivoju ni samo del spomina možganov, ampak vsake celice telesa. Fizično telo ima mnogo večji spomin od spomina našega uma, ker je spomin fizičnega telesa kolektiven. Iz tega sledi, da se je proti zahtevam telesa nemogoče boriti. Telo deluje po nekem spominu in vključuje celotno dogajanje prehranjevanja, spolne energije in drugih energij, ki so nekakšna avtomatika, mehanizem človekove fiziologije.

Človeka so skozi zgodovino učili, da vseskozi deluje proti telesu. Največ škode pri tem so naredila verska gibanja, ki so potlačila človeka, da se ni mogel razviti v uravnoteženo duhovno bitje in je tako še danes agresiven in v vojni. Priporočljivo je, da se noben posamezen človek in njegov um ne borita proti kolektivnemu zgodovinskemu spominu, ki je spomin fizičnega telesa. Karkoli bomo poskušali narediti proti telesu, bomo na koncu vedno izgubili bitko. Posamezen um ne more nič proti celoti. Zavedati se moramo, da se je potrebno samo sprostiti in uživati v zahtevah telesa. Šele potem imamo možnost napredovati, ter biti nenasilni in sodelovati z naravo. Že samo spregledanje tega, nam daje možnost duhovnega napredovanja.

Ko se dete poraja v maternici, mora iti skozi proces, ki ga je človeško bitje prešlo v toku celotne evolucije. V devetih mesecih življenja v maternici se odvije celotna evolucija. Bitje se pojavi kot ameba, prva primitivna celica. Da se zgodi novo rojstvo je potrebno štiriindvajset ženskih in štiriindvajset moških celic, ki nosijo vgrajen program. S tem se pojavlja nova celica, novo dete, ki na začetku živi v enakih pogojih, kot jih je imela ameba v morju. V maternici se dogaja evolucija v malem. Ves proces se ponavlja, celica se spominja, ne more drugače. Gre skozi isti proces, vendar v krajšem času. Ameba je morala čakati milijone let, da je postala sposobna preiti iz morja na kopno. Jajčna celica v materinem telesu bo to naredila v enem tednu. V tem času bo ponovila evolucijo nekaj milijonov let. Teh devet mesecev imenujemo zbita evolucija, s katero dobi celica ves program. Naše telo predstavlja na nek način evolucijo in telo ohranja spomin v zelo zbitem atomskem stanju. Človek, ki želi biti v meditaciji, mora najprej razumeti spomin svojega telesa, torej svoj fiziološki spomin. Telo samo govori o potrebah lakote, žeje in vseh drugih potrebah, tudi zelo pomembni spolni potrebi. Vendar je tu še psihološki del ali tako imenovani um. Kaj je um? Večji del uma je naš spomin. Je spomin, ki zbira vso preteklost, vsa naša prejšnja življenja, ki smo jih živeli. Zbira vse, kar smo zavestno doživeli in vse, kar se dogaja ponoči, ko spimo, pa tudi takrat, ko se ne zavedamo ali "spimo" čez dan in sanjarimo. Vendar pa je ta um naš individualni um, ki živi v prostoru in času. Prostor v katerem živimo, imenujemo zavest, ki je omejena z zidovi. Ti zidovi predstavljajo naš um, naš lasten omejeni svet, svet uma. V končni fazi evolucije zavesti, moramo te zidove podreti, če hočemo postati eno s celoto. Takrat ta majhen prostor, zavest, postane neomejen, brezmejen. Um pisan z malo začetnico izgine, na njegovo mesto se pojavi Um, pisan z veliko začetnico.

Lahko bi dejali da imamo telo – um. Nekdo ima večji prostor, večje zavedanje, vendar še vedno zidove uma, nekdo ima mali prostor in večje omejitve uma. Na poti evolucije so pač različne poti in različni pristopi, vse pa naj bi peljalo v rušenje zidov, seveda če nismo preveč usmerjeni v zunanost.

Ko človek ostari, umre, lahko tudi prej, a v vseh primerih dobi novo fizično telo. V meditaciji se učimo psihološko umirati, večkrat ko umreš, boljše je. V njej se učimo razlikovati med potrebami telesa in psihološkimi potrebami, potrebami uma. Zidovi, um, mentalni procesi, naš ego, vse kar nas določa, mora umreti, da lahko ostane tisto, kar je znotraj - čista zavest. Takrat zasi-je Svetloba v vsem svojem sijaju.

Če strnemo. Lahko bi dejali, da sta telo in um eno, je pa potrebna pozornost pri določanju, kdaj so prisotne zahteve telesa, kdaj uma, s tem pa je potem lažje biti uravnotežen in harmoničen. S pomočjo Svetlobe Meditacije lahko prepoznavamo procese telesa in uma, njun spomin, ter s tem podiramo zidove našega malega uma. S tem širimo zavest o tem, kdo in kaj smo, kaj je naša prava narava. Če se bomo borili proti telesu, se ne bomo mogli ukvarjati z umom in na koncu bomo vedno izgubili. Celotno človeštvo bi se moralo v času vzgojnega procesa naučiti, kako zgraditi most med telesom in umom, saj bomo le tako imeli možnost širjenja zavesti in živeti v miru in tišini.

Zen AJ

“PRVOMAJSKA” NAGRADNA KRIŽANKA

Pravilna rešitev prejšnje križanke se glasi:

JOJ KAM BI DEL, MUČENIKOV PRAZNUJE, SKOK ČEZ PLOT

Za pravilno rešitev križanke v 1. številki Lista, smo izžrebali naslednje nagrajence:

Dve karti za predstave v SLG Celje po lastni izbiri prejme:

Pavla Čas,
Ravne 183a,
3325 Šoštanj.

Literarni almanah Hotenja prejmeta:

Roman Branc,
Naselje Slavka Černeteta 29,
4280 Kranjska gora in
Vid Železnik,
Metleče 4,
3325 Šoštanj.

Po dve vstopnici za filmsko predstavo po lastni izbiri v Kinu Velenje prejmeta:

Janko Ropotar,
Slatina 44,
3327 Šmartno ob Paki in
Barbara Kumer,
Lokovica 124,
3325 Šoštanj

*Izmed pravih rešitev križanke
APRIL 2002, bomo izžrebali: dve
vstopnici za gledališko predstavo v
SLG Celje, dve knjižni nagradi in
dvakrat po dve vstopnici za filmsko
predstavo v Kinu Velenje po lastni
izbiri.*

SLOVARČEK:

ANU – sumerski bog nebes
ARAGO – francoski fizik in astronom
MSTA – pritok Ilmenskega jezera
NAOGEJA – zoograf. Področje v
Ameriki
NOME – pristanišče na Aljaski
UMEA – mesto na Švedskem

1.

						LIST	POROK V BANČNIŠTVU	SPEVI ZA VOKALNEGA SOLISTA	KUJ, TOLKAČ	KAJNOV BRAT	UŽIVALEC RENTE	DEMOKRAT. STRANKA UPOKOJENCEV	STROKOVNJAK ZA EKTOMIJO	ZOOGEOGRAF. PODROČJE V AMERIKI					
						GOSTA TKANINA ZA UNIFORME													
						OKRASEK V ARABSKEM SLOGU													
						PRIDRŽANO (GLASBENO)													
						BERILIJ													
									LJUDSKA TEHNIKA NEKODANI TURSKI VELIKAS		OŽBALT GUTSMAN ITALIJANSKI KAMIONI								
Avtor: LoM	PREUREDITEV, PRENOVITEV	SLOV. FLAVTISTKA (IRENA)	ITALIJANSKA IGRALKA (SOFIJA)	NAPOVED ČESA, PREROŠKO ZNAMENJE	MIHA PINTAR MAX ERNST	AMER. TISK. AGENCIJA KEM. SIMBOL ZA ARGON				PRISTANIŠČE NA ALJASKI KEM. SIMBOL ZA RADON									
SKUPEK KAMNITIH DROBEČEV								STANOVSKO ZDRUŽENJE KONEC ABECEDE											
ENOGRBI VELBLOD							SLOG, STIL					KARLI ARHAR							
PRITO RENA IZ ŠVICE					NIKOLAJ ZABOLOČI	GRŠKI KATOLIK													
OKRAJŠ. PFENIG				SUMERSKI BOG NEBA MESTO NA ŠVEDSKEM															
BARVA KOŽE				SEČ RIMSKA 100															
ALFRED NOBEL		OKUSNA JED PRITOK ILMENKEGA JEZ.																	
OKRAJŠ. ZA ASOC. POLNILNIK				ZBIRKA STAROISLAND. SLOVSTVA															
PRAVO, JUS				ŠVIC. PISATELJI (CLAUDE) PREDMESTJE LJUBLJANE			POŠTNI PREDAL MEDN. OZNAKA POLJSKE			KEM. SIMBOL ZA RADIJ	ARABSKI ŽREBEC	IZVAJALEC ČISTKE	PLAČILO ZA UK	IME PESNIKA GRAFENAUER-JA					
DOMNEVNI HIMALAJSKI ČLOVEK				RIMSKA 49 KEM. SIMBOL ZA KISIA		PREDV. FINANČ. POSLOVANJE KEM. SIMBOL ZA RALIJ													
FRANC. FIZIK IN ASTRONOM					STROKOVNJAKI ZA AKLIMATIZ.														
						AVTOM. OZNAKA DUBROVNIKA	ŠENTJURC LIDIJA DRŽAVNA BLAGAJNA			DEDKOV POTOMEČ	BRZALKOHOL. SADNA PIJACA VRSTA JELENA								
																		ARNOLD TOVORNIK	
						TRIPRSTI LENIVEC								ROMAN TONETA SVETINE					
						KEM. SIMBOL ZA RENIJ								UTEŽNA ENOTA ZA DRAGE KAMNE					

K U P O N

Gesla križanke:

Ime in priimek:

Naslov:

Izpolnjen kupon pošljite na naš naslov do 20. 5. 2002.

8. del in konec

KITAJSKA

Bojan Rotovnik

Peking
severna prestolnica

Peking pisava je po eni strani izredno težko razumljiva, po drugi strani pa tudi zelo logična. Več deset tisoč znakov sestavlja kitajski jezik, od katerih jih veliko ni več v uporabi. Poznavanje približno 4000 znakov je potrebnih za tekoče branje časopisa in intelektualci obvladajo okoli 10.000 znakov. Največji problem je združevanje več znakov v pomensko celoto. Kako in kaj združiti, je posebna spretnost, ki se jo je potrebno naučiti oz. pridobiti s prakso. Povprečnemu popotniku pa ni potrebno znati tekoče govoriti kitajsko, da bi lahko razumel znake, ki sestavljajo imena nekaterih pomembnejših mest. Naziv glavnega mesta Pekinga oz. Beijinga sestavljata dva znaka, in sicer znak za sever in znak za prestolnico. Tako dobimo oznako za severno prestolnico oz. za glavno kitajsko mesto. Znak za smer neba oz. znak za prestolnico se pojavlja tudi pri nekaterih drugih večjih kitajskih mestih, tako da postaneta nakup karte za vlak in branje voznega reda malo lažja.

Za vsakogar, ki je prvič v Pekingu, je obvezni repertoar ogledov zelo logičen: Prepovedano mesto, Trg nebeškega miru ter Kitajski zid. Veličastnim trem lahko po želji dodajamo bogat izbor mnogih turističnih točk, ki jih v Pekingu ne manjka.

Sam sem imel v že kar hladnem Pekingu, kjer se je termometer zjutraj spustil tudi do 3 stopinj C, bolj malo časa za ogled, saj me je priganjal fiksni datum poleta nazaj v Evropo. Namestil sem se v znan popotniški hotel Jing Hua, kjer je kar mrgolelo tujcev in kjer je bil bar odprt 24 ur. Prvi dan sem namenil splošnemu ogledu "Prepovedano mesto", saj sem hotel dobiti občutek, kje je kaj in kako se lahko tja tudi pride. Takšno prakso sem imel pri ogledu vseh večjih mest. Šel sem tudi na ogled Prepovedanega mesta, ki me je bolj kot z lepoto očaral s svojo velikostjo. Z velikostjo me je očaral tudi Trg nebeškega miru, saj takšnih dimenzij popotnik po Kitajski ni vajen.

Na naš dan varčevanja oz. dan reformacije sem se udeležil vodenega izleta na Kitajski zid oz. znameniti "Great wall". Ta veličastna stvaritev človeka, v celoti dolga 6350 km, se Pekingu zelo približa. Potrebovali smo dobrih 100 km do turistično manj zanimivega dela, imenovanega Simatai. V času vožnje sem spoznal zanimivega Finca, ki je rekel, naj ga kličem JP, saj je njegovo pravo finsko ime prezapleteno za izgovorjavo - Johan-Peterri Hyyryläinen. Skupaj sva si ogledala Kitajski zid ob spremljavi dveh prodajalk razglednic. JP je bil skoraj leto dni na praktičnem študijskem delu pri nekem finskem podjetju, ki ima izpostavo v

Shanghaiju. Povedal mi je mnogo zanimivih zadev, ki jih je doživel med svojim bivanjem na Kitajskem. Poleg tega je govoril tudi nekaj kitajščine in ko mu je zmanjkalo znanja, je kar preklopil na finščino. Večkrat je dejal, da večina Kitajcev ne razume angleško in je vseeno, v katerem jeziku jim govoriš. Važna je tako ali tako govorica rok in mimika obraza.

Kitajski zid je fascinantna tvorba, ki ji ni videti konca na nobeno stran. Mnogo delov tega zidu je sedaj že porušenih, saj ga nihče več ne vzdržuje. Na turistično urejenih delih zidu na nevarnih mestih stoji policaj in te ne pusti naprej. Na ostalih delih lahko hodiš, kolikor hočeš, a na lastno odgovornost. Mnogi popotniki si sami organizirajo večdnevni trekking po Kitajskemu zidu in spijo v bivših stražarnicah, ki so vsakih nekaj 100 m zidu. Jaz si kaj takšnega zaradi pomanjkanja časa nisem mogel privoščiti. Žal je moja planinska duša spet

natovoril vse, kar se je nabralo na poti po Kitajski.

Pot domov

Zadnji dan sem samo zložil vse svoje zadeve v kovček in dva nahrbtnika ter se z letališkim avtobusom odpravil na letališče, ki je od mesta oddaljeno okoli 60 km. Na letališču sem bil zmenjen z JP, saj sva imela najina poleta proti Evropi deset minut narazen. Jaz do Frankfurta, on pa do Helsinkov. Po mejnih formalnostih, ki so minile brez zapletov, sva z JP zapravila še zadnje juane za drago pivo v mednarodnem delu letališča in se nato poslovila. Mene je čakal deseturni polet v polovično zasedenem letalu tipa Boeing 747 do Frankfurta. Zaradi menjave letnega in zimskega voznega reda sem moral v Frankfurtu čakati kar osem ur na letalo za Brnik. Pred odhodom iz Frankfurta sem srečal tudi znanega duhovnika Dorija, ki je šel iz Berlina v Slovenijo na privatni obisk. Izmenjala sva kar nekaj besed in naj še kdo reče, da je svet velik! Vkrkali smo se v 48-sedežno letalo Adrie Airways, ki je bilo v primerjavi z Boingom 747 prava škatlica s krili. Na brniškem letališču sta me kljub pozni nočni uri čakala mama in oče. Do doma sem jima lahko povedal le nekaj doživetij, ostale pa jima po malem pravim še sedaj.

Zaključek

V mesecu dni sem prepotoval okoli 4000 km in za celotno potovanje porabil približno 440.000 sit. V ta znesek so vključeni vsi stroški priprave, cepljenja, letalske karte (cena 120.000 sit), vsi stroški na potovanju, nakupi in tudi izdelava diapozitivov po končanem potovanju. Cene na Kitajskem so za naše razmere nizke, polno je tudi dragih restavracij in luksuznih hotelov, tako da se najde za vsak žep in okus

nekaj primerne. Spanje v hotelih za tujce me je v povprečju stalo okoli 900 sit na noč, obrok pripravljene hrane na pokritih tržnicah in v poceni restavracijah pa se giblje okoli 200 sit. V trgovinah je moč kupiti veliko ameriških, japonskih in evropskih proizvodov, le cene teh izdelkov so za domačine ponavadi previsoke. Javna prevozna sredstva so na Kitajskem poceni, a so zato razdalje ogromne, tako da se vseeno veliko denarja potroši za prevoze.

V samem potopisu sem se namerno izogibal mnogim podatkom, ki so dostopni v različni literaturi in sem se bolj osredotočil na svoja doživetja ter na navade Kitajcev, ki sem jih še posebej rad opazoval.

Za vse, ki bi želeli o Kitajski izvedeti kaj več, je v knjižnicah na voljo mnogo literature v slovenskem jeziku, lahko pa pogledate tudi na internet, kjer je zelo bogata zakladnica podatkov. Svetujem obisk spletne strani <http://www.chinatoday.com/> ■

"Prepovedano mesto".

doživela razočaranje! Po ogledu in vrnitvi v Peking sva zvečer z JP v hotelskem baru skupaj z drugimi popotniki popila kar nekaj zelo poceni odličnega kitajskega piva po 95 sit za 0,64 l in kar dvakrat večerjala.

Zadnji dan mojega potovanja po Kitajski sem namenil ogledu največjega tibetanskega templja zunaj Tibeta, ki je zdaj ena izmed turističnih atrakcij Pekinga, a je še vedno namenjen tudi prvotnemu namenu - verskim obredom. Za kosilo sva si z JP privoščila znamenito pekinško raco, ki ima drugačen okus kot v naših kitajskih restavracijah. Boljšega seveda! Po obilnem kosilu sva se kot klasična turista podala v shopping, saj sva oba hotela prinesiti domov nekaj izvirmih kitajskih jedi in stvari. V večernih urah sva se napolnila na odprto tržnico z vsem mogočim blagom, kjer sva po dolgem in zabavnem barantanju, ki nama je šlo kar dobro od rok, zame kupila kovček, da sem lahko

Prijazni nakupi v ERI

ERA, d.d., Prešernova 10, Velenje

*Praznujmo
skupaj*

Vsi Erini

ERA

EUROGRAF

Prešernova 7c, Velenje

Foto Art

NAGRADNIKUPONNAGRADNI

Šoštanjčani **POZOR!**
NEVERJETNIH

**do 50%
POPUSTA**

**Z METOM KOČKE
SAMI DOLOČITE
SVOJ POPUST!**

**Z VAŠIM FILMOM
IN TEM KUPONOM
STE VABLJENI V FOTO ART.**

KONČNO TUDI BLIZU VAS

DIGITALNA LASERSKA TEHNOLOGIJA IZDELAVE FOTOGRAFIJ
VAŠE FILME PO ŽELJI ZAPIŠEMO NA CD-MEDIJ
IZDELAVA KLASIČNE IN DIGITALNE FOTOGRAFIJE IZ
COLOR, DIA, APS, ČB FILMOV, DIGITALNIH FOTOAPARATOV

NAGRADA pri naročilu 20 fotografij:
film, album, povečava ali brezplačno razvijanje!

**UGODNO - SAMO 1000 SIT
FOTOGRAFIJE ZA DOKUMENTE**

**ŠTUDENTJE, DIJAKI,
UPOKOJENCI - DODATEN
POPUST**

FOTOGRAFIRATE VI OSTALO FOTO ART NAREDI!

Poslovni račun za zasebne osebe

Velenje
SP Do 35
LIST
2002
352(497.4 Šoštanj)

9001755.4

KNJIZNICA KULT. CENTRA
I. NARODNIK VELENJE

COBISS 0

V reformo plačilnega prometa v Republiki Sloveniji so poleg pravnih oseb zajeti tudi **zasebniki**, ki morajo **do 30. junija 2002** preoblikovati žiro račune v transakcijske. V Novi Ljubljanski banki transakcijski račun imenujemo **poslovni račun**. Ta prinaša nekatere dodatne prednosti in omogoča:

- opravljanje plačilnih transakcij na več lokacijah,
- plačilni promet doma in v tujini prek elektronskih bank **Proklik NLB** ali **Proklik plus NLB**,
- poslovanje z dnevno-nočnim trezorjem,
- možnost odobritve limita na poslovnem računu,
- plačila s poslovno kartico LB Eurocard,
- kakovostnejšo osebno obravnavo,
- ekonomičnejše upravljanje sredstev na računu...

S poslovnim računom boste **več kot pol svojega prometa opravili v internem prometu** znotraj največje banke, saj ima Nova Ljubljanska banka največ strank. Plačilni promet znotraj ene banke pa je najcenejši in najhitrejši. Če boste odprli poslovni račun **do konca maja 2002**, vam nudimo še **dodatne ugodnosti**. Za vse **dodatne informacije** nas lahko pokličete na telefonsko številko **03 899 52 15**.

ljubljska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Divizija Velenje